

SUOMENMAAN VIRALLINEN TILASTO.

XVIII.

TEOLLISUUSTILASTO.

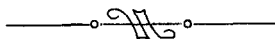
25.

VUONNA 1908.

JÄLKIMÄINEN OSA.

TEHTAAT JA KÄSIAMMATTILIIKKEET.

HELSINGISSÄ, 1910.
KEISARILLISEN SENAATIN KIRJAPAINOSSA.

Jälkimmäinen osa Teollisuustilastoa vuodelta 1908, mikä nyt ilmestyy, on niimhyvin järjestyksensä kuin esitystapansa puolesta yhtäläinen kuin tätä edellinen. Vuoden 1909 Teollisuustilasto laaditaan aivan toisenlaatuisen järjestyksen perusteella, kuin mitä tähän saakka on noudatettu, ja saadaan siten selvempi yleiskatsaus suurteollisuudesta. Rakennusteollisuuden alalla on myöskin vuonna 1908 toimeenpantu erityinen tutkimus vuoden 1907 tietojen täydentämiseksi.

Viimeksi kuluneen kymmenvuotiskauden aikana tapahtuneen kehityksen valaisemiseksi julkaistaan seuraava taulu, jossa metalliteollisuuskin on otettu lukuun:

Vuonna.	Työpaikkain luku.	Lisäännys tai vähennys % edell. vuoden luvusta.	Työntekijäin luku.	Lisäännys tai vähennys % edell. vuoden luvusta.	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Lisäännys tai vähennys % edell. vuoden määrästä.
1889.....	8 055	+ 3.4	101 978	+ 12.0	309 930 951	+ 9.3
1900.....	8 038	- 0.2	98 761	- 3.2	339 585 259	+ 9.6
1901.....	8 218	+ 2.3	95 855	- 2.9	316 522 087	- 6.8
1902.....	8 474	+ 3.1	95 248	- 0.6	309 814 326	- 2.1
1903.....	8 797	+ 3.8	101 262	+ 6.3	351 609 649	+ 13.5
1904.....	8 679	- 1.3	101 621	+ 0.4	369 613 864	+ 5.1
1905.....	9 054	+ 4.3	107 828	+ 6.1	392 544 700	+ 6.2
1906.....	8 827	- 2.5	113 518	+ 5.3	439 478 282	+ 11.9
1907.....	9 269	-	135 415	-	513 648 026	-
1908.....	9 165	- 1.1	127 075	- 6.2	480 588 667	- 6.4

Jos kaupunkien ja maaseudun teollisuustoiminnan eroittaa toisistaan, niin saadaan seuraavat luvut:

Kaupungeissa ja kauppalloissa:

Vuonna.	Työpaikkain luku.	Työntekijäin luku.	Tuotantoarvo Smk.
1907	4 174	74 147	310 437 313
1908	4 141	69 861	294 310 774

Maaseudulla:

1907	5 095	61 268	203 210 713
1908	5 024	57 214	186 277 893

Seuraavassa taulussa on toimitettu vertailu eri läänien välillä:

L ä ä n i.	Työpaikkain luku.		Työntekijäin luku.		Tuotantoarvo Smk	
	1907.	1908.	1907.	1908.	1907.	1908.
Uudenmaan	1 535	1 498	30 140	29 136	126 521 137	120 317 561
Turun.....	1 666	1 659	21 429	22 260	80 488 249	78 645 732
Hämeen.....	1 035	980	22 588	21 129	93 122 727	85 079 849
Viipurin.....	1 687	1 682	28 710	23 432	96 224 456	82 509 753
Mikkelin	583	590	3 884	3 738	10 175 753	10 097 214
Kuopion	852	874	8 630	7 792	23 069 373	21 674 329
Vaasan	1 377	1 356	12 287	12 157	53 916 902	52 904 179
Oulun.....	534	526	7 747	7 431	30 129 429	29 360 045
Yhteensä	9 269	9 165	135 415	127 075	513 648 026	480 588 667

Seuraavaan tauluun ovat otetut ne kaupungit, joissa tuotantoarvo on 5 miljoonaa markkaa suurempi, metalliteollisuus myöskin otettuna lukuun.

Kaupunkija.	Työpaikkain luku.		Työntekijäin luku.		Tuotantoarvo Smk.	
	1907.	1908.	1907.	1908.	1907.	1908.
Helsinki.....	799	789	19 895	19 955	91 761 900	87 308 613
Tampere	294	254	11 533	10 585	50 005 705	44 194 961
Turku	493	490	8 258	8 451	38 132 234	37 790 592
Nikolainkaupunki	181	173	2 926	2 801	20 549 102	21 001 279
Viipuri	266	270	5 573	4 505	18 971 956	17 073 833
Pori.....	178	182	3 204	3 313	13 149 400	13 439 900
Kotka	84	77	4 058	2 221	12 937 800	8 652 825
Pietarsaari.....	61	67	2 573	2 534	12 683 700	12 490 000
Oulu	154	154	2 937	2 518	12 575 279	12 261 345
Kuopio	208	205	2 195	2 041	8 316 177	7 961 470

Eri teollisuusryhmissä ovat työntekijäin ja työpaikkojen luvut sekä tuotannon bruttoarvo muuttuneet niin kuin seuraavasta kahdesta taulusta näkyy

Teollisuusryhmä.	Työpaikkoja:			Työntekijöitä:		
	luku vuonna 1907.	luku vuonna 1908.	lisäännys tai vähen- nys %.	luku vuonna 1907	luku vuonna 1908.	lisäännys tai vähen- nys %.
I-III. Metalliteollisuus	1 673	1 673	+ 0.0	19 268	18 542	— 3.8
IV. Kiviteollisuus	350	339	-- 3.1	9 920	11 023	+ 11.1
V. Kemiallinen teollisuus .	245	249	+ 1.6	3 053	3 204	+ 4.9
VI. Nahkateollisuus	909	870	-- 4.3	3 767	3 507	-- 6.9
VII. Kutomateollisuus.....	83	89	+ 7.2	13 319	13 356	+ 2.8
VIII. Paperiteollisuus	179	176	-- 1.7	14 550	12 580	-- 13.5
IX. Puunjalostusteollisuus .	906	881	-- 2.8	30 242	28 492	-- 5.8
X. Rakennusteollisuus	545	529	-- 2.9	18 102	12 351	-- 31.8
XI. Ravinto- ja nautinto- aineteollisuus.....	2 920	2 914	-- 0.2	13 206	14 034	+ 6.3
XII. Vaatetusteollisuus	1 266	1 236	-- 2.4	6 315	6 297	-- 0.3
XIII. Kuvaava teollisuus	193	209	+ 8.3	3 673	3 689	+ 0.4
Yhteensä	9 269	9 165	-- 1.1	135 415	127 075	-- 6.2

Teollisuusryhmä.	Tuotantoarvo.		
	Smk v. 1907.	Smk v. 1908.	Lisäännys tai vähennys %.
I-III. Metalliteollisuus.....	61 448 426	57 042 767	-- 7.2
IV. Kiviteollisuus	15 200 300	17 099 600	+ 12.5
V. Kemiallinen teollisuus.....	12 675 700	13 499 200	+ 6.5
VI. Nahkateollisuus	21 336 800	19 771 200	-- 7.3
VII. Kutomateollisuus	62 664 900	61 976 300	-- 1.1
VIII. Paperiteollisuus	55 935 500	50 308 700	-- 10.1
IX. Puunjalostusteollisuus	115 338 400	102 197 700	-- 11.4
X. Rakennusteollisuus	42 982 100	30 488 500	-- 29.1
XI. Ravinto- ja nautintoaineteolli- suus	101 107 600	102 525 900	+ 1.4
XII. Vaatetusteollisuus	14 606 300	14 701 300	+ 0.7
XIII. Kuvaava teollisuus	10 352 000	10 977 500	+ 6.0
Yhteensä	513 648 026	480 588 667	-- 6.4

Työpaikkain luku on vähentynyt useimmissa teollisuudenhaaroissa, mutta lisääntynyt kemiallisessa-, kutoma- ja kuvaavassa teollisuudessa. Työntekijäin luku on vähentynyt metalli-, nahka-, paperi-, puu-, rakennus- ja vaatetusteollisuudessa. Tuotantoarvo on myöskin vähentynyt useimmissa teollisuudenhaa-

roissa, eninteen puuteollisuudessa, eli 13.1 miljoonalla markalla, senjälkeen rakennusteollisuudessa 12.5 miljoonalla markalla, paperiteollisuudessa 5.6 miljoonalla markalla ja metalliteollisuudessa 4.4 miljoonalla markalla. Kiviteollisuus osoittaa 2 miljoonan markan lisääntyksen.

Tiedot teollisuudessa käytettyjen moottorien luvusta vuonna 1908 sekä niiden kehittämästä voimamäärästä näyttävät vuoteen 1907 verraten lisääntyksen, mikä lisääntyminen suuremmaksi osaksi on katsottava johtuvan siitä, että asianomaiset teollisuudenharjoittajat ovat antaneet tarkempia tietoja, kuin siitä, että moottorien luku teollisuudessa olisi lisääntynyt.

Vuodelta 1908 saatujen tietojen mukaan oli kaupungeissa 503 höyrykonetta (36 973.5 hevosvoimaa) ja maaseudulla 894 höyrykonetta (37 005 hevosvoimaa) eli yhteensä 1 397 höyrykonetta (73 978.5 hevosvoimaa), johon myöskin on luettu metalliteollisuudessa käytetyt höyrykoneet. Polttomoottorien käytäntö näyttää lisääntyneen melkoisesti. Suurin yhdistetty voimamäärä on otettu koskistamme, ja käytti vuonna 1908 734 vesiratasta ja turbiinia vesivoimaa, kehittäen yhteensä 89 037 hevosvoimaa. Runsaimmin on vesivoima käytännössä paperiteollisuudessa, joka käytti 66 728 hevosvoimaa, sitä lähinnä kemiallisessa ja sähköteknillisessä teollisuudessa, jonka hevosvoimaluku on 6 091 sekä kutomateollisuudessa, joka käyttää 4 478 hevosvoimaa. Tässä on kuitenkin huomattava, että myllyteollisuus käyttää melkoisen määrän vesivoimaa, jota ei ole voitu ottaa lukuun, syystä että sen suuruutta ei ole ilmoitettu. Sähkömoottorit ovat tulleet käytäntöön rakennusteollisuudessa ja pienemmissä teollisuudenhaaroissa, missä voiman käyttö harvoin on 5—10 hevosvoimaa suurempi.

Lisäksi mainittakoon tietoja tärkeimmistä eri teollisuudenhaaroissa tapahtuneista muutoksista.

IV. Kiviteollisuus ja saviteollisuus.

Selostettujen *kivilouhosten* ja *kivenhakkioiden* luku on edelleen 47, työntekijäin luku on lisääntynyt 1 776 hengestä 3 291 henkeen sekä tuotantoarvo on lisääntynyt 2 972 100 markasta 3 657 500 markkaan.

Tiiliteollisuuden alalla on työpaikkain luku lisääntynyt 200:sta 202:een, työntekijäin luku on vähentynyt 4 816 hengestä 4 706 henkeen ja tuotantoarvo lisääntynyt 3 583 300 markasta 3 979 600 markkaan. Vuonna 1908 valmistettiin yli 88 miljoonaa tiiltä.

Lasitehtaisiin nähden on merkittävä, että niiden luku edelleen on 12, työntekijäin luku on lisääntynyt 1 213 hengestä 1 311 henkeen sekä tuotantoarvo 3 948 500 markasta 4 642 600 markkaan.

V. Kemiallinen ja sähköteknillinen teollisuus.

Tulitikkutehtaiden luku vuonna 1908 oli sama kuin edellisenä vuonna nimittäin 15, työntekijäin luku on lisääntynyt 730 hengestä 818 henkeen, jota-vastoin tuotantoarvo on vähentynyt 1 533 400 markasta 1 350 400 markkaan.

VI. Nahkateollisuus.

Nahkatehtaitten luku oli vuonna 1908 15, työntekijäin luku on vähentynyt 1 316 hengestä 1 147 henkeen ja tuotantoarvo 10 464 700 markasta 8 932 400 markkaan.

Karvuutehtaitten luku on vähentynyt 815:sta 779:ään, työntekijäin luku 2 010 hengestä 1 935 henkeen ja tuotantoarvo 9 103 600 markasta 9 084 900 markkaan.

VII. Kutomateollisuus.

Villatehtaitten luku on lisääntynyt 26:sta 27:ään, työntekijäin luku on vähentynyt 3 446 hengestä 3 438 henkeen sekä tuotantoarvo 20 503 500 markasta 17 390 200 markkaan.

Pumpulitehtaitten kehityksen valaistamiseksi julkaistaan seuraava taulu:

Vuonna.	Työpaik- kojen luku.	Työnteki- jöiden luku.	Tuotantoarvo Smk.	Lisään- nys %.	Raaka-pum- pulin maahan tuoti kg.	Lisään- nys %.
1885.....	5	3 139	9 812 000	—	2 629 000	—
1895.....	4	4 658	16 330 700	+ 66.3	4 406 800	+ 67.6
1905.....	6	6 611	25 599 000	+ 56.7	5 823 587	+ 32.0
1906.....	6	6 791	31 815 700	+ 24.3	7 325 350	+ 25.8
1907.....	7	6 978	33 375 500	+ 4.9	7 577 524	+ 3.3
1908.....	8	7 096	35 921 700	+ 7.6	7 183 091	— 5.2

Kuten huomataan on kymmenvuotiskautena 1885—1895 niinhyvän tuotantoarvo kuin raaka-pumpulin maahan tuonti lisääntynyt, mikä osoittaa pumpuliteollisuuden kehittymistä. Aikakausi 1895—1905 osoittaa työntekijäin luvun ja tuotantoarvon lisääntyneen, jota vastoin raakapumpulin maahan tuonti on paljoa pienemmässä määrässä lisääntynyt, mikä taasen osoittaisi työpalkkojen kohonemista. Vuonna 1908 on työntekijäin luku kuin myöskin tuotantoarvo lisääntynyt vaikka raakapumpulin maahantuonti on vähentynyt, mikä osoittaisi työkustannusten lisäännystä.

VIII. Paperiteollisuus.

Puuhioimojen luku vuonna 1908 oli edelleen 42, työntekijäin luku on vähentynyt 3 028 hengestä 2 594 henkeen ja tuotannonarvo 14 429 100 markasta 11 871 200 markkaan.

Selluloosatehtaitten luku vuonna 1908 oli edelleen 13, työntekijöiden luku on vähentynyt 1 552 hengestä 1 480 henkeen, mutta tuotantoarvo on lisääntynyt 12 651 500 markasta 13 185 300 markkaan.

Paperitehtaitten luku oli muuttumaton eli 22, työntekijäin luku on vähentynyt 8 512 hengestä 7 009 henkeen ja tuotantoarvo 24 174 500 markasta 20 306 100 markkaan. Tämä vähennys riippuu suurimmaksi osaksi siitä, että vuonna 1908 myydyin paperin hinta on ilmoitettu tehtaasta, eikä kuten ennen osaksi on ollut tavallista lukuun ottamalla rahti-, välitystoimitus- ja tullimaksuja.

Paperiteollisuuden kehityksestä vuodesta 1885 julkaistaan seuraava taulu, missä niinhyvin tuotantoarvo kuin myöskin työntekijäin luku ja käytetty mekaaninen käyttövoima on yhteinen puuhioimoissa, selluloosa- ja pahvitehtaissa sekä paperitehtaissa. Edelleen on taulussa puuvanukkeen, selluloosan ja paperin yhdistetty maasta-viennin arvo.

V u o n n a.	Työntekijäin luku.	Lisään- nys %.	Tuotantoarvo Smk.	Lisään- nys %.	Maasta- viennin arvo Smk.	Lisään- nys %.	Käytetty mekaaninen käy- tin-voima. (Hevos- voimaa).
1885	2 058	—	9 024 400	—	7 965 800	—	6 980
1890	3 094	+ 50.3	12 351 900	+ 36.9	8 553 800	+ 7.4	14 206
1895	4 119	+ 33.0	16 622 200	+ 34.6	12 809 200	+ 49.8	20 092
1900	6 350	+ 54.2	27 743 700	+ 66.9	17 505 600	+ 36.7	34 188
1905	9 117	+ 43.6	40 924 200	+ 47.5	33 817 500	+ 93.1	52 015
1906	9 915	+ 8.8	42 116 900	+ 2.9	37 838 300	+ 11.8	58 296
1907	13 144	+ 32.6	51 390 100	+ 22.0	42 602 700	+ 12.6	73 181
1908	11 135	— 15.3	45 523 600	— 11.4	41 810 500	— 1.9	75 428

Seuraavasta taulusta näkyy puuhioimojen, selluloosatehtaitten ja paperitehtaitten valmistusmäärät sekä myöskin puuvanukkeen, selluloosan ja paperin maasta-vientimäärät. Nämät arvot eivät kuitenkaan ole ehdottomasti luotettavia, syystä että muutamat tehtaast eivät ole antaneet tietoja valmistusmäärästään erityisesti edellisiltä vuosilta.

V u o n n a.	Puuvanuketta ja pahvia.		Selluloosaa.		Paperia.	
	Valmistettu tonnia.	Maasta-viety tonnia.	Valmistettu tonnia.	Maasta-viety tonnia.	Valmistettu tonnia.	Maasta-viety tonnia.
1885.....	16 458	5 748	383	—	16 201	13 899
1890.....	23 808	22 220	5 335	1 824	15 272	10 504
1895.....	40 754	33 124	9 527	2 051	23 862	17 732
1900.....	50 963	48 203	18 422	4 694	48 547	35 455
1905.....	113 816	89 526	29 599	8 876	70 484	54 876
1906.....	101 453	83 367	57 306	13 407	79 077	60 132
1907.....	146 181	67 860	63 560	30 259	101 956	75 934
1908.....	119 488	69 510	66 107	34 110	98 243	79 046

Vaikka puuvanukkeen ja pahvin valmistus yleensä on lisääntynyt, on maasta-vienti melkoisesti vähentynyt, mikä osoittaisi puuvanukkeen omassa maassa yhä jalostuneen. Niinhyvin paperin valmistus kuin myöskin maastavienti on vuosi vuodelta lisääntynyt. Paperinvalmistus on vuonna 1908 vähentynyt, mutta maasta lähetys on siitä huolimatta lisääntynyt.

IX. Puuteollisuus.

Sahojen luku on vuonna 1908 vähentynyt 611:sta 591:een, työntekijäin luku 25 821 hengestä 23 945 henkeen. Tuotantoarvo on myöskin vähentynyt 101 372 600 markasta 87 714 100 markkaan.

Sahateollisuuden kehityksen valaisemiseksi vuodelta 1885 julkaistaan seuraava taulu:

V u o n n a.	Työntekijäin luku.	Lisäännys %.	Tuotantoarvo. Smk.	Lisäännys %.	Sahattuja puutavaroita 1 000 m ³ .	Sahattujen puutavaroiden maasta-vienti 1 000 m ³ .
1885.....	7 284	—	21 950 400	—	957	1 486
1890.....	10 578	+ 45.1	33 913 400	+ 54.5	1 460	1 244
1895.....	12 091	+ 14.3	40 672 300	+ 19.9	1 772	1 858
1900.....	22 426	+ 85.4	79 549 600	+ 95.5	2 809	2 383
1905.....	21 640	— 3.5	79 127 500	— 0.5	2 776	2 737
1906.....	23 772	+ 9.8	96 093 000	+ 21.4	3 097	3 049
1907.....	25 821	+ 8.6	101 372 600	+ 5.5	3 101	2 805
1908.....	23 945	— 7.3	87 714 100	— 13.4	2 838	2 695

Kuten taulusta selvenee on puutavaroiden maasta-vienti aikaisemmilta vuosilta suurempi kuin mitä Teollisuushallitukseen jätetyt tiedot valmistuksista

osoittavat. Myöhemmiltä vuosilta, varsinkin vuodelta 1907 ja 1908, ovat saapuneet tiedot tarkastettu ja täydennetty. Ylläolevat luvut osoittavat yleensä sahatteollisuuden kehittyneen, vaikka taantumus on huomattavissa vuosien 1900 ja 1905 välillä; vuosi 1908 osoittaa taantumuksen, riippuen tämä ulkomailla vallitsevista epäedullisista liikeoloista. Puutavaroiden maasta-vienti vuonna 1908 on enemmän kuin puolet maan lähetyksestä eli 53.5%. Vuoden kuluessa on sahalaitoksissa sahattu 28 336 380 tukkia vuoden 1907 31 988 319 tukkia vastaan.

Puusepänteollisuutta edusti vuonna 1908 23 tehdasta, joissa oli 1 447 työntekijää ja joiden tuotantoarvo oli yhteensä 4 913 900 markkaa sekä 177 puusepäntyöpajaa, joissa oli 843 työntekijää ja joiden tuotantoarvo oli yhteensä 1 590 300 markkaa.

Räihmarullatehtaitten luku oli lisääntynyt 8:aan, työntekijöiden luku 1 228 hengestä 1 355 henkeen ja tuotantoarvo 3 897 600 markasta 4 092 000 markkaan.

X. Rakennusteollisuus.

Kuten jo edellä mainittiin on rakennusteollisuuden alalla toimeenpantu vuonna 1908 erikoistutkimus, syystä että on näyttäytynyt mahdottomaksi saada luotettavia tietoja tavallisen kokoomisen kautta.

Rakennustilastoon ei ole otettu valtion rakennustöitä mutta kyllä kunnalliset.

Vuonna 1908 on Suomen kaupungeissa rakennettu yhteensä 496 rakennusta, joista Helsingissä 90, Tampereella 38 ja Turussa 51. Tuotantoarvo vuonna 1908 oli 26.2 miljoonaa markkaa vuoden 1907 39.1 miljoonaa markkaa vastaan, mikä taantumus on suuren raha-ahdingon tuottama. Vuoden kuluessa rakennettujen rakennusten arvo nousi 12.2 miljoonaan markkaan.

Rakennustöissä on vuonna 1908 ollut yhteensä 10 101 työntekijää, niistä miespuolisia työntekijöitä 8 961 ja naispuolisia työntekijöitä 1 140. Helsingissä on ollut työssä 3 802 miespuolista ja 405 naispuolista työntekijää, Tampereella vast. 693 ja 48; Turussa vast. 877 ja 192; Viipurissa vast. 770 ja 199 ja Kuopiossa vast. 426 ja 5. Yhteensä on työpalkkoja maksettu 7 591 800 markkaa, siitä Helsingissä 3 755 300, Tampereella 502 990, Turussa 699 900, Viipurissa 891 710 ja Kuopiossa 228 470 markkaa.

Työn alla olevien huoneiden luku oli 12 096, joista vuoden kuluessa valmistui 10 282.

Sähkömoottoreja on, missä sähkövirtaa oli saatavissa, käytetty jotensakin suuressa määrässä.

Lopuksi julkaistaan taulu rakennusteollisuudesta muutamissa maamme kaupungeissa, missä se on ollut suurin.

Kaupunkija.	Rakennusten luku.	Työntekijöi- den luku.	Tuotanto- arvo Smk.	Maksettuja päiväpalkkoja Smk.	Valmistuneiden huoneiden luku v. 1908.	Rakennuksen alla olevien rakenn. koko määrä v. 1908.
Helsinki.....	90	4 207	13 178 100	3 755 300	5 149	5 621
Viipuri	29	969	3 271 800	891 710	1 183	1 273
Kotka.....	13	224	987 800	284 300	129	156
Tampere	38	741	1 848 300	502 990	940	1 069
Turku.....	51	1 069	2 927 000	699 900	736	1 086
Oulu	8	158	515 600	129 300	204	216
Nikolainkaupunki.	14	170	321 700	92 600	227	227
Kuopio	36	431	559 100	228 470	172	343

XI. Ravinto- ja nautintoaineteollisuus.

Kauppajauhomylllyissä on jauhetun viljan valmistus säännöllisesti lisääntynyt viime vuosien kuluessa. Vuonna 1908 on kuitenkin pienempi vähennys huomattavissa.

Sokeritehtaitten luku oli vuonna 1908 6 sekä niiden tuotantoarvo 30 618 500 markkaa edellisen vuoden 30 020 000 markkaa vastaan. Raakasokerin maahan tuonti vuonna 1908 oli 40 446 450 kg ja on se yhä lisääntymässä. Puhdistettua sokeria tuotiin maahan vuonna 1908 ainoastaan 442 711 kg. ja on tämän maahan tuonti vuosi vuodelta vähentynyt, mikä osoittaa, että meidän omat sokeritehtaatamme voivat tyydyttää maan sokerin tarpeen.

Olutpanimot, jotka nyt ovat paljoa suuremman mallasveron alaisia, osoittavat vuonna 1908 tuotantoarvon vähennyksen 8 785 500 markasta 7 212 700 markkaan, työntekijöiden luku on vähentynyt 1 390 hengestä 1 315 henkeen ja työpaikkojen luku 90:stä 88:aan. Vuonna 1908 suoritettiin mallasveroa 1 703 650 markkaa, mikä summa on otettu tuotantoarvoon. Vuonna 1908 valmistettiin 17.8 miljoonaa litraa olutta edellisen vuoden 27.6 miljoonaa litraa vastaan.

21 viinapolttimoa on antanut selostuksen valmistuksestaan. Vuoden 1908 kuluessa on työpaikkojen luku lisääntynyt 20:sta 21:een, työntekijäin luku 475 hengestä 527 henkeen ja tuotantoarvo 2 186 500 markasta 2 344 300 markkaan, mikä arvo ei sisällä veroa. Vuoden kuluessa on valmistettu 6.4 miljoonaa litraa paloviinaa edellisen vuoden 6.2 miljoonaa litraa vastaan.

Tupakkatehtaitten tuotanto on jatkuvasti lisääntynyt, vaikka työpaikkojen luku on melkein muuttumaton. Vuonna 1908 on työpaikkojen luku lisääntynyt 26:een, työntekijäin luku 3 959 hengestä 4 621 henkeen ja tuotantoarvo 20 779 400 markasta 21 930 600 markkaan.

XII. Vaatetusteollisuus.

Räätäliiikkeistä ja jalkineliikkeistä, mitkä oikeastaan ovat käsityö-ammatteja, ei ole olemassa varmoja tietoja. Tulleista selostuksista voidaan kuitenkin päättää edellisten lisääntyneen, jotavastoin taantumus on huomattavissa jalkineammateissa.

Tehdasmainen *jalkineteollisuus* on ulkomailla, varsinkin Amerikassa, saavuttanut yleisön suosion, ja on ulkomaisten jalkineiden maahantuonti viime vuosina lisääntynyt. Yritteliäisyys on maassa myöskin kohdistunut tähän teollisuuden haaraan, ja on se, varsinkin senjälkeen kun tulli ulkomaisista jalkineista koroitettiin, nopeasti elpynyt. Siten on jalkinetehtaitten luku vuonna 1908 lisääntynyt 4:stä 5:teen, työntekijöiden luku 376 hengestä 431 henkeen ja tuotantoarvo 1 981 800 markasta 2 555 700 markkaan.

Hattutehtaitten luku oli vuonna 1908 5, työntekijöiden luku on lisääntynyt 293 hengestä 295 henkeen ja tuotantoarvo vähentynyt 1 428 700 markasta 1 264 600 markkaan.

XIII. Kuvaava teollisuus.

Kivijapainojen luku on lisääntynyt 109:stä 119:sta, työntekijöiden luku 2 737 hengestä 2 850 henkeen ja tuotantoarvo 7 817 300 markasta 8 574 200 markkaan.

Kuten ylläolevasta ilmenee osoittaa vuoden 1908 teollisuustoiminta taantumuksen, riippuen tämä vaikeista taloudellisista ahdingoista, jotka ovat vallinneet ulkomailla vuonna 1907, ja joiden vaikutukset vuonna 1908 ovat ulottuneet maahamme. Aivan selvää on, että taantumus on kohdistunut maasta vietäviksi tarkoitettuihin teollisuudentuotteisiin, ja osoittaa puu- ja paperiteollisuuden tuotantoarvot suuria eroavaisuuksia. Rahansaanti on maassa vuonna 1908 ollut varsin niukka, mikä suorastaan on vaikuttanut rakennusteollisuuteen, mikä teollisuudenhaara osoittaa suhteellisesti suurimman vähennyksen eli 29.1 %.

Helsingissä Teollisuushallituksessa helmikuussa 1910.

N. Garoff.

Taulu 1.

**Tehdas- ja käsiammattiteollisuuden kuuluvien teollisuuslajien aakkosellinen
luettelo teollisuustilastossa noudatetun luokituksen mukaisine
järjestysnumeroineen.**

Teollisuuslaji.	Ryhmän numero.	Luokan numero.	Teollisuuslaji.	Ryhmän numero.	Luokan numero.
Ajokalutehtaita	IX	26	Karamellitehtaita	XI	30
Asfalttihuopatehtaita	VIII	21	Kartonkitehtaita	VIII	21
Asfalttitehtaita	V	13	Kartonkityöpajoja	»	»
Dynamiittitehtaita	»	14	Karvuutehtaita	VI	17
Eristysliukkeitä	IV	9	Kautsuleimasintehtaita	IX	25
Etikkatehtaita	XI	31	Kimröökkitehtaita	V	11
Fajanssitehtaita	IV	9	Kipsivalimoja	IV	9
Hansikastehtaita	XII	33	Kirjansitomatehtaita	VIII	21
Harjantekopajoja	VI	17	Kirjansitomoja	»	»
Harjatehtaita	»	»	Kirjapainoja	XIII	36
Hattu- ja lakkityöpajoja	XII	33	Kivilouhoksia ja kivenhak- kioita	IV	8
Hattutehtaita	»	»	Kivipainoja	XIII	36
Huopatyöpajoja	»	»	Korkkitehtaita	IX	23
Höyläämöjä	IX	23	Kravattitehtaita	XII	33
Höyrykahvipaahtimoja	XI	29	Kuivatislauslaitoksia	V	13
Höyryleipomoja	»	30	Kumitavaratehtaita	IX	25
Jalkinetehtaita	XII	33	Kureliivitehtaita	XII	33
Jalkinetyöpajoja	»	»	Kylpylaitoksia	»	35
Kaakao- ja suklaatehtaita	XI	29	Kynttilätehtaita	V	12
Kaakelitehtaita	IV	9	Käärinkaihintehtaita	VII	20
Kaasutehtaita	V	13	Köysitehtaita	»	»
Kadunkivettäjä	X	27	Lakka- ja pulituuritehtaita	V	13
Kaidetehtaita	IX	23	Lasinleikkaajia	X	27
Kaljatehtaita	XI	31	Lasitehtaita	IV	10
Kalkkipolttimoja	IV	9	Lastuvillatehtaita	IX	22
Kampatehtaita	IX	25			

Teollisuuslaji.	Ryhmän numero.	Luokan numero.	Teollisuuslaji.	Ryhmän numero.	Luokan numero.
Leipomoja.....	XI	30	Sahoja	IX	22
Luujauhotehtaita	V	16	Saippuatehtaita	V	12
Maalareja ja verhoilijoita	X	27	Sateenvarjotehtaita.....	XII	33
Makkarantekijöitä	»	30	Satulasepäntehtaita.....	VI	17
Makkaratehtaita	»	»	Satulasepäntöyöpajoja	»	»
Mallastehtaita	»	»	Savenvalimoja	IV	9
Muurilaastitehtaita.....	IV	9	Selluloosatehtaita	VIII	21
Myllyjä	XI	28	Sementtivalimoja.....	IV	9
Nahkatehtaita	VI	17	Siirappitehtaita	XI	29
Nauhatehtaita	VII	20	Sikuritehtaita.....	»	»
Nuohoojia.....	X	27	Silkkihuivinripsuttajia	XII	33
Nyöriinpunomoja.....	VII	20	Sokerileipomoja	XI	30
Olutpanimoja	XI	31	Sokerinmuserrustehtaita	»	29
Painohiivatehtaita	»	»	Sorvaustehtaita	IX	23
Paitatehtaita.....	XII	33	Sorvaustyöpajoja	»	»
Paperitehtaita	VIII	21	Suutatehtaita.....	V	13
Parkkimyllyjä	IX	22	Sysitehtaita	»	»
Parturinliikkeitä.....	XII	34	Sähkövoimatehtaita	»	»
Pellavanlihtauspajoja	VII	19	Säilyketehtaita.....	XI	30
Pellavatehtaita	»	»	Taljatehtaita	IX	23
Pesulaitoksia	XII	35	Tapettitehtaita.....	VIII	21
Pikiruukkeja.....	V	13	Teknokemiallisia tehtaita	V	13
Posliinitehtaita	IV	9	Teurastamoja	XI	30
Pumpulitehtaita	VII	19	Tiilitehtaita	IV	9
Punssi- ja viinitehtaita	XI	31	Torfoliittitehtaita.....	»	»
Pussi- ja kirjeenkuoritehtaita..	VIII	21	Trikootehtaita	VII	19
Puuhiomoja	»	»	Tulitikkutehtaita	V	14
Puunaula- ja lestitehtaita	IX	23	Tupakkatehtaita	XI	32
Puun kyllästytys ja värjäys ..	V	16	Turkkurintöyöpajoja	XII	33
Puupiirtämöjä	XIII	36	Turvepehkutehtaita	V	13
Puusepäntehtaita	IX	23	Tynnyritehtaita	IX	23
Puusepäntöyöpajoja.....	»	»	Täpetehtaita.....	VII	20
Pyroteknillisiä laboratorioita..	V	14	Valokuvaamoja	XIII	36
Pyöratehtaita	IX	26	Vannehtimoja	IX	23
Rakennusurakoitsijoita.....	X	27	Vanutehtaita	VII	19
Rihmarullatehtaita.....	IX	23	Vanutuslaitoksia.....	»	18
Ruumisarkkutehtaita.....	»	»	Vasutehtaita.....	IX	24
Räätälinliikkeitä	XII	33	Vaunutehtaita	»	26

Teollisuuslaji.	Ryhmän numero.	Luokan numero.	Teollisuuslaji.	Ryhmän numero.	Luokan numero.
Viinapolttimoja	XI	31	Väkiivinatehtaita	XI	31
Villakutomoja	VII	19	Väritehtaita	V	11
Villatehtaita	»	18	Värjäämöjä	»	»
Virvoitusjuomatehtaita	XI	31	Öljytehtaita	»	12
Vuorausvanuketehtaita	V	16			

Taulu 2. Summittainen katsaus Suomen teollisuustoimintaan v. 1908.

(Vuori- ja metalliteollisuus lukuun otettuna.)

L ä ä n i.	Kaupungit.			Maaseutu.			Yhteensä.		
	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannon brutto- arvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannon brutto- arvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannon brutto- arvo. Smk.
Uudenmaan lääni.....	1 019	22 104	94 175 655	479	7 032	26 141 906	1 498	29 136	120 317 561
Turun ja Porin lääni.....	882	13 676	55 808 292	777	8 584	22 837 440	1 659	22 260	78 645 732
Hämeen »	399	11 726	47 865 361	581	9 403	37 214 488	980	21 129	85 079 849
Viipurin »	535	7 938	29 068 358	1 147	15 494	53 441 400	1 682	23 432	82 509 758
Mikkelin »	202	1 372	3 424 014	388	2 366	6 673 200	590	3 738	10 097 214
Kuopion »	357	3 078	10 441 270	517	4 714	11 233 059	874	7 792	21 674 329
Vaasan »	451	6 394	36 648 079	905	5 763	16 256 100	1 356	12 157	52 904 179
Oulun »	296	3 573	16 879 745	230	3 858	12 480 300	526	7 431	29 360 045
Yhteensä	4 141	69 861	294 310 774	5 024	57 214	186 277 893	9 165	127 075	480 588 667

Taulu 3. Summittainen katsaus Suomen teollisuustoimintaan v. 1908.

(Vuori- ja metalliteollisuus lukuun otettuna.)

Teollisuusryhmä.	Kaupungit.			Maaseutu.			Yhteensä.		
	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannon brutto- arvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannon brutto- arvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannon brutto- arvo. Smk.
IV. Kiviteollisuus	74	3 609	6 452 400	265	7 414	10 647 200	339	11 023	17 099 600
V. Kemiallinen ja sähkötekni- nen teollisuus	104	1 230	8 752 200	145	1 974	4 747 000	249	3 204	13 499 200
VI. Nahkateollisuus	143	1 753	12 072 200	727	1 754	7 699 000	870	3 507	19 771 200
VII. Kutomateollisuus	49	9 559	44 214 100	40	3 797	17 762 200	89	13 356	61 976 300
VIII. Paperiteollisuus	98	2 180	8 884 800	78	10 400	41 423 900	176	12 580	50 308 700
IX. Puunjalostusteollisuus	297	7 739	31 078 000	584	20 753	71 119 700	881	28 492	102 197 700
X. Rakennusteollisuus	529	12 351	30 488 500	—	—	—	529	12 351	30 488 500
XI. Ravinto- ja nautintoaine- teollisuus	758	10 630	93 218 700	2 156	3 404	9 307 200	2 914	14 034	102 525 900
XII. Vaatetusteollisuus	1 226	6 001	13 455 100	10	296	1 246 200	1 236	6 297	14 701 300
XIII. Kuvaava teollisuus	209	3 689	10 977 500	—	—	—	209	3 689	10 977 500
Yhteensä	3 487	58 741	259 593 500	4 005	49 792	163 952 400	7 492	108 533	423 545 900
I—III. Metalliteollisuus	654	11 120	34 717 274	1 019	7 422	22 325 493	1 673	18 542	57 042 767
Yhteensä	4 141	69 861	294 310 774	5 024	57 214	186 277 893	9 165	127 075	480 588 667

Taulu 4 ja 5. Summittainen katsaus teollisuudessa vuonna 1908 toimineihin työntekijöihin iän ja sukupuolen mukaan jaettuina.
(Vuori- ja metalliteollisuus lukuun otettuna.)

	Kaupungit.										Maaseutu.										Yhteensä.										
	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).										Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).										Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).										
	Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yhteensä alaikäisiä.		Yli 18 vuoden.		Yhteensä miehiä.		Yhteensä naisia.		Kaiken kaikkiaan.		Alle 15 vuoden.		15 ja 18 vuoden välillä.		Yhteensä alaikäisiä.		Yli 18 vuoden.		Yhteensä miehiä.		Yhteensä naisia.		Kaiken kaikkiaan.				
	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.			
Taulu 4. Läänittäin jaettuina.																															
1	Uudenmaan lääni	68	24	679	552	1 323	15 812	4 969	16 559	5 545	22 104	132	23	355	128	638	5 368	1 026	5 855	1 177	7 032	200	47	1 034	680	1 961	21 180	5 995	22 414	6 722	29 136
2	Turun »	66	44	564	570	1 244	8 810	3 622	9 440	4 236	13 676	168	64	405	186	823	6 196	1 565	6 769	1 815	8 584	234	108	969	756	2 067	15 006	5 187	16 209	6 051	22 260
3	Hämeen »	167	238	558	680	1 643	5 588	4 495	6 313	5 413	11 726	127	42	456	317	942	6 195	2 266	6 778	2 625	9 403	294	280	1 014	997	2 585	11 783	6 761	13 091	8 038	21 129
4	Viipurin »	29	17	377	153	576	5 815	1 547	6 221	1 717	7 938	115	10	491	418	1 034	11 823	2 637	12 429	3 065	15 494	144	27	868	571	1 610	17 638	4 184	18 650	4 782	23 432
5	Mikkelin »	10	4	99	16	129	1 108	135	1 217	155	1 372	7	—	95	11	113	2 137	116	2 239	127	2 366	17	4	194	27	242	3 245	251	3 456	282	3 738
6	Kuopion »	32	4	194	45	275	2 434	369	2 660	418	3 078	31	4	257	24	316	4 052	346	4 340	374	4 714	63	8	451	69	591	6 486	715	7 000	792	7 792
7	Vaasan »	62	33	350	272	717	3 064	2 613	3 476	2 918	6 394	78	41	302	106	527	4 406	830	4 786	977	5 763	140	74	652	378	1 244	7 470	3 443	8 262	3 895	12 157
8	Oulun »	20	7	204	58	289	2 721	563	2 945	628	3 573	29	4	197	48	278	3 219	361	3 445	413	3 858	49	11	401	106	567	5 940	924	6 390	1 041	7 431
9	Yhteensä	454	371	3 025	2 346	6 196	45 352	18 313	48 831	21 030	69 861	687	188	2 558	1 238	4 671	43 396	9 147	46 641	10 573	57 214	1 141	559	5 583	3 584	10 867	88 748	27 460	95 472	31 603	127 075
Taulu 5. Teollisuusryhmittäin jaettuina.																															
10	IV. Kiviteollisuus	9	1	58	25	93	3 278	238	3 345	264	3 609	250	41	402	94	787	5 709	918	6 361	1 053	7 414	259	42	460	119	880	8 987	1 156	9 706	1 317	11 023
11	V. Kemiallinen ja sähköteknillinen teollisuus	10	1	26	14	51	990	189	1 026	204	1 230	85	67	103	202	457	865	652	1 053	921	1 974	95	68	129	216	508	1 855	841	2 079	1 125	3 204
12	VI. Nahkateollisuus	4	—	86	23	113	1 376	264	1 466	287	1 753	7	1	45	1	54	1 654	46	1 706	48	1 754	11	1	131	24	167	3 030	310	3 172	335	3 507
13	VII. Kutomateollisuus	127	255	298	894	1 574	2 118	5 867	2 543	7 016	9 559	39	49	121	319	528	987	2 282	1 147	2 650	3 797	166	304	419	1 213	2 102	3 105	8 149	3 690	9 666	13 356
14	VIII. Paperiteollisuus	9	5	81	257	352	1 081	747	1 171	1 009	2 180	3	3	162	351	519	7 252	2 629	7 417	2 983	10 400	12	8	243	608	871	8 333	3 376	8 588	3 992	12 580
15	IX. Puunjalostusteollisuus	44	14	326	69	453	6 348	938	6 718	1 021	7 739	159	13	1 002	231	1 405	17 390	1 958	18 551	2 202	20 753	203	27	1 328	300	1 858	23 738	2 896	25 269	3 223	28 492
16	X. Rakennusteollisuus	18	—	254	1	273	10 881	1 197	11 153	1 198	12 351	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	254	1	273	10 881	1 197	11 153	1 198	12 351
17	XI. Ravinto- ja nautintoaineteollisuus	55	18	358	491	922	4 315	5 393	4 728	5 902	10 630	15	2	89	22	128	2 992	284	3 096	308	3 404	70	20	447	513	1 050	7 307	5 677	7 824	6 210	14 034
18	XII. Vaatetusteollisuus	41	36	245	256	578	3 016	2 407	3 302	2 699	6 001	3	—	12	10	25	166	105	181	115	296	44	36	257	266	603	3 182	2 512	3 483	2 814	6 297
19	XIII. Kuvaava teollisuus	55	36	454	291	836	1 973	880	2 482	1 207	3 689	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	55	36	454	291	836	1 973	880	2 482	1 207	3 689
20	Yhteensä	372	366	2 186	2 321	5 245	35 376	18 120	37 934	20 807	58 741	561	176	1 936	1 230	3 903	37 015	8 874	39 512	10 280	49 792	933	542	4 122	3 551	9 148	72 391	26 994	77 446	31 087	108 533
21	I—III. Metalliteollisuus	82	5	839	25	951	9 976	193	10 897	223	11 120	126	12	622	8	768	6 381	273	7 129	293	7 422	208	17	1 461	33	1 719	16 357	466	18 026	516	18 542
22	Yhteensä	454	371	3 025	2 346	6 196	45 352	18 313	48 831	21 030	69 861	687	188	2 558	1 238	4 671	43 396	9 147	46 641	10 573	57 214	1 141	559	5 583	3 584	10 867	88 748	27 460	95 472	31 603	127 075

Taulu 6. Katsaus 1908 vuoden teollisuuden teollisuusryhmittäin ja läänittäin.

L ä ä n i.	I—III. Vuori- ja metalliteollisuus.			IV. Kiviteollisuus.			V. Kemiallinen ja sähköteknillinen teollisuus.			VI. Nahkateollisuus.			VII. Kutomateollisuus.			VIII. Paperiteollisuus.		
	Työpaikkokojia.	Työntekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkokojia.	Työntekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkokojia.	Työntekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkokojia.	Työntekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkokojia.	Työntekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkokojia.	Työntekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo. Smk.
Kaupungit.																		
Uudenmaan lääni	142	4 199	14 793 655	30	2 384	4 475 400	24	512	3 558 600	16	179	1 848 200	12	512	2 342 300	29	848	2 606 900
Turun ja Porin lääni	158	2 517	5 913 692	17	713	843 000	22	217	1 216 700	25	499	2 831 300	11	1 320	7 496 600	19	181	605 300
Hämeen lääni	66	1 336	4 228 761	12	338	848 600	10	56	576 400	20	125	765 600	11	6 235	28 091 000	17	876	4 460 100
Viipurin »	79	1 424	5 215 558	5	136	206 900	11	195	1 594 400	18	80	417 200	6	77	153 300	12	184	1 032 100
Mikkelin »	30	219	466 414	2	7	7 300	6	12	60 100	5	16	46 300	2	4	6 000	3	14	17 000
Kuopion »	54	296	645 270	2	6	10 000	9	89	233 200	20	67	248 400	1	5	6 800	3	14	14 000
Vaasan »	79	696	2 356 579	2	8	20 100	16	108	1 356 400	13	31	130 100	5	1 353	6 088 100	9	41	64 400
Oulun »	46	433	1 097 345	4	17	41 100	6	41	156 400	26	756	5 785 100	1	53	30 000	6	22	85 000
Yhteensä	654	11 120	34 717 274	74	3 609	6 452 400	104	1 230	8 752 200	143	1 753	12 072 200	49	9 559	44 214 100	98	2 180	8 884 800
Maaseutu.																		
Uudenmaan lääni	75	1 458	6 617 306	48	1 125	1 616 600	25	379	1 851 800	57	155	778 100	7	241	1 508 400	9	1 346	5 887 200
Turun ja Porin lääni	151	1 383	4 408 440	69	2 029	2 362 100	23	694	649 100	138	320	1 244 100	7	940	4 947 100	4	296	878 800
Hämeen lääni	103	516	2 537 188	45	1 247	1 972 600	9	86	120 800	73	235	1 284 100	6	2 013	8 747 200	19	1 696	8 413 300
Viipurin »	453	1 199	2 258 600	29	1 768	3 862 900	28	439	1 360 800	120	285	1 114 400	5	119	302 800	34	5 906	22 049 700
Mikkelin »	52	421	927 100	11	156	126 800	5	7	17 600	73	156	628 900	2	2	3 000	—	—	—
Kuopion »	74	1 788	3 649 059	29	481	312 300	3	52	50 000	91	204	760 500	4	63	267 300	2	158	454 800
Vaasan »	87	582	1 725 800	23	418	222 800	42	149	370 500	135	302	1 349 800	9	419	1 986 400	9	974	3 704 100
Oulun »	24	75	202 000	11	190	171 100	10	168	326 400	40	97	539 100	—	—	—	1	24	36 000
Yhteensä	1 019	7 422	22 325 493	265	7 414	10 647 200	145	1 974	4 747 000	727	1 754	7 699 000	40	3 797	17 762 200	78	10 400	41 423 900
Koko maa.																		
Uudenmaan lääni	217	5 657	21 410 961	78	3 509	6 092 000	49	891	5 410 400	73	334	2 626 300	19	753	3 850 700	38	2 194	8 494 100
Turun ja Porin lääni	309	3 900	10 322 132	86	2 742	3 205 100	45	911	1 865 800	163	819	4 075 400	18	2 260	12 443 700	23	477	1 484 100
Hämeen lääni	169	1 852	6 765 949	57	1 585	2 821 200	19	142	697 200	93	360	2 049 700	17	8 248	36 838 200	36	2 572	12 873 400
Viipurin »	532	2 623	7 474 158	34	1 904	4 069 800	39	634	2 955 200	138	365	1 531 600	11	196	456 100	46	6 090	23 081 800
Mikkelin »	82	640	1 393 514	13	163	134 100	11	19	77 700	78	172	675 200	4	6	9 000	3	14	17 000
Kuopion »	128	2 084	4 294 329	31	487	322 300	12	141	283 200	111	271	1 008 900	5	68	274 100	5	172	468 800
Vaasan »	166	1 278	4 082 379	25	426	242 900	58	257	1 726 900	148	333	1 479 900	14	1 772	8 074 500	18	1 015	3 768 500
Oulun »	70	508	1 299 345	15	207	212 200	16	209	482 800	66	853	6 324 200	1	53	30 000	7	46	121 000
Yhteensä	1 673	18 542	57 042 767	339	11 023	17 099 600	249	3 204	13 499 200	870	3 507	19 771 200	89	13 356	61 976 300	176	12 580	50 308 700

Katsaus 1908 vuoden teollisuuteen teollisuusryhmittäin ja läänittäin. (Jatk.)

L ä ä n i.	IX. Puu-, luu-, kautsu- ja niiden kaltaiset teokset.			X. Rakennusteollisuus.			XI. Ravinto- ja nautinto-aineteollisuus.			XII. Vaatetus- ja puhdistusteollisuus.			XIII. Kuvaava teollisuus.			Yhteensä.		
	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannon bruttoarvo. Smk.
Kaupungit.																		
Uudenmaan lääni	53	1 121	5 455 500	130	4 893	14 822 000	198	3 802	33 741 200	331	2 013	4 669 300	54	1 641	5 862 600	1 019	22 104	94 175 655
Turun ja porin lääni	81	2 511	10 434 000	104	2 055	4 240 200	146	1 852	18 622 500	264	1 199	2 090 500	35	612	1 514 500	882	13 676	55 808 292
Hämeen lääni	29	303	1 109 300	41	975	2 238 100	62	550	2 510 100	108	590	2 024 800	23	342	1 012 600	399	11 726	47 865 361
Viipurin »	35	1 528	5 182 000	80	1 848	5 289 700	85	1 245	7 299 900	173	778	1 560 600	31	443	1 116 700	535	7 938	29 068 358
Mikkelin »	19	94	194 100	39	606	796 300	41	153	1 389 200	46	138	221 100	9	109	220 200	202	1 372	3 424 014
Kuopion »	31	759	2 134 700	52	980	1 213 300	61	314	5 028 900	114	368	533 600	10	180	373 100	357	3 078	10 441 270
Vaasan »	26	419	1 440 500	50	610	918 400	110	2 484	22 899 900	112	416	842 000	29	228	531 600	451	6 394	36 648 079
Oulun »	23	1 004	5 127 900	33	384	970 500	55	230	1 727 000	78	499	1 513 200	18	134	346 200	296	3 573	16 879 745
Yhteensä	297	7 739	31 078 000	529	12 351	30 488 500	758	10 630	93 218 700	1 226	6 001	13 455 100	209	3 689	10 977 500	4 141	69 861	294 310 774
Maaseutu.																		
Uudenmaan lääni	68	1 788	5 550 600	—	—	—	188	534	2 330 900	2	6	1 000	—	—	—	479	7 032	26 141 906
Turun ja Porin lääni	108	2 451	7 826 500	—	—	—	275	433	396 300	2	38	125 000	—	—	—	777	8 584	22 837 440
Hämeen lääni	69	3 014	11 482 700	—	—	—	254	439	1 843 400	3	157	813 200	—	—	—	581	9 403	37 214 488
Viipurin »	72	5 055	19 809 400	—	—	—	404	649	2 467 800	2	74	215 000	—	—	—	1 147	15 494	53 441 400
Mikkelin »	25	1 348	4 093 800	—	—	—	220	276	876 000	—	—	—	—	—	—	388	2 366	6 673 200
Kuopion »	34	1 639	4 943 000	—	—	—	280	329	796 100	—	—	—	—	—	—	517	4 714	11 233 059
Vaasan »	162	2 301	6 294 900	—	—	—	437	597	509 800	1	21	92 000	—	—	—	905	5 763	16 256 100
Oulun »	46	3 157	11 118 800	—	—	—	98	147	86 900	—	—	—	—	—	—	230	3 858	12 480 300
Yhteensä	584	20 753	71 119 700	—	—	—	2 156	3 404	9 307 200	10	296	1 246 200	—	—	—	5 024	57 214	186 277 893
Koko maa.																		
Uudenmaan lääni	121	2 909	11 005 100	130	4 893	14 822 000	386	4 336	36 072 100	333	2 019	4 670 300	54	1 641	5 862 600	1 498	29 136	120 317 561
Turun ja Porin lääni	189	4 962	18 260 500	104	2 055	4 240 200	421	2 285	19 018 800	266	1 237	2 215 500	35	612	1 514 500	1 659	22 260	78 645 732
Hämeen lääni	98	3 317	12 592 000	41	975	2 238 100	316	989	4 353 500	111	747	2 838 000	23	342	1 012 600	980	21 129	85 079 849
Viipurin »	107	6 583	24 991 400	80	1 848	5 289 700	489	1 894	9 767 700	175	852	1 775 600	31	443	1 116 700	1 682	23 432	82 509 758
Mikkelin »	44	1 442	4 287 900	39	606	796 300	261	429	2 265 200	46	138	221 100	9	109	220 200	590	3 738	10 097 214
Kuopion »	65	2 398	7 077 700	52	980	1 213 300	341	643	5 825 000	114	368	533 600	10	180	373 100	874	7 792	21 674 329
Vaasan »	188	2 720	7 735 400	50	610	918 400	547	3 081	23 409 700	113	437	934 000	29	228	531 600	1 356	12 157	52 904 179
Oulun »	69	4 161	16 247 700	33	384	970 500	153	377	1 813 900	78	499	1 513 200	18	134	346 200	526	7 431	29 360 045
Yhteensä	881	28 492	102 197 700	529	12 351	30 488 500	2 914	14 034	102 525 900	1 236	6 297	14 701 300	209	3 689	10 977 500	9 165	127 075	480 588 667

Taulu 7.

**Summittainen katsaus Suomen tehdas- ja käsiammattiteollisuuteen
vuonna 1908.**

Teollisuusryhmä.	Teollisuusluokka.	Kaupungeissa.			Maaseudulla.			Yhteensä.		
		Työpaikkoja.	Työntekijöitä. ¹⁾	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä. ¹⁾	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä. ¹⁾	Tuotannon bruttoarvo. Smk.
IV	Kiviteollisuutta.									
	8 Kivilouhoksia ja kivenhakkioita	34	2 349	2 973 700	13	942	683 800	47	3 291	3 657 500
	9 Kalkkipolttimoja	2	26	96 400	19	499	939 700	21	525	1 036 100
	» Tiilitehtaita	8	348	245 100	194	4 358	3 734 500	202	4 706	3 979 600
	» Savenvalimoja	8	13	16 200	24	52	50 800	32	65	67 000
	» Kaakeli-, fajanssi- ja posliinitehtaita	5	560	1 798 800	3	252	595 800	8	812	2 394 600
	» Sementtivalimoja	10	287	1 227 600	—	—	—	10	287	1 227 600
	» Kipsivalimoja	2	3	2 100	—	—	—	2	3	2 100
	» Eristysliikkeitä	2	4	18 800	—	—	—	2	4	18 800
	» Torfoliittitehtaita	1	1	6 700	—	—	—	1	1	6 700
	» Muurilaastitehtaita	2	18	67 000	—	—	—	2	18	67 000
	10 Lasitehtaita	—	—	—	12	1 311	4 642 600	12	1 311	4 642 600
		74	3 609	6 452 400	265	7 414	10 647 200	339	11 023	17 099 600
V	Kemiallista ja sähköteknillistä teollisuutta.									
	11 Väritehtaita	5	35	814 400	—	—	—	5	35	814 400
	» Kimröökkitehtaita	—	—	—	4	21	114 700	4	21	114 700
	» Värjäämöjä	39	112	268 400	61	91	224 900	100	203	493 300
	12 Öljytehtaita	—	—	—	2	40	1 012 400	2	40	1 012 400
	» Kynttilätehtaita	1	—	226 100	—	—	—	1	—	226 100
	» Saippuatehtaita	8	132	2 029 700	5	23	447 200	13	155	2 476 900
	13 Teknokemiallisia tehtaita	9	63	422 300	1	61	585 700	10	124	1 008 000
	» Suutatehtaita	—	—	—	1	3	49 500	1	3	49 500
	» Kuivatuslauslaitoksia	—	—	—	20	251	388 100	20	251	388 100
	» Pikiruukkeja	—	—	—	3	15	147 500	3	15	147 500
	» Asfalttitehtaita	7	142	539 300	—	—	—	7	142	539 300
	» Lakka- ja pulituuri-teht.	4	10	107 900	—	—	—	4	10	107 900

¹⁾ Mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina.

Teollisuusryhmä.	Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Kaupungeissa.			Maaseudulla.			Yhteensä.		
			Työpaikkoja.	Työntekijöitä.)	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.)	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.)	Tuotannon bruttoarvo. Smk.
V	13	Kaasutehtaita	3	339	1 619 300	—	—	—	3	339	1 619 300
	»	Sähkövoimatehtaita	23	303	2 394 700	6	21	15 600	29	324	2 410 300
	»	Systehtaita	—	—	—	1	33	44 500	1	33	44 500
	»	Turvepehkutehtaita	—	—	—	15	591	185 500	15	591	185 500
	»	Tulitikkutehtaita	1	52	76 000	14	766	1 274 400	15	818	1 350 400
	14	Pyrot. laboratorioita ..	1	3	20 000	—	—	—	1	3	20 000
	»	Dynamiittitehtaita	—	—	—	1	27	200 000	1	27	200 000
	16	Luujauhotehtaita	1	22	149 000	11	31	57 000	12	53	206 000
	»	Vuorausvanuketehtaita ..	1	3	14 500	—	—	—	1	3	14 500
	»	Puun kyllästytys ja värjäys.....	1	14	70 600	—	—	—	1	14	70 600
			104	1 230	8 752 200	145	1 974	4 747 000	249	3 204	13 499 200
VI		Nahkateollisuutta.									
	17	Nahkatehtaita	9	1 053	8 062 800	6	94	869 600	15	1 147	8 932 400
	»	Karvuutehtaita	62	305	2 313 100	717	1 630	6 771 800	779	1 935	9 084 900
	»	Satulasepäntehtaita	2	12	470 000	—	—	—	2	12	470 000
	»	Satulasepäntöyöpajoja	62	176	546 000	—	—	—	62	176	546 000
	»	Harjatehtaita	2	175	619 000	—	—	—	2	175	619 000
	»	Harjantekopajoja	6	32	61 300	4	30	57 600	10	62	118 900
				143	1 753	12 072 200	727	1 754	7 699 000	870	3 507
VII		Kutomateollisuutta.									
	18	Villatehtaita	9	1 747	9 000 400	18	1 691	8 389 800	27	3 438	17 390 200
	»	Vanutuslaitoksia	—	—	—	10	15	14 700	10	15	14 700
	19	Pumpulitehtaita	5	5 170	27 192 800	3	1 926	8 728 900	8	7 096	35 921 700
	»	Pellavanlihtauspajoja ...	—	—	—	1	16	54 900	1	16	54 900
	»	Pellavatehtaita	1	1 486	4 000 000	—	—	—	1	1 486	4 000 000
	»	Trikootehtaita	6	833	2 701 200	—	—	—	6	833	2 701 200
	»	Vanutehtaita	—	—	—	2	59	149 200	2	59	149 200
	»	Villakutomotaja	17	198	505 900	—	—	—	17	198	505 900
	20	Köysitehtaita	3	41	509 400	—	—	—	3	41	509 400
»	Nyöripunomoja	3	39	66 800	—	—	—	3	39	66 800	
»	Nauhatehtaita	1	27	110 000	2	58	176 800	3	85	286 800	
»	Täpetehtaita	2	7	53 100	4	32	247 900	6	39	301 000	
»	Käärinkaihdintehtaita ..	2	11	74 500	—	—	—	2	11	74 500	
			49	9 559	44 214 100	40	3 797	17 762 200	89	13 356	61 976 300

Teollisuusryhmä.	Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Kaupungeissa.			Maaseudulla.			Yhteensä.			
			Työpaikkoja.	Työntekijöitä. ¹⁾	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä. ¹⁾	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä. ¹⁾	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	
VIII		Paperiteollisuutta.										
	21	Puubiomoja	3	156	841 100	39	2 438	11 030 100	42	2 594	11 871 200	
	»	Selluloosatehtaita	1	109	842 200	12	1 371	12 343 100	13	1 480	13 185 300	
	»	Pahvitehtaita	—	—	—	1	52	161 000	1	52	161 000	
	»	Asfalttihuopatehtaita ...	5	107	889 600	4	43	248 700	9	150	1 138 300	
	»	Paperitehtaita	2	529	2 810 000	20	6 480	17 496 100	22	7 009	20 306 100	
	»	Tapettitehtaita	3	143	878 400	1	16	125 000	4	159	1 003 400	
	»	Pussi- ja kirj. kuoriteht.	6	241	602 900	1	—	19 900	7	241	622 800	
	»	Kartonkitehtaita.....	3	164	457 000	—	—	—	3	164	457 000	
	»	Kartonkityöpajoja	3	40	62 600	—	—	—	3	40	62 600	
	»	Kirjansitomatehtaita....	4	280	804 100	—	—	—	4	280	804 100	
	»	Kirjansitomoja.....	68	411	696 900	—	—	—	68	411	696 900	
IX		Puu-, luu-, kautsu-, guttaperikka- ja niiden kaltaiset teokset.	98	2 180	8 884 800	78	10 400	41 423 900	176	12 580	50 308 700	
	22	Parkkimyllyjä	—	—	—	1	4	16 500	1	4	16 500	
	»	Sahoja	37	4 625	21 599 900	554	19 320	66 114 200	591	23 945	87 714 100	
	»	Lastuvillatehtaita	—	—	—	4	13	33 000	4	13	33 000	
	23	Puunaula- ja lestehtaita	1	11	22 400	1	4	5 300	2	15	27 700	
	»	Höyläämöjä	3	—	721 300	1	14	83 000	4	14	804 300	
	»	Puusepäntehtaita	15	1 258	4 414 500	8	189	499 400	23	1 447	4 913 900	
	»	Puusepäntyöpajoja.....	177	843	1 590 300	—	—	—	177	843	1 590 300	
	»	Ruumisarkkutehtaita....	14	62	166 900	—	—	—	14	62	166 900	
	»	Taljatehtaita	—	—	—	2	56	79 800	2	56	79 800	
	»	Sorvaustehtaita	1	144	180 600	1	23	24 000	2	167	204 600	
	»	Sorvaustyöpajoja	15	76	81 200	—	—	—	15	76	81 200	
	»	Rihmarullatehtaita.....	1	380	824 400	7	975	3 267 600	8	1 355	4 092 000	
	»	Kaidetehtaita	—	—	—	1	6	30 000	1	6	30 000	
	»	Tynnyritehtaita	2	50	312 000	1	15	27 200	3	65	339 200	
	»	Vannehtimoja	6	19	119 500	—	—	—	6	19	119 500	
	»	Korkkitehtaita.....	2	142	587 800	1	1	1 600	3	143	589 400	
	24	Vasutehtaita.....	3	16	56 100	—	—	—	3	16	56 100	
	25	Kampatehtaita.....	2	3	4 100	—	—	—	2	3	4 100	
	»	Kumitavaratehtaita	—	—	—	1	88	828 000	1	88	828 000	
	»	Kautsuleimasintehtaita..	5	17	60 200	—	—	—	5	17	60 200	
	26	Ajokalutehtaita	3	67	302 200	—	—	—	3	67	302 200	
	»	Vaunutehtaita	10	26	34 600	—	—	—	10	26	34 600	
	»	Pyörätehtaita	—	—	—	1	45	110 100	1	45	110 100	
			297	7 739	31 078 000	584	20 753	71 119 700	881	28 492	102 197 700	

Teollisuusryhmi.	Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Kaupungeissa.			Maaseudulla.			Yhteensä.			
			Työpaikkoja.	Työntekijöitä. ?)	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä. ?)	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä. ?)	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	
X		Rakennusteollisuutta.										
		27 Rakennus-urakoitsijoita	233	10 101	26 236 700	—	—	—	233	10 101	26 236 700	
		» Maalareja ja verhoilijoita	226	1 918	3 556 500	—	—	—	226	1 918	3 556 500	
		» Lasinleikkaajia	26	72	409 300	—	—	—	26	72	409 300	
		» Nuohoojia	41	120	181 000	—	—	—	41	120	181 000	
		» Kadunkivettäjiä	3	140	105 000	—	—	—	3	140	105 000	
			529	12 351	30 488 500	—	—	—	529	12 351	30 488 500	
XI		Ravinto- ja nautintoaineteollisuutta.										
		28 Kauppajauhomyllyjä	10	154	9 703 500	19	61	3 807 400	29	215	13 510 900	
		» Tullijauhomyllyjä	14	19	—	1 982	2 356	—	1 996	2 375	—	
		29 Sokeritehtaita	6	796	30 618 500	—	—	—	6	796	30 618 500	
		» Siirapitehtaita	—	—	—	1	22	366 500	1	22	366 500	
		» Höyrykahvipaahtimoja	2	16	348 200	—	—	—	2	16	348 200	
		» Sikuritehtaita	2	42	257 100	2	19	28 400	4	61	285 500	
		» Kaakao- ja suklaatehtaita	3	578	3 055 800	—	—	—	3	578	3 055 800	
		30 Höyryleipomoja	5	174	1 155 000	—	—	—	5	174	1 155 000	
		» Leipomoja	294	1 476	7 198 100	—	—	—	294	1 476	7 198 100	
		» Sokerileipomoja	13	139	992 800	—	—	—	13	139	992 800	
		» Karamellitehtaita	7	150	562 500	2	26	126 100	9	176	688 600	
		» Teurastamoja	62	130	1 277 700	—	—	—	62	130	1 277 700	
		» Makkaratehtaita	11	120	1 803 500	—	—	—	11	120	1 803 500	
		» Makkarantekijöitä	59	218	1 563 000	—	—	—	59	218	1 563 000	
		» Säilyketehtaita	2	45	315 000	3	16	46 200	5	61	361 200	
		» Mallastehtaita	1	6	19 000	2	10	112 500	3	16	131 500	
		31 Olutpanimoja	56	1 012	6 023 000	32	303	1 219 700	88	1 315	7 242 700	
		» Kaljatehtaita	42	107	831 400	11	32	147 400	53	139	978 800	
		» Viinapolttimoja	12	211	944 600	9	316	1 399 700	21	527	2 344 300	
» Väkiwiinatehtaita	33	168	1 287 700	1	2	14 900	34	170	1 302 600			
» Painohiivatehtaita	—	—	—	3	—	1 458 700	3	—	1 458 700			
» Punssi- ja viinitehtaita	10	81	2 084 800	—	—	—	10	81	2 084 800			
» Etikkatehtaita	2	3	21 800	1	—	47 300	3	3	69 100			
» Virvoitusjuomatehtaita	87	369	1 236 100	87	236	521 400	174	605	1 757 500			
32 Tupakkatehtaita	25	4 616	21 919 600	1	5	11 000	26	4 621	21 930 600			
			758	10 630	93 218 700	2 156	3 404	9 307 200	2 914	14 034	102 525 900	

Teollisuusryhmä.	Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Kaupungeissa.			Maaseudulla.			Yhteensä.			
			Työpaikkoja.	Työntekijöitä. ¹⁾	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä. ¹⁾	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä. ¹⁾	Tuotannon bruttoarvo. Smk.	
XII		Vaatetus- ja puhdistusteollisuutta.										
	33	Paitatehtaita	3	184	427 000	—	—	—	3	184	427 000	
	»	Räätälinliikkeitä	505	2 687	6 211 400	—	—	—	505	2 687	6 211 400	
	»	Kureliivitehtaita	3	5	4 600	—	—	—	3	5	4 600	
	»	Hanskastehtaita	4	16	51 100	—	—	—	4	16	51 100	
	»	Hattutehtaita	5	295	1 264 600	—	—	—	5	295	1 264 600	
	»	Hattu- ja lakkityöpajoja	36	321	963 000	3	48	218 000	39	369	1 181 000	
	»	Kravattitehtaita	4	34	62 900	—	—	—	4	34	62 900	
	»	Sateenvarjotehtaita	4	42	149 700	—	—	—	4	42	149 700	
	»	Silkkihuivin ripsuttajia ..	1	12	25 800	—	—	—	1	12	25 800	
	»	Turkkurinliikkeitä	13	60	186 100	—	—	—	13	60	186 100	
	»	Huopatyöpajoja	1	31	42 400	4	83	228 200	5	114	270 600	
	»	Jalkinetehtaita	4	283	1 755 700	1	148	800 000	5	431	2 555 700	
	»	Jalkinetyöpajoja	429	1 139	2 310 800	—	—	—	429	1 139	2 310 800	
	34	Parturinliikkeitä	106	240	—	—	—	—	106	240	—	
	35	Kylpylaitoksia	77	510	—	—	—	—	77	510	—	
	»	Pesulaitoksia	31	142	—	2	17	—	33	159	—	
			1 226	6 001	13 455 100	10	296	1 246 200	1 236	6 297	14 701 300	
XIII		Kuvaavaa teollisuutta.										
	36	Kirjapainoja	119	2 850	8 574 200	—	—	—	119	2 850	8 574 200	
	»	Kivipainoja	14	585	1 707 800	—	—	—	14	585	1 707 800	
	»	Puupiirtämöjä	3	9	25 100	—	—	—	3	9	25 100	
	»	Valokuvaamoja	73	245	670 400	—	—	—	73	245	670 400	
			209	3 689	10 977 500	—	—	—	209	3 689	10 977 500	

TYÖPAIKKAIN LUKU,

TYÖNTEKIJÄIN LUKU JA TUOTANNON BRUTTOARVO ERI
TEOLLISUUDENHAAROISSA.

Taulu 8. Teollisuuslaitosten luku ynnä tiedot niiden työntekijäluvusta ja sekä kaupungeissa

Teollisuuslajinokka.	Teollisuuslaji ja lääni.	Kaupungeissa.								
		Työpaikkoja.	Tuotantorvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.
				Alle 15 vuod.		15—18 v. väl.		Yli 18 vuoden.		
				Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
8	IV. Kiviteollisuutta.									
	Kivilouhoksia ja kivenhakkioita.									
1	Uudenmaan lääni	12	2 453 100	1	—	17	—	1 775	6	1 799
2	Turun lääni	4	220 600	1	—	—	—	342	—	343
3	Hämeen lääni	4	16 100	—	—	—	—	35	—	35
4	Viipurin lääni	5	206 900	—	—	—	—	136	—	136
5	Mikkelin lääni	2	7 300	1	—	1	—	5	—	7
6	Kuopion lääni	2	10 000	—	—	—	—	6	—	6
7	Vaasan lääni	2	20 100	—	—	—	—	8	—	8
8	Oulun lääni	3	39 600	—	—	—	—	15	—	15
		34	2 973 700	3	—	18	—	2 322	6	2 349
9	Kalkkipolttimeja.									
9	Uudenmaan lääni	1	56 400	—	—	—	—	18	2	20
10	Turun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Hämeen lääni	1	40 000	—	—	—	—	6	—	6
12	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Mikkelin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		2	96 400	—	—	—	—	24	2	26
»	Tiilitehtaita.									
15	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Turun lääni	4	127 100	—	—	3	—	169	12	184
17	Hämeen lääni	4	118 000	5	1	4	—	116	38	164
18	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Mikkelin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
22	Oulun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		8	245 100	5	1	7	—	285	50	348

tuotannon arvosta, jaettuina teollisuuslajittain, erittäin jokaisessa läänissä ja maaseudulla.

Teollisuuslajinokka.	Teollisuuslaji ja lääni.	Maaseudulla.								Yhteensä.									
		Työpaikkoja.	Tuotantorvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.	Työpaikkoja.	Tuotantorvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						
				Alle 15 vuod.		15—18 v. väl.		Yli 18 vuoden.					Alle 18 vuod.	Yli 18 vuoden.	Yhteensä.				
				Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.							Miesp.	Naisp.		
2	279 700	2	—	11	—	690	3	706	12	2 453 100	18	1 775	6	1 799					
6	110 300	—	—	—	—	94	1	95	6	500 300	14	1 032	3	1 049					
3	202 800	—	—	1	—	27	1	29	10	126 400	—	129	1	130					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	409 700	1	163	1	165					
1	63 000	1	—	—	—	94	—	95	2	7 300	2	5	—	7					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	73 000	1	100	—	101					
1	28 000	—	—	3	—	14	—	17	2	20 100	—	8	—	8					
13	683 800	3	—	15	—	919	5	942	4	67 600	3	29	—	32					
2	127 700	1	—	—	—	60	3	64	47	3 657 500	39	3 241	11	3 291					
13	643 800	1	—	11	—	352	1	365	3	184 100	1	78	5	84					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	643 800	12	352	1	365					
2	141 800	—	—	—	—	50	3	53	1	40 000	—	6	—	6					
1	16 000	—	—	—	—	10	—	10	2	141 800	—	50	3	53					
1	10 400	—	—	—	—	7	—	7	1	16 000	—	10	—	10					
19	939 700	2	—	11	—	479	7	499	1	10 400	—	7	—	7					
42	1 317 200	28	8	45	24	735	132	972	21	1 036 100	13	503	9	525					
40	453 700	22	10	37	6	414	170	659	42	1 317 200	105	735	132	972					
30	591 900	14	1	39	21	522	133	730	44	580 800	78	583	182	843					
19	671 900	4	1	36	7	680	184	912	34	709 900	85	638	171	894					
10	110 800	—	—	9	—	133	4	146	19	671 900	48	680	184	912					
27	238 900	11	2	38	—	320	8	379	10	110 800	9	133	4	146					
19	209 600	18	17	32	14	218	94	393	27	238 900	51	320	8	379					
7	140 500	3	2	5	—	126	31	167	19	209 600	81	218	94	393					
194	3 734 500	100	41	241	72	3 148	756	4 358	7	140 500	10	126	31	167					
		202	3 979 600	467	3 433	806	4 706												

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji ja lääni.	Kaupungeissa.							Maaseudulla.							Yhteensä.									
		Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).				Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).							
				Alle 15 vuod.		15—18 v. väl.		Yli 18 vuoden.				Yhteensä.	Alle 15 vuod.		Yli 18 vuoden.			Yhteensä.	Alle 15 vuod.		Yli 18 vuoden.	Yhteensä.			
				Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.				Miesp.	Naisp.	Miesp.				Naisp.	Miesp.	Naisp.				
1	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	3	1 255 700	39	—	61	9	268	32	409	3	1 255 700	109	268	32	409	1	
2	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	4	2 592 400	82	—	31	10	473	80	676	4	2 592 400	123	473	80	676	2	
3	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	1	9 000	—	—	7	—	11	1	19	1	9 000	7	11	1	19	3	
	V. Kemiallista ja sähkö-								12	4 642 600	145	—	118	20	914	114	1 311	12	4 642 600	283	914	114	1 311		
	teknillistä teollisuutta.																								
	Väritehtaita.																								
4	Uudenmaan lääni	3	774 000	—	—	2	—	23	9	34	—	—	—	—	—	—	—	3	774 000	2	23	9	34	4	
5	Hämeen lääni	1	34 400	yhteinen työväki toisen tehtaan kanssa.						—	—	—	—	—	—	—	—	1	34 400	—	—	—	—	5	
6	Vaasan lääni	1	6 000	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	6 000	—	1	—	—	6	
	Kimroökkitehtaita.	5	814 400	—	—	2	—	24	9	35	—	—	—	—	—	—	—	5	814 400	2	24	9	35		
7	Turun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	27 400	1	6	—	—	7	
8	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	87 300	2	11	1	14	8	
	Värväämöjä.	4	114 700	—	—	3	—	17	1	21	4	114 700	3	17	1	21	4	114 700	3	17	1	21			
9	Uudenmaan lääni	2	93 500	—	—	—	—	13	25	38	8	16 200	—	—	—	—	—	8	109 700	—	21	25	46	9	
10	Turun lääni	8	30 700	—	—	—	—	12	1	13	11	83 000	—	—	2	—	14	1	19	113 700	2	26	2	30	
11	Hämeen lääni	5	19 300	1	—	—	—	7	—	8	2	2 100	—	—	—	—	—	2	7	21 400	1	9	—	10	
12	Viipurin lääni	3	20 000	—	—	1	—	4	3	8	9	27 100	—	—	1	2	16	1	12	47 100	4	20	4	28	
13	Mikkelin lääni	4	9 700	—	—	—	—	4	—	4	5	17 600	—	—	1	—	6	—	9	27 300	1	10	—	11	
14	Kuopion lääni	6	45 700	—	—	1	—	16	3	20	1	2 000	—	—	—	—	1	7	47 700	1	17	3	21		
15	Vaasan lääni	7	23 600	—	—	—	—	9	3	12	21	37 400	—	—	1	—	21	8	28	61 000	1	30	11	42	
16	Oulun lääni	4	25 900	—	—	—	—	9	—	9	4	39 500	—	—	1	—	5	—	6	8	65 400	1	14	—	15
	Öljytehtaita.	39	268 400	1	—	2	—	74	35	112	61	224 900	—	—	6	2	73	10	91	100	493 300	11	147	45	203
17	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1 008 000	—	—	—	—	35	3	38	1	1 008 000	—	35	3	38
18	Turun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4 400	—	—	—	—	2	—	2	1	4 400	—	2	—	2
	Kynttilätehtaita.	2	1 012 400	—	—	—	—	—	—	—	2	1 012 400	—	—	—	—	37	3	40	2	1 012 400	—	37	3	40
19	Vaasan lääni	1	226 100	yhteinen työväki saippuatehtaan kanssa.						—	—	—	—	—	—	—	—	1	226 100	—	—	—	—	19	
	Saippuatehtaita.	2	381 000	—	—	—	—	13	1	14	—	—	—	—	—	—	—	—	2	381 000	—	13	1	14	
21	Turun lääni	2	312 000	—	—	2	7	13	20	42	1	70 200	—	—	—	—	2	4	6	3	382 200	9	15	24	48

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji ja lääni.	Kaupungeissa.								
		Työpaikkoja.	Tuotantovo. Snh.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensk.
				Alle 15 vuod.		15—18 v. väl.		Yli 18 vuoden.		
				Mieasp.	Naisp.	Mieasp.	Naisp.	Mieasp.	Naisp.	
1	Hämeen lääni	1	84 700	—	—	—	—	4	3	7
2	Viipurin lääni	1	640 000	—	—	—	—	20	7	27
3	Vaasan lääni	2	612 000	4	—	2	1	26	9	42
4	Oulun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Teknokemiallisia tehtaita.	8	2 029 700	4	—	4	8	76	40	132
5	Uudenmaan lääni	6	281 800	2	—	2	1	18	18	41
6	Turun lääni	2	40 500	1	1	—	—	5	3	10
7	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
8	Vaasan lääni	1	100 000	—	—	—	—	12	—	12
»	Suutatehtaita.	9	422 300	3	1	2	1	35	21	63
9	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
»	Kuivatuslaitoksia.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10	Turun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
11	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Oulun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
»	Pikiruukkeja.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
15	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
16	Oulun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
»	Asfalttitehtaita.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	Uudenmaan lääni	2	169 500	—	—	1	—	24	9	34
18	Turun lääni	2	38 800	—	—	1	—	13	1	15
19	Hämeen lääni	1	18 000	—	—	—	—	7	—	7
20	Viipurin lääni	2	313 000	—	—	—	—	86	—	86
»	Lakka- ja pulituuritehtaita.	7	539 300	—	—	2	—	130	10	142
21	Uudenmaan lääni	3	105 900	—	—	2	—	2	3	7
22	Turun lääni	1	2 000	—	—	1	—	2	—	3
—	—	4	107 900	—	—	3	—	4	3	10

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji ja lääni.	Maaseudulla.								Yhteensä.							
		Työpaikkoja.	Tuotantovo. Snh.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensk.	Työpaikkoja.	Tuotantovo. Snh.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).		Yhteensk.		
				Alle 15 vuod.		15—18 v. väl.		Yli 18 vuoden.					Alle 15 vuod.	Yli 18 vuoden.			
				Mieasp.	Naisp.	Mieasp.	Naisp.	Mieasp.	Naisp.							Mieasp.	Naisp.
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	84 700	—	4	3	7	1
2	247 000	—	—	—	—	—	—	9	2	11	3	887 000	—	29	9	38	2
1	85 000	—	—	—	—	—	—	4	—	4	3	697 000	7	30	9	46	3
1	45 000	—	—	1	—	—	—	1	—	2	1	45 000	1	1	—	2	4
5	447 200	—	—	1	—	—	—	16	6	23	13	2 476 900	17	92	46	155	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	281 800	5	18	18	41	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	40 500	2	5	3	10	6
1	585 700	—	—	—	—	—	—	43	18	61	1	585 700	—	43	18	61	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	100 000	—	12	—	12	8
1	585 700	—	—	—	—	—	—	43	18	61	10	1 008 000	7	78	39	124	—
1	49 500	—	—	—	—	—	—	3	—	3	1	49 500	—	3	—	3	9
2	3 700	—	—	—	—	—	—	3	1	4	2	3 700	—	3	1	4	10
3	60 700	—	—	—	—	—	—	14	—	14	3	60 700	—	14	—	14	11
5	15 000	—	—	1	—	—	—	14	—	15	5	15 000	1	14	—	15	12
8	185 500	—	—	—	—	—	—	72	—	72	8	185 500	—	72	—	72	13
2	123 200	—	—	5	3	121	17	146	—	146	2	123 200	8	121	17	146	14
20	388 100	—	—	6	3	224	18	251	—	251	20	388 100	9	224	18	251	—
1	29 800	—	—	—	—	—	—	2	—	2	1	29 800	—	2	—	2	15
2	117 700	—	—	—	—	—	—	6	7	13	2	117 700	—	6	7	13	16
3	147 500	—	—	—	—	—	—	8	7	15	3	147 500	—	8	7	15	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	169 500	1	24	9	34	17
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	38 800	1	13	1	15	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	18 000	—	7	—	7	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	313 000	—	86	—	86	20
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	539 300	2	130	10	142	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	105 900	2	2	3	7	21
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2 000	1	2	—	3	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	107 900	3	4	3	10	—

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji ja lääni.	Kaupungeissa.						
		Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).				Yhteensä.
				Alle 15 vuod.		15-18 v. väl.		
Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
13	Kaasutehtaita.							
1	Uudenmaan lääni	1	1 004 000	—	—	—	—	209 14 223
2	Turun lääni	1	505 000	—	—	—	—	70 4 74
3	Viipurin lääni	1	110 300	—	—	—	—	40 2 42
		3	1 619 300	—	—	—	—	319 20 339
»	Sähkövoimatehtaita.							
4	Uudenmaan lääni	4	728 900	—	—	1	—	108 9 118
5	Turun lääni	4	202 600	—	—	2	—	40 1 43
6	Hämeen lääni	2	420 000	—	—	—	—	33 1 34
7	Viipurin lääni	3	362 100	—	—	—	—	10 — 10
8	Mikkelin lääni	2	50 400	—	—	2	—	6 — 8
9	Kuopion lääni	2	111 500	—	—	—	—	16 1 17
10	Vaasan lääni	4	388 700	—	—	2	—	37 2 41
11	Oulun lääni	2	130 500	—	—	—	—	32 — 32
		23	2 394 700	—	—	7	—	282 14 303
»	Sysitehtaita.							
12	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	— — —
»	Turvepekkutehtaita.							
13	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	— — —
14	Turun lääni	—	—	—	—	—	—	— — —
15	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	— — —
16	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	— — —
17	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	— — —
»	Tulitikkutehtaita.							
18	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	— — —
19	Turun lääni	—	—	—	—	—	—	— — —
20	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	— — —
21	Kuopion lääni	1	76 000	2	—	2	5	13 30 52
22	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	— — —
14	Pyroteknillisiä laboratorioita.							
23	Uudenmaan lääni	1	20 000	—	—	—	—	3 — 3

Teollisuusluokka.	Maaseudulla.	Yhteensä.						
		Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).				Yhteensä.
				Alle 15 vuod.		15-18 v. väl.		
Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
1	—	—	—	—	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—	—	—
		1	1 004 000	—	—	—	—	209 14 223
		1	505 000	—	—	—	—	70 4 74
		1	110 300	—	—	—	—	40 2 42
		3	1 619 300	—	—	—	—	319 20 339
2	yhdellä teht. yhteinen työväki toisen teht. kanssa.	2	—	—	—	—	—	1 — 1
4	—	4	728 900	—	—	—	—	109 9 119
5	—	4	202 600	—	—	—	—	40 1 43
6	—	2	420 000	—	—	—	—	33 1 34
7	13 600	3	362 100	—	—	—	—	27 — 27
8	—	2	50 400	—	—	—	—	6 — 8
9	—	2	111 500	—	—	—	—	16 1 17
10	2 000	1	388 700	—	—	—	—	3 3 5
11	—	2	130 500	—	—	—	—	32 — 32
6	15 600	6	15 600	—	—	—	—	21 — 21
1	44 500	1	44 500	—	—	—	—	18 15 33
5	33 000	5	33 000	2	—	7	4	25 12 50
4	60 800	4	60 800	51	53	38	63	117 55 377
3	26 800	3	26 800	4	2	10	7	16 17 56
2	61 400	2	61 400	2	3	3	20	25 37 90
1	3 500	1	3 500	5	2	1	2	5 3 18
15	185 500	15	185 500	64	60	59	96	188 124 591
7	545 100	7	545 100	16	7	11	33	50 135 252
3	399 600	3	399 600	2	—	8	40	63 168 281
3	323 700	3	323 700	2	—	6	27	62 114 211
—	—	1	76 000	—	—	—	—	— — —
1	6 000	1	6 000	—	—	3	—	4 15 22
14	1 274 400	14	1 274 400	20	7	28	100	179 432 766
15	1 350 400	15	1 350 400	164	192	462	—	818
1	20 000	1	20 000	—	—	3	—	3 — 3

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji ja lääni.	Kaupungeissa.								
		Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Satak.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.
				Alle 15 vuod.		15—18 v. väl.		Yli 18 vuoden.		
				Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
14	Dynamiittitehtaita.									
1	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	
16	Luujauhotehtaita.									
2	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Viipurin lääni	1	149 000	—	—	—	15	7	22	
4	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Oulun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	
»	Vuorausvanuketehtaita.									
6	Turun lääni	1	149 000	—	—	—	15	7	22	
»	Puun kyllästytys ja värjäys.									
7	Turun lääni	1	70 600	—	—	2	12	—	14	
17	VI. Nahkateollisuutta.									
	Nahkatehtaita.									
8	Uudenmaan lääni	2	1 174 400	—	—	—	72	4	76	
9	Turun lääni	2	1 269 500	—	—	19	2	188	47	256
10	Hämeen lääni	2	306 400	—	—	1	—	31	—	32
11	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
12	Kuopion lääni	1	37 000	—	—	—	—	7	—	7
13	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
14	Oulun lääni	2	5 275 500	—	—	16	8	573	85	682
»	Karvuutehtaita.									
15	Uudenmaan lääni	6	428 000	—	—	—	—	48	1	49
16	Turun lääni	10	522 900	—	—	1	—	55	—	56
17	Hämeen lääni	9	311 200	—	—	—	—	45	—	45
18	Viipurin lääni	7	337 300	—	—	—	—	42	—	42
19	Mikkelin lääni	2	27 500	—	—	—	—	8	—	8
20	Kuopion lääni	9	164 800	—	—	—	—	35	2	37
21	Vaasan lääni	5	86 000	—	—	—	—	16	1	17
22	Oulun lääni	14	435 400	—	—	1	—	49	1	51
		62	2 313 100	—	—	2	—	298	5	305

Teollisuusluokka.	Maaseudulla.	Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Satak.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.	Yhteensä.			
				Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).										
				Alle 15 vuod.		15—18 v. väl.		Yli 18 vuoden.						
				Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.					
1	200 000	—	—	—	1	13	13	27	1	200 000	1	13	13	27
1	31 200	—	—	—	—	10	4	14	1	31 200	—	10	4	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	149 000	—	15	7	22
9	24 800	1	—	—	—	14	1	16	9	24 800	1	14	1	16
1	1 000	—	—	—	—	1	—	1	1	1 000	—	1	—	1
11	57 000	1	—	—	—	25	5	31	12	206 000	1	40	12	53
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	14 500	—	3	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	70 600	2	12	—	14
1	80 100	—	—	—	—	9	—	9	3	1 254 500	—	81	4	85
1	54 600	—	—	1	—	10	—	11	3	1 324 100	22	198	47	267
1	377 000	—	—	—	—	19	—	19	3	683 400	1	50	—	51
1	162 900	1	—	—	—	25	—	26	1	162 900	1	25	—	26
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	37 000	—	7	—	7
1	75 000	—	—	—	—	14	—	14	1	75 000	—	14	—	14
1	120 000	—	—	—	—	14	1	15	3	5 395 500	24	587	86	697
6	869 600	1	—	1	—	91	1	94	15	8 932 400	48	962	137	1 147
56	698 000	—	—	3	—	140	3	146	62	1 126 000	3	188	4	195
137	1 189 500	2	—	7	—	294	6	309	147	1 712 400	10	349	6	365
72	907 100	3	1	5	—	200	7	216	81	1 218 300	9	245	7	261
118	914 500	—	—	4	—	239	1	244	125	1 251 800	4	281	1	286
73	628 900	—	—	4	—	150	2	156	75	656 400	4	158	2	164
88	739 900	—	—	7	—	177	5	189	97	904 700	7	212	7	226
134	1 274 800	1	—	7	1	267	12	288	139	1 360 800	9	283	13	305
39	419 100	—	—	3	—	79	—	82	53	854 500	4	128	1	133
717	6 771 800	6	1	40	1	1 546	36	1 630	779	9 084 900	50	1 844	41	1 935

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji ja lääni.	Kaupungeissa.									
		Työpaikkoja.	Tuotantovo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.	
				Alle 15 vuod.		15—18 v. väl.		Yli 18 vuoden.			
				Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.		
1	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2	Viipurin lääni	1	842 200	—	—	—	—	101	8	109	
21	Pahvitehtaita.										
3	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Asfalttihuopatehtaita.										
4	Uudenmaan lääni	3	796 300	—	—	—	—	92	2	94	
5	Turun lääni	1	24 100	—	—	—	—	6	—	6	
6	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
8	Oulun lääni	1	69 200	—	—	—	—	6	1	7	
	Paperitehtaita.										
9	Uudenmaan lääni	5	889 600	—	—	—	—	104	3	107	
10	Turun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11	Hämeen lääni	2	2 810 000	—	—	—	—	401	128	529	
12	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
13	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Tapettehtaita.										
14	Uudenmaan lääni	2	2 810 000	—	—	—	—	401	128	529	
15	Uudenmaan lääni	1	332 000	—	—	—	—	54	19	73	
15	Hämeen lääni	1	451 400	—	—	4	1	27	22	54	
16	Viipurin lääni	1	95 000	—	—	4	—	11	1	16	
	Pussi- ja kirjeenkuoritehtaita.										
17	Uudenmaan lääni	3	878 400	—	—	8	1	92	42	143	
18	Uudenmaan lääni	2	135 000	—	—	7	14	35	40	96	
18	Turun lääni	2	308 300	—	—	4	24	5	68	101	
19	Hämeen lääni	2	159 600	3	3	2	8	12	16	44	
20	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Kartonkitehtaita.										
21	Uudenmaan lääni	6	602 900	3	3	13	46	52	124	241	

Teollisuusluokka.	Maaseudulla.	Yhteensä.													
		Työpaikkoja.	Tuotantovo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.					
				Alle 15 vuod.		15—18 v. väl.		Yli 18 vuoden.							
				Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.						
4	2 458 100 ¹⁾	—	—	—	2	335	78	415	4	2 458 100	2	335	78	415	
5	7 157 000	—	—	21	4	512	107	644	6	7 999 200	25	613	115	753	
12	12 343 100	1	—	32	6	1 129	203	1 371	13	13 185 300	39	1 230	211	1 480	
1	161 000	—	—	3	—	21	28	52	1	161 000	3	21	28	52	
	Asfalttihuopatehtaita.														
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	796 300	—	92	2	94	
1	101 200	—	—	—	—	29	—	29	2	125 300	—	35	—	35	
2	105 200	—	—	—	—	8	—	8	2	105 200	—	8	—	8	
1	42 300	—	—	—	—	6	—	6	1	42 300	—	6	—	6	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	69 200	—	6	1	7	
4	248 700	—	—	—	—	43	—	43	9	1 138 300	—	147	3	150	
1	1 862 500	—	—	7	10	509	261	787	1	1 862 500	17	509	261	787	
1	255 200	—	—	3	3	167	28	201	1	255 200	6	167	28	201	
5	4 984 200	—	—	13	41	711	353	1 118	7	7 794 200	54	1 112	481	1 647	
10	7 369 400 ²⁾	2	—	65	246	2 354	811	3 478	10	7 369 400	313	2 354	811	3 478	
3	3 024 800	—	3	13	16	669	195	896	3	3 024 800	32	669	195	896	
20	17 496 100	2	3	101	316	4 410	1 648	6 480	22	20 306 100	422	4 811	1 776	7 009	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	332 000	—	54	19	73	
1	125 000	—	—	3	3	6	4	16	2	576 400	11	33	26	70	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	95 000	4	11	1	16	
1	125 000	—	—	3	3	6	4	16	4	1 003 400	15	98	46	159	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	135 000	21	35	40	96	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	308 300	28	5	68	101	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	159 600	16	12	16	44	
1	19 900	yhteinen työväki paperitehtaan kanssa.							—	1	19 900	—	—	—	—
1	19 900	—	—	—	—	—	—	—	7	622 800	65	52	124	241	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	457 000	62	19	83	164	

¹⁾ Kahdella selluloosatehtaalla yhteinen työväki paperitehtaan kanssa.

²⁾ Yhdellä paperitehtaalla puuhiomon kanssa.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji ja lääni.	Kaupungeissa.								
		Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.
				Alle 15 vuod.		15-18 v. väl.		Yli 18 vuoden.		
				Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
21	Kartonkityöpajoja.									
1	Uudenmaan lääni	2	54 600	—	—	1	9	8	19	37
2	Viipurin lääni	1	8 000	—	—	1	—	2	—	3
	Kirjansitomatehtaita.	3	62 600	—	—	2	9	10	19	40
3	Uudenmaan lääni	3	640 000	—	1	3	58	66	152	280
4	Turun lääni	1	164 100	yhteinen työväki kirjapainon kanssa.						
	Kirjansitomoja.	4	804 100	—	1	3	58	66	152	280
5	Uudenmaan lääni	15	192 000	1	—	9	12	39	43	104
6	Turun lääni	15	108 800	—	—	2	10	31	31	74
7	Hämeen lääni	9	198 000	1	1	11	31	27	22	93
8	Viipurin lääni	9	86 900	—	—	10	7	26	13	56
9	Mikkelin lääni	3	17 000	1	—	4	2	6	1	14
10	Kuopion lääni	3	14 000	—	—	3	2	6	3	14
11	Vaasan lääni	9	64 400	3	—	9	4	19	6	41
12	Oulun lääni	5	15 800	—	—	5	1	7	2	15
		68	696 900	6	1	53	69	161	121	411
	IX. Puu-, luu-, kautsu-, gutta- perkka- ja niiden kaltaiset teokset.									
22	Parkkimyllyjä.									
13	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Sahoja.									
14	Uudenmaan lääni	6	2 077 200	—	—	2	293	22	317	
15	Turun lääni	7	7 486 600	4	2	63	2	1 211	245	1 527
16	Hämeen lääni	3	400 500	—	—	4	—	47	6	57
17	Viipurin lääni	5	4 633 800	9	—	6	—	1 082	204	1 301
18	Mikkelin lääni	1	125 000	—	—	2	—	38	3	43
19	Kuopion lääni	3	798 100	—	—	5	—	151	7	163
20	Vaasan lääni	5	1 289 500	1	1	15	1	301	10	329
21	Oulun lääni	7	4 789 200	2	—	38	13	730	105	888
		37	21 599 900	16	3	133	18	3 853	602	4 625

Teollisuusluokka.	Maaseudulla.	Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.
				Alle 15 vuod.		15-18 v. väl.		Yli 18 vuoden.		
				Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
				Yhteensä.						
	Yhteensä.									
1		2	54 600	10	8	19	37	1		
2		1	8 000	1	2	—	3	2		
		3	62 600	11	10	19	40			
3		3	640 000	62	66	152	280	3		
4		1	164 100	—	—	—	—	4		
		4	804 100	62	66	152	280			
5		15	192 000	22	39	43	104	5		
6		15	108 800	12	31	31	74	6		
7		9	198 000	44	27	22	93	7		
8		9	86 900	17	26	13	56	8		
9		3	17 000	7	6	1	14	9		
10		3	14 000	5	6	3	14	10		
11		9	64 400	16	19	6	41	11		
12		5	15 800	6	7	2	15	12		
		68	696 900	129	161	121	411			
		1	16 500	—	—	—	—	13		
		4	—	—	—	—	—			
		4	—	—	—	—	—			
		1	16 500	—	—	—	—	13		
		70	6 979 300	88	1 651	126	1 865	14		
		107	7 789 500	34	—	146	16	1 963	280	2 439
		60	9 511 800	19	1	127	22	2 090	199	2 458
		66	17 970 800	12	4	171	34	4 019	419	4 659
		25	4 093 800	3	—	43	11	1 194	97	1 348
		30	4 526 100	5	—	66	13	1 288	99	1 471
		156	6 201 300	31	3	148	21	1 910	127	2 240
		46	11 118 800	26	2	174	45	2 613	297	3 157
		554	66 114 200	152	13	928	170	16 435	1 622	19 320
		591	87 714 100	1 433	20	288	2 224	23 945		

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji ja lääni.	Kaupungeissa.								
		Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.
				Alle 15 vuod.	15—18 v. väl.		Yli 18 vuoden.			
					Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.		
22	Lastuvillatehtaita.									
1	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	
3	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	
23	Puunala- ja lestitehtaita.									
4	Turun lääni	1	22 400	—	—	—	5	6	11	
5	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	
»	Höyläämöjä.									
6	Uudenmaan lääni	1	22 400	—	—	—	5	6	11	
7	Viipurin lääni	3	721 300	yhteinen työväki toisen tehtaan kanssa.						—
»	Puusepäntehtaita.									
8	Uudenmaan lääni	3	721 300	—	—	—	—	—	—	
9	Turun lääni	4	1 721 000	3	—	25	3	472	26	529
10	Hämeen lääni	4	1 434 200	1	—	28	1	306	14	350
11	Viipurin lääni	2	442 400	—	—	8	—	119	2	129
12	Kuopion lääni	3	168 300	—	—	7	—	55	3	65
13	Vaasan lääni	1	383 600	1	—	9	—	103	6	119
14	Oulun lääni	1	265 000	—	—	3	—	62	1	66
»	Puusepäntypäpajoja.									
15	Uudenmaan lääni	15	4 414 500	5	—	80	4	1 117	52	1 258
16	Turun lääni	26	423 600	3	—	12	—	138	4	157
17	Hämeen lääni	41	389 300	1	—	9	3	202	6	221
18	Viipurin lääni	19	251 800	1	—	5	—	101	—	107
19	Mikkelin lääni	21	181 400	—	—	10	—	87	—	97
20	Kuopion lääni	17	68 300	—	—	5	—	45	—	50
21	Vaasan lääni	23	121 600	—	—	—	—	91	—	91
22	Oulun lääni	18	93 900	—	—	5	—	73	1	79
»	Ruumisarkkutehtaita.									
23	Uudenmaan lääni	12	60 400	—	—	3	—	38	—	41
24	Turun lääni	177	1 590 300	5	—	49	3	775	11	843
25	Hämeen lääni	2	88 900	—	—	1	1	15	8	25
		5	26 900	—	—	—	—	12	1	13
		2	8 600	—	—	—	—	3	2	5

Teollisuusluokka.	Maaseudulla.	Yhteensä.														
		Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.						
				Alle 15 vuod.	15—18 v. väl.		Yli 18 vuoden.									
					Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.								
2	19 000	3	—	2	1	6	—	12	2	19 000	6	6	—	12	1	
1	11 000	yht. työväki sorvaustehtaan kanssa.						—	—	1	11 000	—	—	—	—	2
1	3 000	—	—	—	—	1	—	—	1	3 000	—	1	—	—	3	
4	33 000	3	—	2	1	7	—	—	13	4	33 000	6	7	—	13	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	22 400	—	5	6	11	
1	5 300	—	—	—	—	4	—	—	4	1	5 300	—	4	—	4	
1	5 300	—	—	—	—	4	—	—	4	2	27 700	—	9	6	15	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	721 300	—	—	—	—	
1	83 000	—	—	2	—	12	—	—	14	1	83 000	2	12	—	14	
1	83 000	—	—	2	—	12	—	—	14	4	804 300	2	12	—	14	
3	373 500	1	—	12	7	124	7	—	151	7	2 094 500	51	596	33	680	
1	37 000	—	—	—	—	10	—	—	12	5	1 471 200	30	316	16	362	
1	16 000	—	—	—	—	6	—	—	6	3	458 400	8	125	2	135	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	168 300	7	55	3	65	
1	29 600	yht. työväki suhan kanssa.						—	—	2	413 200	10	103	6	119	
2	43 300	—	—	1	—	19	—	—	20	2	43 300	1	19	—	20	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	265 000	3	62	1	66	
8	499 400	1	—	13	7	159	9	—	189	23	4 913 900	110	1 276	61	1 447	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	423 600	15	138	4	157	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41	389 300	13	202	6	221	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	251 800	6	101	—	107	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	181 400	10	87	—	97	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17	68 300	5	45	—	50	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	121 600	—	91	—	91	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	93 900	5	73	1	79	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	60 400	3	38	—	41	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	177	1 590 300	57	775	11	843	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	88 900	2	15	8	25	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	26 900	—	12	1	13	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	8 600	—	3	2	5	

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji ja lääni.	Kaupungeissa.									
		Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Shk.		Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).				Yhteensä.		
					Alle 15 vuod.		15—18 v. väl.			Yli 18 vuoden.	
					Mieisp.	Naisp.	Mieisp.	Naisp.		Mieisp.	Naisp.
23	Viipurin lääni	2	18 300	—	—	—	—	4	3	7	
1	Vaasan lääni	1	12 900	—	—	—	—	3	2	5	
2	Oulun lääni	2	11 300	—	—	1	1	3	2	7	
3	Taljatehtaita.	14	166 900	—	—	2	2	40	18	62	
4	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Sorvaustehtaita.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
7	Turun lääni	1	180 600	—	6	2	11	28	97	144	
8	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	Sorvaustyöpaja.	1	180 600	—	6	2	11	28	97	144	
10	Uudenmaan lääni	2	7 100	—	—	—	—	5	—	5	
11	Turun lääni	7	64 900	2	2	10	11	19	18	62	
12	Hämeen lääni	1	900	—	—	—	—	1	—	1	
13	Viipurin lääni	1	500	—	—	—	—	1	—	1	
14	Mikkelin lääni	1	800	—	—	—	—	1	—	1	
15	Kuopion lääni	3	7 000	—	—	—	—	6	—	6	
16	Rihmaruhtaitaita.	15	81 200	2	2	10	11	33	18	76	
17	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
18	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
19	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20	Kuopion lääni	1	824 400	13	3	35	7	271	51	380	
21	Kaidetehtaita.	1	824 400	13	3	35	7	271	51	380	
22	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
23	Tynnyritehtaita.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
24	Uudenmaan lääni	1	60 000	—	—	—	—	13	—	13	
25	Turun lääni	1	252 000	1	—	2	—	34	—	37	
26	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
27	Vannehtimoja.	2	312 000	1	—	2	—	47	—	50	
28	Uudenmaan lääni	2	19 600	—	—	1	—	6	—	7	
29	Turun lääni	2	54 600	—	—	—	—	6	—	6	

Teollisuusluokka.	Maaseudulla.	Yhteensä.													
		Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Shk.		Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).				Yhteensä.						
					Alle 15 vuod.		15—18 v. väl.			Yli 18 vuoden.					
					Mieisp.	Naisp.	Mieisp.	Naisp.		Mieisp.	Naisp.				
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
5	1	67 800	—	—	—	2	19	5	26	1	67 800	2	19	5	26
6	1	12 000	—	—	—	—	20	10	30	1	12 000	—	20	10	30
7	2	79 800	—	—	—	2	39	15	56	2	79 800	2	39	15	56
8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	1	180 600	—	—	—	—	—	—	—	1	180 600	19	28	97	144
10	1	24 000	—	—	—	—	21	2	23	1	24 000	—	21	2	23
11	1	24 000	—	—	—	—	21	2	23	2	204 600	19	49	99	167
12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7 100	—	5	—	5
13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	64 900	25	19	18	62
14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	900	—	1	—	1
15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	500	—	1	—	1
16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	800	—	1	—	1
17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	7 000	—	6	—	6
18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	81 200	25	33	18	76
19	1	275 000	1	—	3	7	64	14	89	1	275 000	11	64	14	89
20	3	930 000	—	—	17	15	206	141	379	3	930 000	32	206	141	379
21	2	1 719 000	—	—	9	23	236	90	358	2	1 719 000	32	236	90	358
22	1	343 600	—	—	15	—	112	22	149	2	1 168 000	73	383	73	529
23	7	3 267 600	1	—	44	45	618	267	975	8	4 092 000	148	889	318	1 355
24	1	30 000	—	—	1	—	5	—	6	1	30 000	1	5	—	6
25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	60 000	—	13	—	13
27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	252 000	3	34	—	37
28	1	27 200	—	—	3	—	12	—	15	1	27 200	3	12	—	15
29	1	27 200	—	—	3	—	12	—	15	3	339 200	6	59	—	65
30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	19 600	1	6	—	7
31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	54 600	—	6	—	6

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji ja lääni.	Kaupungeissa.								
		Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.
				Alle 15 vuod.		15-18 v. väl.		Yli 18 vuoden.		
				Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
26	Hämeen lääni.....	1	1 100	—	—	—	—	1	—	1
1	Viipurin lääni.....	1	5 000	—	—	—	—	3	—	3
2	Oulun lääni.....	1	2 000	—	—	—	—	2	—	2
3		10	34 600	—	—	—	—	26	—	26
»	Pyörätehtaita.									
4	Hämeen lääni.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	X. Rakennusteollisuutta.									
27	Muurareja ja rakennusurakoitsijoita.									
5	Uudenmaan lääni.....	60	13 178 100	—	—	—	—	3 802	405	4 207
6	Turun lääni.....	35	3 287 700	—	—	19	—	1 258	244	1 521
7	Hämeen lääni.....	15	1 913 300	—	—	—	—	733	58	791
8	Viipurin lääni.....	41	4 663 000	—	—	24	—	1 229	244	1 497
9	Mikkelin lääni.....	22	730 300	—	—	—	—	502	51	553
10	Kuopion lääni.....	30	1 049 200	—	—	—	—	775	40	815
11	Vaasan lääni.....	16	668 700	—	—	6	—	401	35	442
12	Oulun lääni.....	14	746 400	—	—	—	—	212	63	275
		233	26 236 700	—	—	49	—	8 912	1 140	10 101
»	Maalareja ja verhoilijoita.									
13	Uudenmaan lääni.....	45	1 365 900	1	—	20	—	454	9	484
14	Turun lääni.....	52	681 000	4	—	45	—	395	41	485
15	Hämeen lääni.....	16	277 600	—	—	15	—	144	—	159
16	Viipurin lääni.....	34	582 400	1	—	33	—	286	2	322
17	Mikkelin lääni.....	15	63 000	—	—	11	—	39	—	50
18	Kuopion lääni.....	19	155 800	5	—	17	1	132	2	157
19	Vaasan lääni.....	27	231 300	6	—	18	—	130	—	154
20	Oulun lääni.....	18	199 500	—	—	25	—	82	—	107
		226	3 556 500	17	—	184	1	1 662	54	1 918
»	Lasinleikkaajia.									
21	Uudenmaan lääni.....	9	103 300	—	—	1	—	30	1	32
22	Turun lääni.....	9	245 500	—	—	—	—	24	1	25
23	Hämeen lääni.....	5	30 600	1	—	2	—	7	1	11
24	Vaasan lääni.....	2	5 300	—	—	—	—	2	—	2
25	Oulun lääni.....	1	24 600	—	—	—	—	2	—	2
		26	409 300	1	—	3	—	65	3	72

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji ja lääni.	Maaseudulla.								Yhteensä.						
		Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.	Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).			
				Alle 15 vuod.		15-18 v. väl.		Yli 18 vuoden.					Alle 18 vuod.	Yli 18 vuoden.		Yhteensä.
				Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.					Miesp.	Naisp.	
1	Hämeen lääni.....	1	1 100	—	—	—	—	—	—	—	1	1 100	—	1	—	1
2	Viipurin lääni.....	1	5 000	—	—	—	—	—	—	—	1	5 000	—	3	—	3
3	Oulun lääni.....	1	2 000	—	—	—	—	—	—	—	1	2 000	—	2	—	2
»		10	34 600	—	—	—	—	—	—	—	10	34 600	—	26	—	26
4	Hämeen lääni.....	1	110 100	2	—	3	—	31	9	45	1	110 100	5	31	9	45
5	Uudenmaan lääni.....	60	13 178 100	—	—	—	—	—	—	—	60	13 178 100	—	3 802	405	4 207
6	Turun lääni.....	35	3 287 700	—	—	19	—	1 258	244	1 521	35	3 287 700	19	1 258	244	1 521
7	Hämeen lääni.....	15	1 913 300	—	—	—	—	733	58	791	15	1 913 300	—	733	58	791
8	Viipurin lääni.....	41	4 663 000	—	—	24	—	1 229	244	1 497	41	4 663 000	24	1 229	244	1 497
9	Mikkelin lääni.....	22	730 300	—	—	—	—	502	51	553	22	730 300	—	502	51	553
10	Kuopion lääni.....	30	1 049 200	—	—	—	—	775	40	815	30	1 049 200	—	775	40	815
11	Vaasan lääni.....	16	668 700	—	—	6	—	401	35	442	16	668 700	6	401	35	442
12	Oulun lääni.....	14	746 400	—	—	—	—	212	63	275	14	746 400	—	212	63	275
		233	26 236 700	—	—	49	—	8 912	1 140	10 101	233	26 236 700	49	8 912	1 140	10 101
13	Uudenmaan lääni.....	45	1 365 900	1	—	20	—	454	9	484	45	1 365 900	21	454	9	484
14	Turun lääni.....	52	681 000	4	—	45	—	395	41	485	52	681 000	49	395	41	485
15	Hämeen lääni.....	16	277 600	—	—	15	—	144	—	159	16	277 600	15	144	—	159
16	Viipurin lääni.....	34	582 400	1	—	33	—	286	2	322	34	582 400	34	286	2	322
17	Mikkelin lääni.....	15	63 000	—	—	11	—	39	—	50	15	63 000	11	39	—	50
18	Kuopion lääni.....	19	155 800	5	—	17	1	132	2	157	19	155 800	23	132	2	157
19	Vaasan lääni.....	27	231 300	6	—	18	—	130	—	154	27	231 300	24	130	—	154
20	Oulun lääni.....	18	199 500	—	—	25	—	82	—	107	18	199 500	25	82	—	107
		226	3 556 500	17	—	184	1	1 662	54	1 918	226	3 556 500	202	1 662	54	1 918
21	Uudenmaan lääni.....	9	103 300	—	—	1	—	30	1	32	9	103 300	1	30	1	32
22	Turun lääni.....	9	245 500	—	—	—	—	24	1	25	9	245 500	—	24	1	25
23	Hämeen lääni.....	5	30 600	1	—	2	—	7	1	11	5	30 600	3	7	1	11
24	Vaasan lääni.....	2	5 300	—	—	—	—	2	—	2	2	5 300	—	2	—	2
25	Oulun lääni.....	1	24 600	—	—	—	—	2	—	2	1	24 600	—	2	—	2
		26	409 300	1	—	3	—	65	3	72	26	409 300	4	65	3	72

Teollisuuslaji ja lääni.	Kaupungeissa.								
	Työpakkooja.	Tuotantoarvo. Snk.	Työväki (mestari ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.
			Alle 15 vuod.		15—18 v. väl.		Yli 18 vuoden.		
			Mieasp.	Naisp.	Mieasp.	Naisp.	Mieasp.	Naisp.	
31									
1	Vaasan lääni	9	62 900	—	—	—	8	5	13
2	Oulun lääni	4	105 600	2	—	3	13	6	24
		42	831 400	2	—	4	74	27	107
	Viinapolttimoja.								
3	Uudenmaan lääni	1	30 300	—	—	—	16	1	17
4	Turun lääni	5	305 500	—	—	—	102	2	104
5	Hämeen lääni	1	160 000	—	—	—	17	—	17
6	Mikkelin lääni	2	143 700	—	1	—	23	1	25
7	Kuopion lääni	1	123 500	—	—	—	12	—	12
8	Vaasan lääni	2	181 600	—	—	—	35	1	36
9	Oulun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—
		12	944 600	—	—	1	205	5	211
	Väkiivitehtaita.								
10	Uudenmaan lääni	5	508 300	—	—	2	33	8	43
11	Turun lääni	10	260 800	—	—	—	33	2	35
12	Hämeen lääni	2	90 400	—	—	2	23	1	26
13	Viipurin lääni	6	139 700	—	—	2	21	6	29
14	Mikkelin lääni	2	73 000	—	—	—	5	1	6
15	Kuopion lääni	2	80 400	—	—	—	11	—	11
16	Vaasan lääni	5	99 900	—	—	—	16	—	16
17	Oulun lääni	1	35 200	—	—	—	2	—	2
		33	1 287 700	—	—	4	144	18	168
	Painoivitehtaita.								
18	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—
19	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—
		—	—	—	—	—	—	—	—
	Punssi- ja viinitehtaita.								
20	Uudenmaan lääni	7	1 627 500	—	—	1	32	24	57
21	Turun lääni	3	457 300	—	—	3	13	8	24
		10	2 084 800	—	—	4	45	32	81
	Etikkatehtaita.								
22	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—
23	Turun lääni	2	21 800	—	—	—	1	2	3
		2	21 800	—	—	—	1	2	3

Teollisuuslaji ja lääni.	Maaseudulla.								Yhteensä.							
	Työpakkooja.	Tuotantoarvo. Snk.	Työväki (mestari ja konttoriväki lukuun otettuina).						Työpakkooja.	Tuotantoarvo. Snk.	Työväki (mestari ja konttoriväki lukuun otettuina).					
			Alle 15 vuod.		15—18 v. väl.		Yli 18 vuoden.				Yhteensä.	Alle 15 vuod.	Yli 18 vuoden.			
			Mieasp.	Naisp.	Mieasp.	Naisp.	Mie p.	Naisp.					Mieasp.	Naisp.		
1	Vaasan lääni	6	113 300	—	—	—	—	14	3	17	15	176 200	—	22	8	30
2	Oulun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	105 600	5	13	6	24
		11	147 400	—	—	1	—	22	9	32	53	978 800	7	96	36	139
	Viinapolttimoja.															
3	Uudenmaan lääni	3	672 100	—	—	10	7	165	37	219	4	702 400	17	181	38	236
4	Turun lääni	2	151 800	—	—	—	—	13	—	13	7	457 300	—	115	2	117
5	Hämeen lääni	2	388 200	—	—	—	—	42	14	56	3	548 200	—	59	14	73
6	Mikkelin lääni	1	145 000	—	—	—	—	18	—	18	3	288 700	1	41	1	43
7	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	123 500	—	12	—	12
8	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	181 600	—	35	1	36
9	Oulun lääni	1	42 600	—	—	—	—	10	—	10	1	42 600	—	10	—	10
		9	1 399 700	—	—	10	7	248	51	316	21	2 344 300	18	453	56	527
	Väkiivitehtaita.															
10	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	508 300	2	33	8	43
11	Turun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	260 800	—	33	2	35
12	Hämeen lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	90 400	2	23	1	26
13	Viipurin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	139 700	2	21	6	29
14	Mikkelin lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	73 000	—	5	1	6
15	Kuopion lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	80 400	—	11	—	11
16	Vaasan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	99 900	—	16	—	16
17	Oulun lääni	1	14 900	—	—	—	—	2	—	2	2	50 100	—	4	—	4
		1	14 900	—	—	—	—	2	—	2	34	1 302 600	6	146	18	170
	Painoivitehtaita.															
18	Uudenmaan lääni	1	880 100	yhteinen työväki polttimon kanssa.						1	880 100	—	—	—	—	—
19	Hämeen lääni	2	578 600	yhteinen työväki polttimon kanssa.						2	578 600	—	—	—	—	—
		3	1 458 700	yhteinen työväki polttimon kanssa.						3	1 458 700	—	—	—	—	—
	Punssi- ja viinitehtaita.															
20	Uudenmaan lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	1 627 500	1	32	24	57
21	Turun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	457 300	3	13	8	24
		—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	2 084 800	4	45	32	81
	Etikkatehtaita.															
22	Uudenmaan lääni	1	47 300	yhteinen työväki polttimon kanssa.						1	47 300	—	—	—	—	—
23	Turun lääni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	21 800	—	1	2	3
		1	47 300	yhteinen työväki polttimon kanssa.						3	69 100	—	1	2	3	

Teollisuusala.	Teollisuuslaji ja lääni.	Kaupungeissa.								
		Työpakkaja.	Tuotantovo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.
				Alle 15 vuod.		15-18 v. väl.		Yli 18 vuoden.		
				Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	
31	Virvoitusjuomatehtaita.									
1	Uudenmaan lääni	14	391 700	1	—	2	1	55	37	96
2	Turun lääni	18	317 100	1	—	3	2	48	40	94
3	Hämeen lääni	6	91 600	1	—	2	1	14	7	25
4	Viipurin lääni	13	193 300	—	—	4	—	30	20	54
5	Mikkelin lääni	8	41 100	1	—	4	—	9	8	22
6	Kuopion lääni	12	97 900	—	—	8	2	20	16	46
7	Vaasan lääni	12	65 600	—	—	1	1	16	5	22
8	Oulun lääni	4	37 800	—	—	1	—	6	3	10
		87	1 236 100	4	—	24	7	198	136	369
32	Tupakkatehtaita.									
9	Uudenmaan lääni	8	5 092 900	3	3	2	107	87	1 034	1 236
10	Turun lääni	3	6 613 400	—	—	17	80	112	666	875
11	Hämeen lääni	3	314 300	—	—	1	4	28	108	141
12	Viipurin lääni	4	2 183 700	—	—	14	39	106	504	663
13	Vaasan lääni	6	7 685 300	21	7	56	141	194	1 273	1 692
14	Oulun lääni	1	30 000	—	—	—	—	5	4	9
		25	21 919 600	24	10	90	371	532	3 589	4 616
	XII. Vaatetus- ja puhdistusteollisuutta.									
	Paitatehtaita.									
33	Turun lääni	2	245 100	—	8	1	30	3	116	158
16	Viipurin lääni	1	181 900	—	1	—	2	3	20	26
		3	427 000	—	9	1	32	6	136	184
	Räätälinliikkeitä.									
17	Uudenmaan lääni	118	2 125 600	3	—	21	5	468	330	827
18	Turun lääni	108	1 112 000	2	6	16	38	226	270	558
19	Hämeen lääni	37	638 200	1	7	7	25	150	98	288
20	Viipurin lääni	71	952 600	2	2	22	25	249	91	391
21	Mikkelin lääni	21	124 200	—	—	8	3	48	13	72
22	Kuopion lääni	55	396 500	—	—	20	8	105	58	191
23	Vaasan lääni	39	449 600	2	—	14	—	122	39	177
24	Oulun lääni	36	412 700	—	—	20	2	82	79	183
		505	6 211 400	10	15	128	106	1 450	978	2 687

Teollisuusala.	Maaseudulla.	Yhteensä.														
		Työpakkaja.	Tuotantovo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.						
				Alle 15 vuod.		15-18 v. väl.		Yli 18 vuoden.								
				Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.	Miesp.	Naisp.							
14	53 400	—	1	—	—	19	15	35	28	445 100	5	74	52	131		
8	47 700	1	—	1	—	15	12	29	26	364 800	8	63	52	123		
13	46 200	1	—	1	—	15	10	27	19	137 800	6	29	17	52		
16	214 400	1	—	3	—	30	19	53	29	407 700	8	60	39	107		
4	9 000	—	—	—	—	4	4	8	12	50 100	5	13	12	30		
6	19 800	1	—	1	1	7	1	11	18	117 700	13	27	17	57		
22	123 500	1	1	3	1	34	23	63	34	189 100	7	50	28	85		
4	7 400	—	—	1	—	5	4	10	8	45 200	2	11	7	20		
		87	521 400	5	2	10	2	129	88	236	174	1 757 500	54	327	224	605
1	11 000	—	—	—	—	5	—	5	9	5 103 900	115	92	1 034	1 241		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	6 613 400	97	112	666	875		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	314 300	5	28	108	141		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2 183 700	53	106	504	663		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	7 685 300	225	194	1 273	1 692		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	30 000	—	5	4	9		
		1	11 000	—	—	—	—	5	5	26 219 300	495	537	3 589	4 621		
	XIII. Paitatehtaita.															
15	Turun lääni	2	245 100	—	8	1	30	3	116	158	2	245 100	39	3	116	158
16	Viipurin lääni	1	181 900	—	1	—	2	3	20	26	1	181 900	3	3	20	26
		3	427 000	—	9	1	32	6	136	184	3	427 000	42	6	136	184
	XIV. Räätälinliikkeitä.															
17	Uudenmaan lääni	118	2 125 600	3	—	21	5	468	330	827	118	2 125 600	29	468	330	827
18	Turun lääni	108	1 112 000	2	6	16	38	226	270	558	108	1 112 000	62	226	270	558
19	Hämeen lääni	37	638 200	1	7	7	25	150	98	288	37	638 200	40	150	98	288
20	Viipurin lääni	71	952 600	2	2	22	25	249	91	391	71	952 600	51	249	91	391
21	Mikkelin lääni	21	124 200	—	—	8	3	48	13	72	21	124 200	11	48	13	72
22	Kuopion lääni	55	396 500	—	—	20	8	105	58	191	55	396 500	28	105	58	191
23	Vaasan lääni	39	449 600	2	—	14	—	122	39	177	39	449 600	16	122	39	177
24	Oulun lääni	36	412 700	—	—	20	2	82	79	183	36	412 700	22	82	79	183
		505	6 211 400	10	15	128	106	1 450	978	2 687	505	6 211 400	259	1 450	978	2 687

Teollisuuslaji ja lääni.	Kaupungeissa.									
	Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.	
			Alle 15 vuod.		15—18 v. väl.		Yli 18 vuoden.			
			Mieisp.	Naisp.	Mieisp.	Naisp.	Mieisp.	Naisp.		
36 1	Puupiirtämöjä.									
	3	25 100	—	—	2	—	6	1	9	
2	Valokuvaamoja.									
3	18	286 800	2	2	5	8	24	58	99	
4	17	88 400	—	—	—	—	15	24	39	
5	7	75 800	—	1	—	—	3	20	24	
6	10	97 200	—	—	—	4	7	21	32	
7	3	12 200	—	—	—	2	4	1	7	
8	3	25 000	—	—	—	2	1	6	9	
9	9	58 800	—	—	—	1	5	15	21	
	6	26 200	—	—	—	—	3	11	14	
	73	670 400	2	3	5	17	62	156	245	

Teollisuuslaji ja lääni.	Maaseudulla.									
	Työpaikkoja.	Tuotantoarvo. Smk.	Työväki (mestarit ja konttoriväki lukuun otettuina).						Yhteensä.	
			Alle 15 vuod.		15—18 v. väl.		Yli 18 vuoden.			
			Mieisp.	Naisp.	Mieisp.	Naisp.	Mieisp.	Naisp.		
1	Yhteensä.									
	3	25 100	2	6	1	9	1			
2	18	286 800	17	24	58	99	2			
3	17	88 400	—	15	24	39	3			
4	7	75 800	—	3	20	24	4			
5	10	97 200	4	7	21	32	5			
6	3	12 200	2	4	1	7	6			
7	3	25 000	2	1	6	9	7			
8	9	58 800	1	5	15	21	8			
9	6	26 200	—	3	11	14	9			
	73	670 400	27	62	156	245				

Taulu 9. Teollisuustuotannon valmistusmäärät ja raaka-aineitten kulutus vuonna 1908.

Joukko teollisuudenhaaroja, joista mainittuja tietoja puuttuu, on jätetty pois tästä taulusta.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
9	IV. Kiviteolli- suutta.					
	Kalkkipolttimoja.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni	1	20	56 400	52 300 hl kalkkia, 14 600 kg kipsiä, 729 ast. marmorisurveita, 11 700 kg marmorijauhoa.	3 210 tonnia kotim. kalkkikiveä 12 800 m:kan arv., 103 tonnia kotim. marmoria, 189 astiaa ulk. kipsiä.
	Hämeen lääni	1	6	40 000	27 571 hl sammutettua kalkkia.	9 192 hl poltt. kalkkia.
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni	2	64	127 700	79 252 hl poltt. kalkkia.	622 kuormaa ja 12 208 tonnia kalkkikiveä.
	Turun lääni	13	365	643 800	690 858 hl samm. ja 5 162 hl poltt. kalkkia, 600 tonnia jauhetta marmoria ja kalkkikiveä, 11 186 tonnia rouh. marmoria uloslähetystä varten.	38 228 tonnia kalkkikiveä.
	Viipurin lääni	2	53	141 800	1 117 000 kg ja 57 529 hl kalkkia.	11 093 tonnia kalkkikiveä.
	Mikkelin lääni	1	10	16 000	14 000 hl kalkkia.	720 m ³ kalkkikiveä.
	Kuopion lääni	1	7	10 400	9 000 » »	— —
	Tiilitehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Turun lääni	4	184	127 100	2 422 700 tiiltä.	— —
Hämeen lääni	4	164	118 000	2 447 200 »	— —	
<i>Maaseudulla.</i>						
Uudenmaan lääni	42	972	1 317 200	30 549 047 »	— —	
Turun lääni	40	659	453 700	9 402 690 »	— —	
Hämeen lääni	30	730	591 900	15 110 372 »	— —	
Viipurin lääni	19	912	671 900	14 570 000 »	— —	
Mikkelin lääni	10	146	110 800	2 044 500 »	— —	
Kuopion lääni	27	379	238 900	5 008 335 »	— —	
Vaasan lääni	19	393	209 600	4 636 200 »	— —	
Oulun lääni	7	167	140 500	2 735 000 »	— —	

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpajkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
9	Kaakeli-, fajanssi- ja posliinitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni	2	388	1 335 700	Fajanssia, posl., kivivanuketta, kaakel., tulenkest.kiveä, kipsiä.	Ulk. ain. 185 000 m:kan arv.
	Turun lääni	3	172	463 100	6 840 kaakeliuunia, 43 000 kaa- kelia.	— —
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Turun lääni	2	154	341 800	— —	Ulk. ain. 21 900 m:kan arv.
	Viipurin lääni	1	98	254 000	317 000 kaakelia.	» » 40 600 » »
10	Lasitehtaita. <i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni	2	80	160 700	1 050 365 pulloa; lääkepulloja.	» » 9 090 » »
	Turun lääni	2	127	624 800	16 578 laat. ikkunalasia, 982 000 pulloa, purkkia ja kehloa.	» » 84 700 » »
	Hämeen lääni	3	409	1 255 700	6 891 laat. ikkunalasia, 1 681 000 pulloa, talous- ja lääkelasia.	— —
	Viipurin lääni	4	676	2 592 400	62 410 laat. ikkunalasia, 10 000 m ² mallilasia, 6 000 m ² peililasia, 3 120 400 pulloa, 3 164 900 ta- lous-, lampun- ja apteekki- lasia.	Ulk. ain. 541 400 m:kan arv.
	Vaasan lääni	1	19	9 000	93 000 pulloa.	Ulk. ain. 4 200 m:kan arv.
11	V. Kemiallista ja sähköteknillistä teollisuutta.					
	Väritehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni	3	34	774 000	Värejä, vernissoja, lakkoja.	— —
	Hämeen lääni	1	1)	34 400	Värejä.	— —
	Vaasan lääni	1	1	6 000	11 170 kg patentti vesivärejä.	Väriaineita 4 300 m:kan arv.
»	Kimröökitehtaita. <i>Maaseudulla.</i>					
	Turun lääni	1	7	27 400	228 700 kg kimröökkiä.	1 400 m ³ sysiä.
	Viipurin lääni	3	14	87 300	727 417 » »	8 824 » puita.

1) Yhteinen työväki tapettehtaan kanssa.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
12	Öljytehtaita. <i>Maaseudulla.</i> Uudenmaan lääni ..... Turun lääni ..... » Kynttilätehtaita. <i>Kaupungeissa.</i> Vaasan lääni ..... » Saippuatehtaita. <i>Kaupungeissa.</i> Uudenmaan lääni ..... Turun lääni ..... Hämeen lääni ..... Viipurin lääni ..... Vaasan lääni ..... <i>Maaseudulla.</i> Turun lääni ..... Viipurin lääni ..... Vaasan lääni ..... Oulun lääni	1 1 1 2 2 1 1 2 1 2 1 1 1 1	38 2 — 14 42 7 27 42 6 11 4 2	1 008 000 4 400 226 100 381 000 312 000 84 700 640 000 612 000 70 200 247 000 85 000 45 000	1 370 000 kg pell.siem.kaakkuja, 550 000 kg pell. öljyä, 520 000 kg pell.öljyvernissaa, 145 000 kg rehujauhoa. 2 000 kg pell. öljyä ja vernissaa, 7 800 kg pell. siemenjauhoa. 161 300 kg stearinikynttilöitä. 346 475 kg saippuata, 209 900 kg palmunsiem. öljyä, 207 500 kg palmunsiemenjauhoa. 146 468 kg pyykkisaipp., 13 000 kg toalettisaipp., 10 775 kg suopaa, kaunistavia ja tekno- kemiallisia valmisteita y. m. 130 000 kg saippuaa. 1 053 100 kg pyykkisaipp., 5 000 kg toalettisaipp., 8 275 kg suopaa, 24 400 kg glyseriniä, 1 500 kg borakssaippuaa. 1 008 000 kg saippuaa. 60 000 kg pyykkisaipp., 7 000 kg käsisäipp., 2 700 l. kirj. must. 450 000 kg pyykkisaippuaa. 145 000 » » 70 000 » »	14 000 kg kot. pell. jau- hoja, 1 900 000 kg ulk. pell. jauhoja, 525 000 kg. kot. pell. öljyä, 365 000 kg maissia, kauroja ja ohria. 12 100 kg kot. pell. sie- meniä 3 400 m:kan arv. 162 000 kg stearinia. 145 567 kg rasva-aineita, 431 000 kg palmunsiem. 73 300 kg rasva-aineita sekä ulk. ain. 42 000 m:kan arv. Ulk.ain. 64 690 m:kan arv. 508 400 kg rasva-aineita. 421 000 » » 48 000 » » 190 000 » » 80 000 » » 40 000 » »
13	Suutatehtaita. <i>Maaseudulla.</i> Uudenmaan lääni	1	3	49 500	740 000 kg kiteytettyä suutaa, 54 000 kg kiteytettyä glauber- suolaa.	262 500 kg kalsinoitua suutaa.

1) Yhteinen työväki saippuatehtaan kanssa.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpajkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
13	Kuivatislauslaitoksia.					
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Turun lääni	2	4	3 700	80 tynnyriä tervaa, 2 520 l. tärpättä, 200 l. pikiöljyä, 28 ast. puuhappoa, 1 777 hl sysiä.	450 m ³ tervaksia.
	Hämeen lääni	3	14	60 700	1 512 tynnyriä tervaa, 55 000 l. tärpättä, 14 800 l. pikiöljyä, 28 830 l. tököttiä, 2 686 l. puuhappoa, 17 014 hl sysiä.	3 745 » »
	Viipurin lääni	5	15	15 000	485 tynnyriä tervaa, 11 000 l. tärpättä, 1 000 l. tököttiä, 5 100 hl sysiä.	1 510 » »
	Vaasan lääni	8	72	185 500	4 648 tynnyriä tervaa, 212 100 l. tärpättä, 9 600 l. pikiöljyä, 24 600 l. tököttiä, 25 000 l. puuhappoa, 20 000 hl sysiä.	17 204 » »
	Oulun lääni	2	146	123 200	524 tynnyriä tervaa, 1 170 l. tärpättä, 2 525 l. puuviinaa, 30 000 kg etikkahapp. kalkkia, 220 900 hl sysiä.	38 596 m ³ sysiä ja tervaksia.
»	Pikiruukkeja.					
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Vaasan lääni	1	2	29 800	85 800 kg pikeä, 18 000 l. pikiöljyä.	116 750 l. kotim. tervaa, 10 000 kg hartsia.
	Oulun lääni	2	13	117 700	1 700 tynnyriä pikeä, 100 tynnyriä ja 28 000 l. pikiöljyä, 3 100 laat. suutarinpikeä, 8 000 l. tärpättä.	3 600 tynnyriä tervaa.
»	Kaasutehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni	1	223	1 004 000	4 275 095 m ³ valokaasua, 167 261 hl koksia, 619 160 kg tervaa.	14 992 913 kg kivihiiliä, 378 000 kg kannelhiiliä.
	Turun lääni	1	74	505 000	— —	3 100 000 kg kaasuhiiliä, 81 000 markan arv., 168 000 kg höyryhiiliä, 5 300 m:kan arv.
	Viipurin lääni	1	42	110 300	588 870 m ³ kaasua; uusia joutoja y. m. 123 900 m:kan arv., mitä summaa ei ole laskettu tuotantoarvoon.	1 988 000 kg kaasuhiiliä.
»	Sysitehtaita.					
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Kuopion lääni	1	33	44 500	100 610 hl sysiä.	14 271 m ³ rimapuita.
»	Turvepehkutehtaita.					
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni	5	50	33 000	15 000 paalia turvepehkuu.	— —
	Turun lääni	4	377	60 800	33 707 » »	— —

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpajkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
13	Hämeen lääni..... Viipurin lääni..... Kuopion lääni.....	3 2 1	56 90 18	26 800 61 400 3 500	12 575 paalia turvepehkuu. 19 198 paalia turvepehkuu, 187 paalia multaa. 1 000 paalia turvepehkuu.	— — — — — —
»	Tulitikkutehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Kuopion lääni.....	1	52	76 000	10 000 laat. tulitikkuja.	Ulk. kemiatuott. 20 500 m:kan arv.
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	7	252	545 100	69 445 » »	Ulk. ain. 104 000 m:kan arv.
	Turun lääni.....	3	281	399 600	48 028 » »	» » 94 000 » »
	Viipurin lääni.....	3	211	323 700	44 393 » »	» » 73 000 » »
	Vaasan lääni.....	1	22	6 000	789 » »	» » 2 000 » »
14	Dynamiittitehtaita. <i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	1	27	200 000	65 000 kg dynamiittia.	» » 106 800 » »
16	Luujuuhotehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Viipurin lääni.....	1	22	149 000	312 300 kg luujauh., 89 400 kg raak. luujauh., 131 600 kg luu- liimaa, 84 400 kg luurasvaa.	845 000 kg luita, ulk. ain. 6 300 m:kan arv.
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Hämeen lääni.....	1	14	31 200	135 000 kg luujauh., 25 000 kg luuliimaa, 4 500 kg luurasvaa.	250 000 kg luita 17 000 m:kan arv.
	Vaasan lääni.....	9	16	24 800	189 032 kg luujauh., 5 650 kg luuliimaa.	222 614 kg luita.
	Oulun lääni.....	1	1	1 000	8 000 kg luujauhoja.	9 000 kg luita.
17	VI. Nahkateolli- suutta. Nahkatehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	2	76	1 174 400	Valm. 5 454 vuotaa ja nahkaa sekä 300 000 kg pohjanahkaa.	Ulk. ain. 963 200 m:kan arv.
	Turun lääni.....	2	256	1 269 500	Valm. 52 036 vuotaa ja nahkaa.	15 800 ulk. nahkaa 718 400 m:kan arv.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Suik.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
17	Hämeen lääni	2	32	306 400	Valm. 13 135 vuotaa ja nahkaa.	2 792 ulk. vuotaa 69 900 m:kan arv.
	Kuopion lääni	1	7	37 000	» 2 000 » » »	90 ulk. vuotaa 3 400 m:kan arv.
	Oulun lääni	2	682	5 275 500	Pohja- ja päällysnahkoja, mänttirennejä, ajotarpeita, salkkuja ja konehihnoja.	Kot. vuotaa ja nahkaa 313 900 m:kan arv., ulk. vuot. ja nahkaa 2 612 400 m:kan arv.
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni	1	9	80 100	Valm. 5 000 vuotaa ja nahkaa.	Ulk. vuotaa ja nahkaa 40 700 m:kan arv.
	Turun lääni	1	11	54 600	» 9 542 » » »	5 700 ulk. vuotaa ja nahkaa 19 600 m:kan arv.
	Hämeen lääni	1	19	377 000	» 6 850 » » »	5 250 ulk. vuotaa 160 000 m:kan arv.
	Viipurin lääni	1	26	162 900	» 8 787 » » »	1 410 ulk. vuot. ja nahkaa 33 700 m:kan arv.
	Vaasan lääni	1	14	75 000	» 3 700 » » »	1 200 ulk. vuotaa 30 000 m:kan arv.
	Oulun lääni	1	15	120 000	» 4 978 » » »	Ulk. vuotaa 48 900 m:kan arv.
	Karvuutehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni	6	49	428 000	— —	Ulk.vuot. 84 000 m:kan arv.
	Turun lääni	10	56	522 900	— —	» » 59 300 » »
	Hämeen lääni	9	45	311 200	Valm. 24 920 vuotaa ja nahkaa.	787 ulk. vuotaa 20 600 m:kan arv.
	Viipurin lääni	7	42	337 300	» 21 930 » » »	2 301 ulk. vuotaa ja nahkaa 40 000 m:kan arv.
	Mikkelin lääni	2	8	27 500	» 3 052 » » »	121 ulk. vuotaa ja nahkaa 3 000 m:kan arv.
	Kuopion lääni	9	37	164 800	» 16 246 » » »	750 ulk. vuotaa 13 600 m:kan arv.
	Vaasan lääni	5	17	86 000	» 8 055 » » »	800 ulk. vuotaa 10 000 m:kan arv.
	Oulun lääni	14	51	435 400	» 31 794 » » »	Ulk. vuotaa ja nahkaa 187 300 m:kan arv.
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni	56	146	698 000	» 81 556 » » »	5 609 ulk. vuotaa ja nahkaa 152 200 m:kan arv.
	Turun lääni	137	309	1 189 500	» 126 243 » » »	13 837 ulk. vuotaa ja nahkaa 343 000 m:kan arv.
	Hämeen lääni	72	216	907 100	» 92 897 » » »	6 597 ulk. vuotaa ja nahkaa 156 200 m:kan arv.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
17	Viipurin lääni ..... Mikkelin lääni ..... Kuopion lääni ..... Vaasan lääni ..... Oulun lääni	118 73 88 134 39	244 156 189 288 82	914 500 628 900 739 900 1 274 800 419 100	Valm. 132 303 vuotaa ja nahkaa. » 92 015 » » » » 102 723 » » » » 170 712 » » » » 37 662 » » »	3 925 ulk. vuotaa ja nahkaa 55 200 m:kan arv. 1 775 ulk. vuotaa ja nahkaa 18 600 m:kan arv. 1 260 ulk. vuotaa ja nahkaa 25 500 m:kan arv. 17 171 ulk. vuotaa ja nahkaa 260 566 m:kan arv. 4 990 ulk. vuotaa ja nahkaa 71 599 m:kan arv.
	Harjatehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni ..... Turun lääni	1 1	35 140	169 000 450 000	12 220 tus. harjoja ja 10 225 tus. siveltimiä. 80 000 tus. harjoja ja 15 000 tus. siveltimiä.	Kotim. raaka-ain. 28 650 m:kan arv., ulk. raaka-ain. 26 300 m:kan arv. Kotim. raaka-ain. 100 000 m:kan arv., ulk. raaka-ain. 100 000 m:kan arv.
18	VII. Kutoma- teollisuutta.					
	Villatehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni ..... Turun lääni ..... Hämeen lääni	3 2 4	362 209 1 176	1 898 300 1 142 400 5 959 700	129 451 kg lankoja, 70 600 mtr kangasta ja kudelmia. 232 500 mtr kank. sekä <i>painettu</i> 6 500 mtr » ja <i>värj.</i> 800 kg lankoja. ¹⁾ 323 000 kg lankoja, joista ositt. kudottu 300 000 kg ja 350 000 mtr kangasta; <i>vanut.</i> 27 400 mtr kangasta sekä värjätty 29 000 kg lankoja; tilaustöitä.	210 612 kg ulk. villoja, 3 522 kg kot. villoja. 42 390 kg ulk. villalank.; värejä ja kemiatuotteita 11 122 m:kan arv. 4 800 kg kotim. villoja, 167 200 kg ulk. villoja ja shoddyä, 24 000 kg ulk. lankoja; värejä ja kemiatuotteita. 736 050 kg kot. ja ulk. villoja ja shoddyä, 167 755 kg pumpulia, 49 300 kg kot. ja 26 500 kg ulk. lankoja.
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni	3	156	1 172 700	69 549 kg lankoja, 89 330 kg kudelmia, 50 pakkaa sarkaa, 500 huopapeitettä, 500 saalia.	99 972 kg kot. villoja ja ryysyjä, 8 384 kg kot. lankoja, 114 272 kg ulk. shoddyä ja ryysyjä, 1 308 kg ulk. lankoja; värejä ja kemiatuotteita 10 898 m:kan arv.

¹⁾ Tietoja puuttuu yhdestä tehtaasta.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
18	Turun lääni	4	536	2 210 300	73 981 kg lankoja, 185 058 mtr ja 44 683 kg kankaita, 1 009 huopapeitettä, villapait., sukia; tilaustöitä 30 500 m:kan arv.	66 200 kg kot. villoja 200 000 m:kan arv., kot. lankoja 129 000 m:kan arv., 224 000 kg ulk. vill. 690 000 m:kan arv.
	Hämeen lääni	3	473	2 689 900	592 654 mtr kangasta, 46 586 kg shoddyä, 1 756 huopapeitettä, 804 saalia, 5 360 kg lankoja; värjäystä 12 000 m:kan arv.	98 358 kg kotim. villoja 247 100 m:kan arv., 19 100 kg ulk. villoja ja shoddyä 42 400 m:kan arv., 245 550 kg ulk. lankoja 1 429 400 m:kan arv.; värejä ja kemiatuott.
	Viipurin lääni	2	107	247 100	58 000 kg lankoja, 13 807 kg shoddyä, 1 754 kg kangasta, 10 826 kg vanua.	35 724 kg kotim. villoja, 15 221 kg kot. ryysyjä, 2 000 kg kot. shoddyä, 8 050 kg ulk. villoja, 17 062 kg ulk. shoddyä, 2 000 kg ulk. ryysyjä; väriain. 5 165 m:kan arv.
	Kuopion lääni	1	60	261 800	16 099 kg lankoja, 38 125 mtr kangasta, 2 673 huopapeitettä, 2 095 saalia, 763 hevosenpeitettä.	17 210 kg kotim. villoja 40 200 m:kan arv., 53 166 kg ulk. villoja 115 160 m:kan arv.; väriaineita 6 180 m:kan arv.
	Vaasan lääni	5	359	1 808 000	167 160 kg lankoja paitsi omiksi tarpeiksi, joista ositt. valm. 284 404 mtr ja 7 300 kg kangasta, 2 000 kudelmää, 7 516 kpl. ja 2 600 kg huopapeitettä ja saaleja; värjätty 96 378 kg lankoja ja kangasta.	223 241 kg kot. villoja ja ryysyjä, 24 325 kg kot. lankoja, 196 390 kg ulk. villoja, shoddyä ja ryysyjä, 1 800 kg ulk. lankoja, 992 kg pumpulia; värejä ja kemiatuott.
	Vanutehtaita.					
	<i>Mnaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni	1	48	138 700	Vanua, nöhtää, shoddyä, patjoja, sängynpeitteitä.	86 296 kg kot. villaryys. 11 500 m:kan arv., 14 631 kg ulk. ryysyjä ja pumpulia 9 839 m:kan arv.
19	Pumpulitehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Turun lääni	2	1 019	6 014 200	1 370 872 kg lankoja, joista ositt. valm. 3 090 480 mtr kangasta, 44 900 kg vanua, 43 700 kg lanka- ja pumpulikarikkeita.	1 436 774 kg pumpulia 2 322 000 m:kan arv., 18 970 kg kot. pumpulilankoja 76 700 m:kan arv., 5 475 kg ulk. pumpulilank. 26 900 m:kan arv.; väriain. ja kemiatuott. 116 400 m:kan arv.
	Hämeen lääni	2	3 036	16 339 400	2 944 100 kg lankoja, joista ositt. valm. 574 896 kangasta, 175 663 kg vanua.	3 296 860 kg pumpulia 5 331 900 m:kan arv.; väriain. 103 000 m:kan arv.
	Vaasan lääni	1	1 115	4 839 200	702 215 kg lankoja, joista ositt. valm. 540 248 kg kangasta, 896 000 m ² kalaverkkoja, 8 169 grossia ompelurihmaa, 28 037 kg vanua.	780 718 kg pump. 1 191 000 m:kan arv., 16 250 kg lankoja 109 300 m:kan arv.; väriain. ja kemiatuott. 100 100 m:kan arv.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
19	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	1	14	56 200	2 242 pumpuli- ja 182 puoli- villakangasta.	4 600 kg pumpulilankoja, 1 020 kg kot. villalank.
	Turun lääni.....	1	389	2 672 700	118 490 kangasta, 5 037 kg lan- kakarikkeita.	Pumpulilankoja 1 422 484 m:kan arv.
	Hämeen lääni.....	1	1 523	6 000 000	1 366 065 kg lankoja, joista ositt. valm. 301 834 kangasta.	1 474 075 kg pumpulia; väriain. ja kemiatuott. 233 700 m:kan arv.
	» Pellavanlihtauspajoja.					
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Hämeen lääni.....	1	16	54 900	51 480 kg pell., 23 830 kg roh- timia.	311 470 kg pellavanvarsia 42 671 m:kan arv.
	» Pellavatehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Hämeen lääni.....	1	1 486	4 000 000	1 461 400 kg lank., ja siitä valm. 612 100 kg kudelmia.	435 667 kg kot. pell. 394 900 m:kan arv., 16 000 kg kot. hampp. 13 300 m:kan arv., 1 454 970 kg ulk. pell. 1 170 500 m:kan arv., 9835 kg ulk. hampp. 10 800 m:kan arv., 58 755 kg ulk. rohtim. 20 660 m:kan arv., 16 744 kg ulk. jutea 10 400 m:kan arv.
	» Trikootehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	1	52	162 000	Trikooteksia.	4 042 kg kot. pump. lank. 16 200 m:kan arv., 7 449 kg kotim. villalankoja 48 500 m:kan arv., 618 kg ulk. pump. lankoja 3 200 m:kan arv., 749 kg ulk. villalankoja 5 300 m:kan arv., erin. ulk. ain. 5 139 m:kan arv.
	Hämeen lääni.....	2	532	1 770 300	130 000 kg trikooteksia, 500 kg huopapeitteitä, 20 000 tus. paitoja, 2 000 tus. naisten hui- veja, 2 751 tus. kaulahuiveja, 1 000 tus. sukkia.	89 100 kg kot. pump. lan- koja 271 400 m:kan arv., 48 000 kg kot. villalan- koja 309 400 m:kan arv., 74 600 kg ulk. pump. lankoja 287 500 m:kan arv., 22 500 kg ulk. villa- lank. 178 400 m:kan arv.
	Vaasan lääni.....	2	196	738 900	Trikooteksia.	41 798 kg kotim. lankoja 243 500 m:kan arv., 43 330 kg ulk. lankoja 156 330 m:kan arv.
	Oulun lääni.....	1	53	30 000	3 000 kg trikooteksia.	Kot. ain. 12 000 m:kan arv., ulk. ain. 7 000 m:kan arv.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
20	Nauhatehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni	1	27	110 000	Pumpuli-, nukkaverka- ja silkkinauhoja y. m.	600 kg kot. pumpulilank. 1 500 kg kot. villalank. 1 400 kg ulk. pumpulilank. y. m.
	<i>Maaseudulla.</i> Vaasan lääni	2	58	176 800	Villa-, pumpuli- ja silkkinauhoja; nyörejä.	3 100 kg kot. villal., 5 640 kg kot. pumpulilank., 5 100 kg ulk. villalank., 7 280 kg ulk. pumpulilankoja, 55 kg silkkiä, väriain. 2800 m:kan arv.
	» Täpetehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Turun lääni	1	5	37 000	315 000 kg täppeitä.	300 000 kg nöhtää.
	Hämeen lääni	1	2	16 100	66 100 » »	73 188 kg kot. juteryysyjä 14 600 m:kan arv.
	<i>Maaseudulla.</i> Uudenmaan lääni	2	23	140 800	660 000 » » , 6 800 loimea.	12 000 kg kot. eläinkarv., 20 440 kg kot. ryysyjä.
	Turun lääni	1	4	53 600	427 300 » »	426 300 kg raaka-aineita 47 800 m:kan arv.
	Viipurin lääni	1	5	53 500	480 000 » »	450 800 kg pumpuli-kääreitä.
	VIII. Paperiteollisuutta.					
21	Puuhimoja. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Hämeen lääni	3	156	841 100	2 420 000 kg puuvanuk., 4 543 000 kg puupahvia.	37 000 m ³ hiomapuita.
	<i>Maaseudulla.</i> Uudenmaan lääni	5	247	1 296 700	11 695 850 kg puuvanuketta, 2 504 000 kg puupahvia.	60 097 » »
	Turun lääni	2	66	522 400	5 569 500 kg puuvanuketta.	28 000 » »
	Hämeen lääni	6	87	579 800	7 115 391 » »	26 526 » »
	Viipurin lääni	17	1 778	7 461 100	33 117 313 kg puuvanuk., 3 130 520 kg kuivaamat. puuvanuketta, 32 577 897 kg puupahvia.	294 095 » »
	Kuopion lääni	2	158	454 800	4 690 354 kg puuvanuketta.	28 240 » »
	Vaasan lääni	6	78	679 300	9 169 900 kg puuvan., 2 565 000 kg kuivaamat. puuvanuketta, 20 000 kg puupahvia.	72 517 » »
	Oulun lääni	1	24	36 000	400 000 kg puuvanuketta.	3 000 » »
	» Selluloosatehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Viipurin lääni	1	109	842 200	7 018 000 kg selluloosaa.	105 000 m ³ fisiiä = 65 000 m ³ selluloosapuita.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
21	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	3	312	2 728 000	14 657 109 kg selluloosaa.	116 352 m ³ sellul.-puita, kot. ja ulk. kemiatuott. 476 000 m:kan arv.
	Hämeen lääni.....	4	415	2 458 100	11 710 028 » »	118 913 m ³ sellul.-puita, ulk. kemiatuott. 216 828 m:kan arv.
	Viipurin lääni.....	5	644	7 157 000	32 722 055 » »	246 678 m ³ selluloosa- puita.
»	Pahvitehtaita.					
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Hämeen lääni.....	1	52	161 000	500 000 kg ryysypahvia.	646 000 kg paperikarik- keita 29 000 m:kan arv., 8 000 kg kot. ryysyjä 750 m:kan arv.
»	Asfalttihuopatehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	3	94	796 300	94 000 käär. kattohuopaa, sem- putkia 72 000 m:kan arv. sekä muuta asfalttitöitä.	— —
	Turun lääni.....	1	6	24 100	9 000 käär. asfalttihuopaa, 100 käär. vuoraushuopaa.	Ulk. ain. 7 300 m:kan arv.
	Oulun lääni.....	1	7	69 200	12 000 käär. katto- ja vuoraus- huopaa sekä asfalttitöitä.	» » 22 600 » »
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Turun lääni.....	1	29	101 200	29 750 käär. asfalttihuopaa, 407 ast kattolakkaa, 60 ast. katto- öljyä, sementtitöitä.	Kot. ain. 23 500 m:kan arv., ulkom. ain. 25 800 m:kan arv.
	Hämeen lääni.....	2	8	105 200	51 060 käär. katto- ja vuoraus- huopaa, 338 ast. asfalttilak- kaa y. m.	Kot. ain. 36 900 m:kan arv., ulkom. ain. 48 400 m:kan arv.
	Viipurin lääni.....	1	6	42 300	16 819 käär. asfalttihuopaa, 200 ast. asfalttilakkaa.	46 980 kg kot. raakapah- via, ulk. ain. 14 000 m:kan arv.
»	Paperitehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Hämeen lääni.....	2	529	2 810 000	9 853 980 kg paperia.	9 420 000 kg puuvanuk., 1 501 000 kg kot. ryys. 138 600 m:kan arv.
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	1	787	1 862 500	6 683 616 » »	862 176 kg puuvanuketta 64 083 m:kan arvosta, 5 806 560 kg selluloos. 1 665 300 m:kan arv., ulk. kemiatuotteita 256 500 m:kan arv.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
21	Turun lääni.....	1	201	255 200	3 470 000 kg paperia.	3 580 000 kg puuvanuk. 300 000 m:kan arv.
	Hämeen lääni.....	5	1 118	4 984 200	19 881 970 » »	10 730 000 kg puuvanuk. 959 400 m:kan arvosta, 10 792 000 kg selluloos. 2 081 700 m:kan arv., kot. ryys. 86 500 m:kan arv., ulk. ryys. 295 500 m:kan arv., ulk. olki- sellul. 14 100 m:kan arv., värejä ja kemiatuott. 354 300 m:kan arv.
	Viipurin lääni.....	10	3 478	7 369 400	43 336 465 kg paperia.	33 053 370 kg puuvanuk. 3 001 900 m:kan arv., 12 438 750 kg selluloos. 2 935 796 m:kan arv., ulkom. kemiatuotteita 339 700 m:kan arv.
	Vaasan lääni.....	3	896	3 024 800	12 420 558 kg paperia, 2 597 000 kg valk. kartonkeja.	10 622 500 kg puuvanuk. 708 180 m:kan arvosta, 2 445 300 kg selluloosaa 422 100 m:kan arvosta, 450 000 kg ryys. 215 200 m:kan arv., 59 900 kg ulkom. olkivan. 28 900 m:kan arv., muuta ulk. ain. 261 000 m:kan arv.
	Tapettitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	1	73	332 000	1 148 000 kääreä tapetteja.	Kot. paper. 140 000 m:kan arv., värejä 31 000 m:kan arv.
	Hämeen lääni.....	1	54	451 400	1 271 900 » »	299 800 kg kot. paperia 97 800 m:kan arv.
	Viipurin lääni.....	1	16	95 000	280 000 » »	62 000 kg kotim. paperia, värejä ja pronseja 7 100 m:kan arv.
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Hämeen lääni.....	1	16	125 000	300 000 » »	Kot. paperia 25 600 mkan arv., värejä ja kemia- tuotteita 7 500 m:kan arv.
	IX. Puuteollisuus.					
	Sahoja.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	6	317	2 077 200	1) 23 600 m ³ sahatt. puutavaraa.	1) 225 087 tukkia paitse halvoja.
	Turun lääni.....	7	1 527	7 486 600	221 502 m ³ sahatt. puutavaraa, siitä 16 032 m ³ kimpejä, 9 378 m ³ laatsia ja 3 504 m ³ pinta- puita; 2 336 m ³ sysiä.	1 689 625 tukkia paitse halvoja.
	Hämeen lääni.....	3	57	400 500	10 747 m ³ sahatt. puutavaraa; 6 836 m ³ halvoja.	111 537 tukkia paitse hal- koja.

1) Tietoja puuttuu 1 sahasta.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
22	Viipurin lääni	5	1 301	4 633 800	158 674 m ³ sahatt. puutavaraa, siitä 12 512 m ³ kimpä, 5 033 m ³ laatsia, 1 078 m ³ keppejä ja 2 800 m ³ pintapuita.	1 199 006 tukkia.
	Mikkelin lääni	1	43	125 000	5 137 m ³ sahatt. puutavaraa.	66 500 »
	Kuopion lääni	3	163	798 100	28 974 » » »	326 600 »
	Vaasan lääni	5	329	1 289 500	38 963 » » »	466 165 »
	Oulun lääni	7	888	4 789 200	135 506 m ³ sahatt. puutavaraa, siitä 1 649 m ³ kimpä ja 243 m ³ rimapuita.	865 003 »
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni	64	1 548	4 902 100	160 674 m ³ sahatt. puutavaraa, siitä 1 214 m ³ kimp. ja listoja, 764 m ³ pintapuita ja 6 800 m ³ rimapuita.	1 914 798 »
	Turun lääni	107	2 439	7 789 500	257 529 m ³ sahatt. puutavaraa, siitä 2 187 m ³ kimpä, 2 481 m ³ laatsia, 15 800 m ³ rima- ja pintapuita.	2 930 122 »
	Hämeen lääni	60	2 458	9 511 800	294 954 m ³ sahatt. puutavaraa, siitä 1 893 m ³ kimpä, 1 134 m ³ laatsia, 3 300 m ³ koivukeppejä, 1 524 m ³ pintapuita, 32 255 m ³ halkoja.	3 282 217 »
	Viipurin lääni	66	4 659	17 970 800	591 478 m ³ sahatt. puutavaraa, siitä 12 061 m ³ kimp., 6 930 m ³ laatsia, 303 m ³ höyl. puutav.	5 974 461 »
	Mikkelin lääni	25	1 348	4 093 800	197 821 m ³ sahatt. puutavaraa.	1 718 497 »
	Kuopion lääni	30	1 471	4 526 100	178 529 m ³ sahatt. puutavaraa, siitä 2 965 m ³ kimpä, 52 m ³ laatsia ja 831 m ³ koivukepp., 3 000 m ³ halkoja.	1 865 230 »
	Vaasan lääni	156	2 240	6 201 300	205 031 m ³ sahatt. puutavaraa, siitä 600 m ³ kimpä, 364 m ³ laatsia ja 340 m ³ lankunpätk.; 10 000 kartuusilaatikkoo.	2 722 927 »
	Oulun lääni	46	3 157	11 118 800	328 945 m ³ sahatt. puutavaraa, siitä 12 756 m ³ kimpä, 588 m ³ laatsia, 5 263 m ³ pintapuita, 887 m ³ rimapuita ja 100 m ³ höylätty puutavaroita; 22 100 m ³ sysiä.	2 978 605 »
	<i>Lastuvillatehtaita.</i>					
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Hämeen lääni	2	12	19 000	4 260 paalia (213 000 kg) lastuv.	1 080 m ³ haapapuita.
	Viipurin lääni	1	¹⁾ —	11 000	2 200 » (110 000 ») »	560 » »
	Vaasan lääni	1	1	3 000	600 » lastuvilloja.	200 » »

¹⁾ Yhteinen työväki toisen tehtaan kanssa.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
23	Puunaula- ja lesti- tehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Turun lääni	1	11	22 400	24 000 kg puunauloja, 17 000 lestiparia.	470 m ³ koivupuuta.
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Vaasan lääni	1	4	5 300	7 500 lestoparia.	400 koivutukkia.
»	Sorvaustehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Turun lääni	1	144	180 600	18.7 miljoonaa paperossinsuu- dinta, 160 krokettipeliä y. m.	Ulk. ain. 53 200 m:kan arv.
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Viipurin lääni	1	23	24 000	16 miljoonaa paketinnappulaa.	380 m ³ koivupuuta.
»	Taljatehtaita.					
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Hämeen lääni	1	26	67 800	249 032 grossia rullanemäksiä.	11 252 m ³ koivupropsia.
	Vaasan lääni	1	30	12 000	36 000 » »	2 000 » »
»	Rihmarullatehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Kuopion lääni	1	380	824 400	1 374 050 grossia rihmarullia.	64 200 » »
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni	1	89	275 000	456 515 » »	11 748 » »
	Hämeen lääni	3	379	930 000	1 275 800 » »	66 594 » »
	Viipurin lääni	2	358	1 719 000	2 532 653 » »	131 700 » »
	Kuopion lääni	1	149	343 600	690 000 » »	24 000 » »
»	Kaidetehtaita.					
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Vaasan lääni	1	6	30 000	35 000 kaidetta.	Ulk. ain. 12 250 m:kan arv.
»	Tynnyritehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni	1	13	60 000	31 603 dritteliä.	Ulk. ain. 49 000 m:kan arv.
	Turun lääni	1	37	252 000	105 000 puuastiaa.	Ulk. ain. 154 000 m:kan arv.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
23	<i>Maaseudulla.</i> Kuopion lääni	1	15	27 200	11 299 tynnyriä ja 12 698 drit- teliä.	— —
	Korkkitehtaita. <i>Kaupungeissa.</i> Turun lääni	1	89	414 400	72 000 000 korkkia, 297 000 kork- kilaudusta, 532 pelastusvyötä, 114 pelastuspojua.	3 308 paalia korkkikuorta 196 000 m:kan arv.
	Viipurin lääni	1	53	173 400	34 000 000 korkkia, 63 pelastus- pojua, 1220 pelastusvyötä, 280 fendaria, 728 kpl. pelastus- neuvoja kasvinuntuvista.	Ulk. ain. 74900 m:kan arv.
	<i>Maaseudulla.</i> Viipurin lääni	1	1	1 600	91 000 korkkia.	Ulkom. korkkikuorta 775 m:kan arv.
25	Kumitavatehtaita. <i>Maaseudulla.</i> Hämeen lääni	1	88	828 000	137 000 kalossiparia, 42 000 kg teknill. kumitavaroita.	10 000 kg kot. kangasta 51 000 m:kan arv., 10 000 kg ulk. kangasta 52 000 m:kan arv., 40 000 kg ulk. kum. 335 000 m:kan arv., 64 000 kg muuta ulk. ain. 19 000 m:kan arv.
26	Pyörätehtaita. <i>Maaseudulla.</i> Hämeen lääni	1	45	110 100	5 000 pyörä-paria, 50 000 koivu- ketsää.	5 051 m ³ koivupuita.
	XI. Ravinto- ja nautintoaineteolli- suutta.					
28	Kauppajauhomyllyjä. <i>Kaupungeissa.</i> Hämeen lääni	1	3	14 000	75 000 kg ruisjauhoja sekä jau- hettu 10 100 hl viljaa tullia vastaan.	1 130 hl viljaa sekä 10 100 hl viljaa tullia vastaan.
	Viipurin lääni	2	52	1 701 100	2 083 000 kg jauhoja, 15 762 säk- kiä rehujaouhoja, 15 453 säkkiä kaurasuurimoja, 27 320 säkkiä riisisuurimoja.	62 110 hl kot. kauroja, 3 695 953 kg ulk. riisiä.
	Mikkelin lääni	1	6	613 900	3 031 700 kg ruisjauhoja.	43 310 hl viljaa.
	Kuopion lääni	4	34	3 577 500	17 519 700 kg ruisjauhoja sekä jauhettu tullia vastaan 2 700 hl viljaa.	976 hl kot. viljaa, 243 006 hl ulk. viljaa sekä tullia vastaan 2 700 hl viljaa.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
28	Vaasan lääni	1	51	3 232 000	9 850 000 kg ruisjauhoja, 820 000 kg rehujaouhoja, 3 350 000 kg riisisuurimoja.	10 000 000 kg ulk. rukiita 1 900 000 m:kan arv., 4 200 000 kg riisiä 1 050 000 m:kan arv.
	Oulun lääni	1	8	565 000	2 621 000 kg ruisjauhoja.	2 647 000 kg ulk. rukiita.
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	1	4	250 000	1 191 450 kg jauh., sekä 9 803 hl tullia vastaan.	1 210 000 kg viljaa sekä 9 803 hl tullia vastaan.
	Hämeen lääni.....	2	5	256 900	1 729 868 kg jauhoja.	26 400 hl viljaa.
	Viipurin lääni.....	8	32	1 837 200	9 266 900 kg jauh. sekä jauhettu 13 936 hl tullia vastaan.	135 223 hl viljaa sekä 13 936 hl vilj. tull. vast.
	Mikkelin lääni.....	2	3	704 000	4 231 700 kg jauhoja.	84 527 hl viljaa.
	Kuopion lääni.....	6	17	759 300	3 956 745 kg jauhoja sekä jauhettu 1 700 hl viljaa tullia vastaan.	56 293 hl kot. viljaa sekä 1 700 hl viljaa tullia vastaan.
»	Tullijauhomyllyjä.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Turun lääni	4	8	—	— —	Jauhettu 35 407 hl viljaa.
	Hämeen lääni.....	1	4	—	Rouhottu 181 400 kg sokeria.	» 21 308 » »
	Viipurin lääni.....	1	2	—	— —	» 6 200 » »
	Mikkelin lääni	2	1)	—	— —	» 2 298 » »
	Kuopion lääni	1	1)	—	— —	» 30 000 » »
	Vaasan lääni	3	4	—	— —	» 6 000 » »
	Oulun lääni	2	1	—	— —	» 5 550 « »
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	159	192	—	— —	» 462 463 » »
	Turun lääni	259	315	—	— —	» 762 394 » » ja 20 000 kg luita.
	Hämeen lääni.....	227	282	—	— —	Jauhettu 684 219 hl viljaa.
	Viipurin lääni.....	369	465	—	— —	» 678 027 » »
	Mikkelin lääni.....	212	242	—	— —	» 363 724 » »
	Kuopion lääni.....	267	297	—	— —	» 889 877 » »

1) Yhteinen työväki sahan kanssa.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
28	Vaasan lääni	398	444	—	— —	Jauhettu 741 890 hl viljaa.
	Oulun lääni	91	119	—	— —	» 221 287 » »
29	Sokeritehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni	3	322	12 966 600	13 884 800 kg sokeria, 70 140 kg siirappia, sekä sikuria ja karamellejä.	13 632 000 kg raakasoke- ria.
	Turun lääni	1	188	8 066 000	8 391 000 kg sokeria, 22 000 kg melassia.	8 391 950 » »
	Vaasan lääni	2	286	9 585 900	9 023 605 kg sokeria, 44 822 kg siirappia, 475 490 kg palasokeria, 286 750 kg jauhettua sokeria.	10 012 439 » »
»	Siirappitehtaita.					
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Hämeen lääni	1	22	366 500	95 516 kg siirappia, 652 730 kg glykosta, 23 880 kg dextriiniä.	10 863 kg kot. melassia 1 300 m:kan arv., 812 049 kg ulk. perunajauhoja 243 615 m:kan arv.
»	Sikuritehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Hämeen lääni	1	15	88 600	269 000 kg paahdettua ja jauhettua sikuria.	340 300 kg ulk. sikurijuuria 71 325 m:kan arv.
	Vaasan lääni	1	27	168 500	6 482 laatikkoa sikuria.	641 000 kg ulk. sikurijuuria 115 400 m:kan arv.
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Viipurin lääni	2	19	28 400	84 000 kg poltettua ja jauhettua sikuria.	107 220 kg ulk. sikurijuuria.
»	Karamellitehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni	4	113	467 500	— —	— —
	Turun lääni	2	36	92 500	88 000 kg karamellejä.	— —
	Vaasan lääni	1	1	2 500	1 250 » »	— —
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Viipurin lääni	2	26	126 100	103 000 kg karamellejä y. m.	— —
30	Mallastehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Oulun lääni	1	6	19 000	73 250 kg maltaita.	70 500 kg kot. ja 27 900 kg ulk. ohria.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
30	<i>Maaseudulla.</i>					
	Hämeen lääni.....	1	3	24 500	82 850 kg maltaita.	103 600 kg kot. viljaa.
	Viipurin lääni.....	1	7	88 000	352 000 » »	414 000 » ulk. »
31	Olutpanimoja. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	8	363	2 299 900	4 769 850 l. olutta, 154 600 l. port- teria, 94 900 l. simaa, 129 300 l. jääkell.-kaljaa, 391 400 l. kaljaa, 14 000 pull. virv. juom.	1 201 260 kg maltaita, 12 831 kg humalia.
	Turun lääni.....	12	159	917 000	2 033 080 l. olutta, 22 450 l. portt. 76 646 l. simaa, 115 800 l. jää- kell.-kaljaa, 760 560 l. kaljaa, 141 229 pull. virv. juomia.	487 812 kg maltaita, 6 655 kg humalia.
	Hämeen lääni.....	10	101	415 400	1 350 405 l. olutta, 29 750 l. simaa, 51 250 pulloa virv. juomia.	278 387 kg maltaita, 3 960 kg humalia.
	Viipurin lääni.....	6	187	1 402 300	3 717 885 l. olutta, 4 300 l. port- teria, 161 700 l. simaa, 91 150 l. kaljaa, 290 300 pull. virv. juom.	815 905 kg maltaita, 10 170 kg humalia.
	Mikkelin lääni.....	4	32	188 400	447 027 l. olutta, 82 500 l. kaljaa, 81 200 pulloa virv. juomia.	104 393 kg maltaita, 1 956 kg humalia.
	Kuopion lääni.....	5	55	267 000	810 393 l. olutta, 4 900 l. port- teria, 2 175 l. simaa, 86 700 l. kaljaa.	200 600 kg maltaita, 2 420 kg humalia.
	Vaasan lääni.....	6	64	262 300	804 365 l. olutta, 11 000 l. simaa, 18 825 l. jääkell. kaljaa, 7 600 l. kaljaa, 189 300 pulloa virv. juomia.	188 035 kg maltaita, 2 230 kg humalia.
	Oulun lääni.....	5	51	270 700	424 013 l. olutta, 6 276 l. port- teria, 18 700 l. jääkell.-kaljaa, 869 604 l. kaljaa.	131 142 kg maltaita, 1 453 kg humalia.
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	4	68	379 900	1 182 915 l. olutta, 15 000 l. port- teria, 11 700 l. simaa, 34 430 l. kaljaa, 100 000 pull. virv. juom.	206 486 kg maltaita, 2 726 kg humalia.
	Turun lääni.....	6	76	196 800	624 200 l. olutta, 15 000 l. jääk.- kaljaa, 123 300 l. kalj., 102 465 pulloa virv. juomia.	146 273 kg maltaita, 1 533 kg humalia.
	Hämeen lääni.....	5	40	173 100	496 250 l. olutta, 30 450 pulloa virv. juomia.	121 669 kg maltaita, 2 371 kg humalia.
	Viipurin lääni.....	3	31	139 900	440 445 l. olutta, 52 074 l. jääk.- kaljaa, 6 000 pull. virv. juom.	92 700 kg maltaita, 1 325 kg humalia.
	Mikkelin lääni.....	1	5	18 000	39 550 l. olutta, 7 500 pull. virv. juomia.	9 600 kg maltaita, 96 kg humalia.
	Kuopion lääni.....	1	4	17 000	54 000 l. olutta.	13 700 kg maltaita. 150 kg humalia.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
31	Vaasan lääni	11	73	273 000	618 015 l. olutta, 660 l. portteria, 7 155 l. simaa, 50 400 l. jääk- kaljaa, 41 375 l. kaljaa, 11 849 pull. virv. juomia.	144 185 kg maltaita, 1 830 kg humalia.
	Oulun lääni	1	6	22 000	34 000 l. olutta, 20 000 l. jääk- kaljaa.	11 540 kg maltaita, 200 kg humalia.
»	Kaljatehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni	15	41	502 300	5 227 430 l. kaljaa, 25 000 pull. virv. juomia.	365 687 kg maltaita.
	Turun lääni	4	13	55 000	921 576 l. kaljaa.	35 787 kg maltaita, 223 kg humalia.
	Hämeen lääni	6	11	81 600	1 027 650 » »	65 520 kg maltaita.
	Viipurin lääni	4	5	24 000	394 800 » »	23 055 » »
	Vaasan lääni	9	13	62 900	837 100 » »	52 465 » »
	Oulun lääni	4	24	105 600	1 160 600 » » 115 000 pull. virv. juomia.	93 655 » » 131 kg humalia.
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni	3	9	12 100	143 000 l. kaljaa.	17 200 kg maltaita, 4 kg humalia.
	Viipurin lääni	1	2	12 600	180 000 l. ja 50 000 pull. kaljaa, 1 000 l. etikkaa.	14 000 kg maltaita.
	Hämeen lääni	1	4	9 400	206 442 l. kaljaa.	8 074 » »
	Vaasan lääni	6	17	113 300	963 137 l. kaljaa, 147 000 pulloa virv. juomaa.	75 751 » »
»	Viinapolttimoja. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni	1	17	30 300	80 174 l. raakaa väkiviinaa.	128 970 kg ulk. viljaa, siitä 106 600 kg maissia.
	Turun lääni	5	104	305 500	795 504 » » »	304 668 kg kot. viljaa, 1 004 928 kg ulk. » , siitä 764 948 kg maissia 126 120 m:kan arv.
	Hämeen lääni	1	17	160 000	472 660 » » »	129 860 kg kot. viljaa, 545 380 kg ulk. » , 540 990 kg maissia.
	Mikkelin lääni	2	25	143 700	429 394 » » »	94 255 kg kotim. viljaa, 547 380 kg maiss., 10 810 kg ulk. maltaita.
	Kuopion lääni	1	12	123 500	382 172 » » »	590 657 kg ulk. ohria ja maissia.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
31	Vaasan lääni	2	36	181 600	541 993 l. raakaa väkiviinaa.	121 675 kg kot. viljaa, 705 105 kg ulk. viljaa, siitä 666 700 kg maissia.
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni	3	219	672 100	1 550 017 l. » » sekä 126 785 litr. polttoväkiviinaa 82 410 m:kan arv.	3 277 934 kg ulk. viljaa, siitä 599 400 kg maissia, 2 740 kg kot. viljaa.
	Turun lääni	2	13	151 800	465 424 l. raakaa väkiviinaa.	116 690 kg kot. viljaa, 485 519 kg ulk. viljaa, siitä 483 000 kg maissia 79 525 m:kan arv., 295 hl perunoita.
	Hämeen lääni	2	56	388 200	1 192 172 » » »	380 842 kg kot. viljaa, 2 429 517 kg ulk. viljaa, siitä 875 325 kg maissia 148 800 m:kan arv.
	Mikkelin lääni	1	18	145 000	403 193 » » »	134 200 kg kot. viljaa, 495 000 kg maissia.
	Oulun lääni	1	10	42 600	125 492 » » »	26 600 kg ulk. viljaa ja 177 008 kg maissia.
	Väkiivatehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni	5	43	508 300	2 288 023 l. tis. väkijuomia sekä 21 968 l. denat. väkiviinaa.	2 363 609 l. raakaa väkiv.
	Turun lääni	10	35	260 800	1 389 202 l. tisl. väkijuomia.	1 412 539 » » »
	Hämeen lääni	2	26	90 400	504 401 l. tisl. väkijuomia ja 24 200 l. denat. väkiviinaa.	535 996 » » »
	Viipurin lääni	6	29	139 700	752 033 l. tisl. väkijuomia.	747 097 » » »
	Mikkelin lääni	2	6	73 000	320 000 » » »	320 000 » » »
	Kuopion lääni	2	11	80 400	363 187 » » » sekä 35 915 l. viiniä ja punssia.	363 121 » » »
	Vaasan lääni	5	16	99 900	660 249 l. tisl. väkijuomia.	675 133 » » »
	Oulun lääni	1	2	35 200	70 250 » » »	56 300 » » »
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Oulun lääni	1	2	14 900	124 078 » » »	125 500 » » »
	Painohiivatehtaita.					
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni	1	1)	880 100	506 560 kg painohiivaa.	112 924 kg perunajauhoja.
	Hämeen lääni	2	1)	578 600	376 719 » »	60 000 kg ulk. » 39 850 kg ulk. tattaria, 42 415 kg ulk. tärkkel.

1) Yhteinen työväki polttimon kanssa.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
31	Virvoitusjuomatehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	14	96	391 700	3 287 951 pulloa, 7 178 sifoonia ja 1 553 sylint. virvoitusjuomia, 8 500 l. simaa.	— —
	Turun lääni.....	18	94	317 100	1 157 000 pull. virv. juomia.	— —
	Hämeen lääni.....	6	25	91 600	475 000 » » »	— —
	Viipurin lääni.....	13	54	193 300	1 898 000 » » »	— —
	Mikkelin lääni.....	8	22	41 100	343 100 » » »	— —
	Kuopion lääni.....	12	46	97 900	752 400 » » » ,20 900 l. kaljaa.	— —
	Vaasan lääni.....	12	22	65 600	488 885 pull. kaljaa.	— —
	Oulun lääni.....	4	10	37 800	248 210 » »	— —
	<i>Maaseudulla.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	14	35	53 400	407 690 » »	— —
	Turun lääni.....	8	29	47 700	337 700 » » , 9 800 pull. marjamehua.	— —
	Hämeen lääni.....	13	27	46 200	380 796 pull. virv. juomia.	— —
	Viipurin lääni.....	16	53	214 400	957 358 » » »	— —
	Mikkelin lääni.....	4	8	9 000	74 300 » » »	— —
	Kuopion lääni.....	6	11	19 800	134 500 » » »	— —
	Vaasan lääni.....	22	63	123 500	1 545 081 » » »	— —
	Oulun lääni.....	4	10	7 400	53 978 » » »	— —
32	Tupakkatehtaita.					
	<i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni.....	8	1 236	5 092 900	1) 40 000 sikaria, 180 948 paperossia.	49 890 kg ja 1 285 400 m:kan arv. tupakkaa.
	Turun lääni.....	3	875	6 613 400	6 582 550 sikaria, 371 714 500 paperossia, 304 671 kg toppatupakkaa, 13 000 kg nuuskaa.	1 664 000 m:kan arv. tupakkaa.
	Hämeen lääni.....	3	141	314 300	1) 14 764 500 paperossia sekä sikareja ja toppatupakkaa.	43 877 kg ja 22 269 m:kan arv. tupakkaa.
	Viipurin lääni.....	4	663	2 183 700	11 633 600 sikaria, 134 816 500 paperossia, 380 500 kg tupakkaa, 14 454 000 paperossinimuketta, 412 260 kg piippu-tupakkaa.	607 442 kg tupakkaa.

1) Tietoja puuttuu yhdestä tehtaasta.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Työntekijöitä.	Tuotannonarvo. Smk.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
32	Vaasan lääni	6	1 692	7 685 300	17 882 000 sikaria, 268 747 000 paperossia, 332 594 kg nuuskaa, 64 333 kg toppatupakkaa, 75 988 kg purutupakkaa, 230 592 kg löysää piipputupakkaa.	923 447 kg tupakkaa.
	Oulun lääni	1	9	30 000	1 000 000 sikaria.	1 000 kg tupakkaa.
	<i>Maaseudulla.</i> Uudenmaan lääni	1	5	11 000	545 000 sikaria.	3 965 kg tupakkaa.
	XII. Vaatetus- ja puhdistusteolli- suutta.					
33	Silkkihuivin ripsuttajia. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Uudenmaan lääni	1	12	25 800	5 696 huivia ripsutettu.	466.9 kg silkkiä 23 300 m:kan arv.
	Jalkinehtaita. <i>Kaupungeissa.</i>					
	Hämeen lääni	2	142	1 103 700	110 000 jalkine-paria.	Ulk. ain. 465 641 m:kan arv.
	Oulun lääni	2	141	652 000	68 000 » »	Kot.nahkaa 170 000 m:kan arv., ulk. 299 000 m:kan arv.
	<i>Maaseudulla.</i> Hämeen lääni	1	148	800 000	80 000 » »	Kot.nahkaa 214 500 m:kan arv., ulk. 292 000 m:kan arv.

Taulu 10. Teollisen tuotannon valmistusmäärät ja kulutettujen raaka-aineiden paljous vuonna 1908.

Tässä taulussa ei ole otettu lukuun eräitä teollisuudenhaaroja, joista mainittuja tietoja puuttuu taikka on olemassa epätäydellisiä.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpajikkoja.	Tuotannonarvo. Smk.	Työntekijöitä.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
	IV. Kiviteolli- suutta.					
9	Tiilitehtaita	202	3 979 600	4 706	88 926 044 tiiltä.	— —
10	Lasitehtaita	12	4 642 600	1 311	85 879 laat. ikkunalasia, 6 000 m ² peililasia, 10 000 m ² mallilasia, 6 926 765 pulloa; talous-, lam- pun- ja apteekkilasia.	¹⁾ Ulk. raaka-ain. 639 390 m:kan arv.
	V. Kemiallista teollisuutta.					
12	Öljytehtaita	2	1 012 400	40	1 370 000 kg pell.siem.kaakkuja, 1 072 000 kg pell. öljyä ja pell. öljyvernissaa, 145 000 kg rehu- jauhoja, 7 800 kg pell. siem. jauhoja.	26 100 kg kot. ja 1 900 000 kg ulk. pellavansiem., 525 000 kg kot. pell. öljyä, 365 000 kg mais- sia, kauroja ja ohria.
»	Kynttilätehtaita	1	226 100	—	161 300 kg steariinikynttilöitä.	162 000 kg steariinia.
»	Saippuatehtaita	13	2 476 900	155	3 409 043 kg saippuaa, 26 500 kg toalettisaipp., 19 050 kg suo- paa, 24 400 kg glyseriniä, 2 700 l. kirjoitusmüstettä, 209 900 kg palmunsiem. öljyä, 207 500 kg palmunsiem. jauhoa.	¹⁾ 1 506 267 kg rasva- aineita ja ulk. aineita 106 690 m:kan arv.
13	Kuivatislauslaitoksia....	20	388 100	251	7 249 tynn. tervaa, 281 790 l. tärpättiä, 24 600 l. pikiöljyä, 54 430 l. tököttiä, 28 ast. ja 27 686 l. puuhappoa, 2 525 l. puuväkiiviinaa, 30 000 kg etik- kahapp. kalkkia, 264 791 hl. sysiä.	61 505 m ³ sysiä ja ter- vaksia.
»	Pikiruukkeja	3	147 500	15	1 700 tynn. ja 85 800 kg pikeä, 100 tynn. ja 46 000 l. pikiöljyä, 3 100 laatikkoa suutarinpikettä, 8 000 l. tärpättiä.	3 600 tynn. ja 116 750 l. kot. tervaa, 10 000 kg hartsia.
»	Tulitikkutehtaita	15	1 350 400	818	172 655 laat. tulitikkuja.	Ulk. ain. 293 500 m:kan arv.
	VII. Kutoma- teollisuutta.					
18	Villatehtaita	27	17 390 200	3 438	²⁾ 842 603 kg lank., joist. ositt. kudottu 443 067 kg., 1 753 341 mtr. ja 2 000 kpl. kankaita, 13 454 huopapeit., 3 399 saalia, 60 393 kg shoddyä.	2 314 150 kg villoja, shod- dyä ja ryysyjä, 82 009 kg kot. lankoja, 341 548 kg ulk. lankoja, 168 747 kg pumpulia y. m.

¹⁾ Tietoja puuttuu 3 tehtaasta.

²⁾ » » 1 »

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpaikkoja.	Tuotannonarvo. Smk.	Työntekijöitä.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
19	Pumpulitehtaita	8 35 921 700	7 096	6 383 252 kg lankoja, joista ositt. valm. 3 090 480 mtr, 997 644 kpl. ja 540 248 kg kankaita, 248 600 kg vanua, 896 000 m ² kalaverkkoja, 8 169 grossia omp. rihmaa y. m.	6 988 427 kg pumpulia, 45 295 kg, sekä 1 422 484 m:kan arv. pumpulilank. y. m.; värejä ja kemiatuotteita.	
»	Pellavanlihtauspajoja ...	1 54 900	16	51 480 kg pellavaa, 23 830 kg rohtimia.	311 470 kg pellavanvarsia.	
»	Pellavatehtaita	1 4 000 000	1 486	1 461 400 kg pell. lank. sekä siitä valm. 612 100 kg kudelmia.	435 667 kg kot. ja 1 454 970 kg ulk. pell., 16 000 kg kot. ja 9 835 kg ulk. hamppua, 58 755 kg ulk. rohtimia, 16 744 kg ulk. jutea.	
20	Täpetehtaita	6 301 000	39	1 948 400 kg täppeitä.	— —	
	VIII. Paperiteollisuutta.					
21	Puuhiomoja	42 11 871 200	2 594	74 178 308 kg puuvanuketta, 5 695 520 kg kuivaam. sa, 39 614 897 kg pahvia.	549 475 m ³ hiomapuita.	
»	Selluloosatehtaita	13 13 185 300	1 480	66 107 192 kg selluloosaa.	546 943 m ³ selluloosapuita.	
»	Asfalttihuopatehtaita ...	9 1 138 300	150	212 729 käär. asf. huopaa, 945 ast. lakkaa, 60 ast. kattoöljyä. sementtiputkia ja sementtitoita.	— —	
»	Paperitehtaita	22 20 306 100	7 009	95 646 589 kg paperia, 2 597 000 kg valk. kartonkeja.	68 268 046 kg puuvanuketta, 31 482 610 kg selluloosaa, 1 951 000 kg ja 382 000 m:kan arv. ryysyjä, ulk: olkiselluloosaa 14 100 markan arv., 59 900 kg ulk. olkivanuketta 28 900 m:kan arv.; kemiatuotteita.	
»	Tapettehtaita	4 1 003 400	159	2 999 900 käär. tapetteja.	361 800 kg ja 165 600 markan arv. kotim. paperia, värejä y. m. 45 600 markan arv.	
	IX. Puuteollisuutta.					
22	Sahoja	591 87 714 100	23 945	2 838 064 m ³ sahatt. puutavaraa paitse halkoja.	28 336 380 tukkia paitse halkoja.	
23	Taljatehtaita	2 79 800	56	285 032 grossia rullanemäksiä.	13 252 m ³ koivupropsia.	
»	Rihmarullatehtaita	8 4 092 000	1 355	6 329 018 grossia rihmarullia.	298 242 » »	

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Työpölköjä.	Tuotannonarvo. Suuk.	Työntekijöitä.	Valmisteiden laji ja määrä.	Kulutettuja raaka- aineita.
	XI. Ravinto- ja nautintoaine- teollisuutta.					
28	Kauppajauhomyllyjä	29	13 510 900	215	55 557 063 kg ruisjauhoja, 15 453 säkkiä kaurasuurimoja, 15 762 säkkiä ja 820 000 kg rehujauhoja, 27 320 säkkiä ja 3 350 000 kg riisisuurimoja, jauhettu tullia vastaan 38 239 hl viljaa.	652 975 hl ja 13 857 000 kg viljaa, 7 895 953 kg riisiä sekä jauhettu tullia vastaan 38 239 hl viljaa.
»	Tullijauhomyllyjä	1	996	—	— —	Jauh. 4 910 644 hl viljaa.
29	Sokeritehtaita	6	30 618 500	796	32 061 645 kg sokeria, 114 962 kg siirappia, 22 000 kg melassia.	32 036 389 kg raakasokeria.
30	Mallastehtaita	3	131 500	16	508 100 kg maltaita.	616 000 kg viljaa.
31	Olutpanimoja	88	7 242 700	1 315	17 846 394 l. olutta, 208 186 l. portteria, 395 026 l. simaa, 420 099 l. jääkellari kaljaa, 2 496 119 l. kaljaa, 1 018 043 pull. virv. juomia.	4 153 687 kg maltaita, 51 906 kg humalia.
»	Kaljatehtaita	53	978 800	139	11 061 735 l. ja 50 000 pull. kaljaa, 287 000 pull. virv. juomia, 1 000 l. etikkaa.	751 194 kg maltaita, 358 kg humalia.
»	Viinapolttimoja	21	2 344 300	527	6 438 195 l. raakaa väkiviinaa, 126 785 l. polttoväkiviinaa.	11 698 928 kg viljaa, siitä 5 256 351 kg maissia, 10 810 kg maltaita, 295 hl perunoita.
»	Väkiviinatehtaita	34	1 302 600	170	6 471 423 l. tisl. väkijuomia, 46 168 l. denat. väkiviinaa sekä 35 915 l. viiniä ja punssia.	6 599 295 l. raakaa väkiviinaa.
»	Painohiivatehtaita	3	1 458 700	1) —	883 279 kg painohiivaa.	172 924 kg perunajauhoja, 39 850 kg ulk. tattaria, 42 415 kg tärkkelystä.
»	Virvoitusjuomatehtaita	174	1 757 500	605	12 541 949 pull., 7 178 sifoonia ja 1 553 sylint. virv. juomia, 8 500 l. simaa, 20 900 l. kaljaa, 9 800 pull. marjamehua.	— —
32	Tupakkatehtaita	26	21 930 600	4 621	37683150 kpl. sikaria, 790223 448 paperossia, 1 468 344 kg tupakkaa, 345 594 kg nuuskaa, 14454000 paperossinimuketta.	1 628 621 kg ja 2 991 669 m:kan arv. tupakkaa.

1) Yhteinen työväki polttimojen kanssa.

Taulu 11. Teollisuudessa käytetyt moottorit vuonna 1908.

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Höyrykoneita tai höyryturbiineja.		Poltto-moottoreja.		Vesirattaita tai vesiturbiineja.		Sähkö-moottoreja.	
		Koneita.	Hevosvoimaa.	Koneita.	Hevosvoimaa.	Koneita.	Hevosvoimaa.	Koneita.	Hevosvoimaa.
	Ryhmä IV.								
	Kiviteollisuutta.								
8	Kivilouhoksia ja kivenhakkioita.								
	Kaupungeissa	5	175	4	126	—	—	11	67.5
	Maaseudulla	8	109	1	8	—	—	—	—
		13	284	5	134	—	—	11	67.5
9	Kalkkipolttimoja.								
	Kaupungeissa	1	5	—	—	—	—	—	—
	Maaseudulla	4	91	3	18.5	—	—	—	—
		5	96	3	18.5	—	—	—	—
»	Tiilitehtaita.								
	Kaupungeissa	4	86	—	—	—	—	—	—
	Maaseudulla	50	1 422	3	20	1	32	1	18
		54	1 508	3	20	1	32	1	18
»	Kaakeli- ja porsliinitehtaita.								
	Kaupungeissa	4	245	—	—	—	—	5	30
	Maaseudulla	4	70	1	10	—	—	—	—
		8	315	1	10	—	—	5	30
»	Sementtivalimoja.								
	Kaupungeissa	1	12	1	7	—	—	—	—
»	Eristystehtaita.								
	Kaupungeissa	—	—	—	—	—	—	1	3
»	Muurilaastitehtaita.								
	Kaupungeissa	1	15	—	—	—	—	1	4
10	Lasitehtaita.								
	Maaseudulla	9	126	—	—	1	50	9	126

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Höyrykoneita tai höyrytur- biineja.		Poltto- moottoreja.		Vesirattaita tai vesitur- biineja.		Sähkö- moottoreja.	
		Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.
	Ryhmä V.								
	Kemiallista ja sähkötek- nillistä teollisuutta.								
11	Väritehtaita.								
	Kaupungeissa	—	—	1	24	—	—	1	2
»	Kimröökkitehtaita.								
	Maaseudulla	—	—	—	—	3	137	—	—
12	Öljytehtaita.								
	Maaseudulla	—	—	1	25	3	58	—	—
»	Saippuatehtaita.								
	Kaupungeissa	3	44	1	7	—	—	1	18
13	Teknokemiallisia tehtaita.								
	Kaupungeissa	1	40	—	—	—	—	3	6
	Maaseudulla	—	—	—	—	5	2 245	—	—
		1	40	—	—	5	2 245	3	6
»	Pikiruukkeja.								
	Maaseudulla	2	6	—	—	—	—	—	—
»	Kuivatislauslaitoksia.								
	Maaseudulla	6	72	—	—	—	—	—	—
»	Suutatehtaita.								
	Maaseudulla	—	—	1	6	—	—	—	—
»	Asfalttitehtaita.								
	Kaupungeissa	—	—	1	5	—	—	1	2
»	Kaasutehtaita.								
	Kaupungeissa	6	56	1	6	—	—	2	5.5
»	Sähkövoimatehtaita.								
	Kaupungeissa	57	6 141	4	276	8	1 835	3	300
	Maaseudulla	1	20	—	—	9	1 804	—	—
		58	6 161	4	276	17	3 639	3	300

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Höyrykoneita tai höyrytur- biineja.		Poltto- moottoreja.		Vesirattaita tai vesitur- biineja.		Sähkö- moottoreja.	
		Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.
13	Turvepohkutehtaita.								
	Maaseudulla	12	138	1	18	—	—	—	—
»	Tulitikkutehtaita.								
	Kaupungeissa	1	8	—	—	—	—	—	—
	Maaseudulla	9	243	4	31	—	—	—	—
14	Dynamiittitehtaita.	10	251	4	31	—	—	—	—
	Maaseudulla	1	16	—	—	—	—	—	—
16	Lujajauhotehtaita.								
	Kaupungeissa	2	45	—	—	—	—	—	—
	Maaseudulla	3	36	—	—	2	12	—	—
»	Vuorausvanuketehtaita.	5	81	—	—	2	12	—	—
	Kaupungeissa	—	—	1	4	—	—	—	—
»	Puun kyllästytystä ja värjäystä.								
	Kaupungeissa	1	2	—	—	—	—	—	—
17	Ryhmä VI. Nahkateollisuutta.								
	Nahkatehtaita.								
	Kaupungeissa	19	1 197	—	—	1	190	—	—
	Maaseudulla	5	86	—	—	—	—	1	25
»	Karvuutehtaita.	24	1 283	—	—	1	190	1	25
	Kaupungeissa	1	5	—	—	—	—	1	2
	Maaseudulla	9	58	—	—	—	—	—	—
»	Satulasepäntehtaita.	10	63	—	—	—	—	1	2
	Kaupungeissa	1	15	—	—	—	—	—	—

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Höyrykoneita tai höyrytur- biineja.		Poltto- moottoreja.		Vesirattaita tai vesitur- biineja.		Sähkö- moottoreja.	
		Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.
17	Harja- ja sivellintehtaita.								
	Kaupungeissa	1	40	1	8	—	—	—	—
»	Harjatehtaita.								
	Kaupungeissa	—	—	1	3	—	—	—	—
	Ryhmä VII.								
	Kutomateollisuutta.								
18	Villatehtaita.								
	Kaupungeissa	13	1 765	—	—	5	540	—	—
	Maaseudulla	17	868	1	9.5	16	828	2	50
		30	2 633	1	9.5	21	1 368	2	50
»	Vanutuslaitoksia.								
	Maaseudulla	—	—	—	—	4	37	—	—
19	Vanutehtaita.								
	Maaseudulla	1	15	—	—	1	70	—	—
»	Pumpulitehtaita.								
	Kaupungeissa	17	8 450	1	6	5	1 500	—	—
	Maaseudulla	8	2 000	1	6	3	420	—	—
		25	10 450	2	12	8	1 920	—	—
»	Pellavanlihtauspajoja.								
	Maaseudulla	—	—	—	—	1	20	—	—
»	Pellavatehtaita.								
	Kaupungeissa	2	675	—	—	9	1 000	—	—
»	Trikootehtaita.								
	Kaupungeissa	6	105	2	76	—	—	2	10
»	Villakutomaja.								
	Kaupungeissa	—	—	—	—	—	—	3	3
20	Köydenpunomoja.								
	Kaupungeissa	1	75	—	—	—	—	—	—

Teollisuuslaji.	Höyrykoneita tai höyrytur- biineja.		Poltto- moottoreja.		Vesirattaita tai vesitur- biineja.		Sähkö- moottoreja.		
	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	
20	Nauhatehtaita.								
	Kaupungeissa	—	—	—	—	—	2	8.5	
	Maaseudulla	—	—	—	—	3	18	—	
		—	—	—	—	3	18	2	8.5
	Täpetehtaita.								
	Kaupungeissa	—	—	1	35	—	—	1	10
	Maaseudulla	1	18	—	—	2	45	—	—
		1	18	1	35	2	45	1	10
	Käärinkalhdintehtaita.								
	Kaupungeissa	—	—	—	—	—	—	1	4
	Ryhmä VIII.								
	Paperiteollisuutta.								
21	Puuhiomoja.								
	Kaupungeissa	—	—	—	—	10	440	—	—
	Maaseudulla	5	320	—	—	141	30 742	—	—
		5	320	—	—	151	31 182	—	—
	Selluloosatehtaita.								
	Kaupungeissa	1	500	—	—	1	600	—	—
	Maaseudulla	15	2 945	—	—	5	415	40	350
		16	3 445	—	—	6	1 015	40	350
	Pahvitehtaita.								
	Maaseudulla	1	40	—	—	—	—	—	—
	Asfaltitehtaita.								
	Kaupungeissa	1	28	—	—	—	—	—	—
	Paperitehtaita.								
	Kaupungeissa	3	175	—	—	14	2 000	—	—
	Maaseudulla	45	4 370	—	—	171	32 531	—	—
		48	4 545	—	—	185	34 531	—	—

Teollisuusluokka.	Teollisuustyyppi.	Höyrykoneita tai höyrytur- biineja.		Poltto- moottoreja.		Vesirattaita tai vesitur- biineja.		Sähkö- moottoreja.	
		Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.
21	Tapettitehtaita.								
	Kaupungeissa	1	56	—	—	—	—	—	—
	Maaseudulla	1	5	—	—	—	—	—	—
		5	61	—	—	—	—	—	—
	Pussi- ja kirjeenkuoritehtaita.								
	Kaupungeissa	—	—	1	25	—	—	26	34
	Kartonkitehtaita.								
	Kaupungeissa	—	—	—	—	—	—	7	22
	Kartonkityöpajoja.								
	Kaupungeissa	—	—	—	—	—	—	1	2
Kirjansitomotehtaita.									
Kaupungeissa	—	—	—	—	—	—	7	5	
Kirjansitomoja.									
Kaupungeissa	—	—	1	1	—	—	4	9	
Ryhmä IX.									
Puu-, luu-, kautsu-, kutta- perkka- ja senkaltaiset teokset.									
22	Parkkimyllyjä.								
	Maaseudulla	—	—	—	—	1	10	—	—
	Sahoja.								
Kaupungeissa	50	3 789	—	—	—	—	2	24	
Maaseudulla	418	18 218	4	30.5	140	3 831	17	245	
	468	22 007	4	30.5	140	3 831	19	269	
Höyläämöjä.									
Kaupungeissa	—	—	1	30	—	—	1	25	
Maaseudulla	—	—	1	35	—	—	—	—	
	—	—	2	65	—	—	1	25	

Teollisuuslaji.	Höyrykoneita tai höyrytur- biineja.		Poltto- moottoreja.		Vesirattaita tai vesitur- biineja.		Sähkö- moottoreja.		
	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	
22	Lastuvillatehtaita.								
	Maaseudulla.....	1	30	—	—	1	12	—	—
23	Puunauula- ja lestitehtaita.								
	Kaupungeissa.....	1	8	—	—	—	—	—	—
	Maaseudulla.....	—	—	1	6	—	—	—	—
		1	8	1	6	—	—	—	—
»	Puusepäntehtaita.								
	Kaupungeissa.....	21	1 254	—	—	—	—	12	30
	Maaseudulla.....	4	147	1	5	2	80	—	—
		25	1 401	1	5	2	80	12	30
	Sorvaustehtaita.								
	Kaupungeissa.....	—	—	3	28	—	—	—	—
	Maaseudulla.....	1	20	—	—	1	53	—	—
		1	20	3	28	1	53	—	—
»	Puusepäntyöpajoja.								
	Kaupungeissa.....	1	12	2	14	—	—	11	33
»	Sorvaustyöpajoja.								
	Kaupungeissa.....	—	—	2	14.5	—	—	—	—
»	Taljatehtaita.								
	Maaseudulla.....	2	110	—	—	—	—	—	—
»	Rihmarullatehtaita.								
	Kaupungeissa.....	3	480	—	—	—	—	—	—
	Maaseudulla.....	11	750	—	—	—	—	—	—
		14	1 230	—	—	—	—	—	—
»	Kaidetehtaita.								
	Maaseudulla.....	1	3	—	—	—	—	—	—
»	Tynnyritehtaita.								
	Kaupungeissa.....	1	45	—	—	—	—	—	—
	Maaseudulla.....	1	25	—	—	—	—	—	—
		2	70	—	—	—	—	—	—

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Höyrykoneita tai höyrytur- biineja.		Poltto- moottoreja.		Vesirattaita tai vesitur- biineja.		Sähkö- moottoreja.	
		Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.
23	Korkkitehtaita.								
	Kaupungeissa	2	26	—	—	—	—	—	—
25	Kumitavatehtaita.								
	Maaseudulla	—	—	—	—	—	—	9	200
26	Ajokalutehtaita.								
	Kaupungeissa	—	—	2	11	—	—	3	18
»	Vaunutehtaita.								
	Kaupungeissa	—	—	—	—	—	—	1	2
»	Pyörätehtaita.								
	Maaseudulla	1	50	—	—	—	—	—	—
	Ryhmä X.								
	Rakennusteollisuutta.								
27	Rakennusurakoitsijoita.								
	Kaupungeissa	10	47.5	2	15	—	—	38	153.5
	Ryhmä XI.								
	Ravinto- ja nautintoaine- teollisuutta.								
28	Kauppajauhomyllyjä.								
	Kaupungeissa	8	1 162	—	—	—	—	—	—
	Maaseudulla	8	265	1	40	3	154	—	—
		16	1 427	1	40	3	154	—	—
»	Tullijauhomyllyjä.								
	Kaupungeissa	2	36	1	13	2	118	—	—
	Maaseudulla	134	1 903	23	241	—	—	3	110
		136	1 939	24	254	2	118	3	110
29	Sokeritehtaita.								
	Kaupungeissa	24	1 550	—	—	—	—	10	135

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Höyrykoneita tai höyrytur- biineja.		Poltto- moottoreja.		Vesirattaita tai vesitur- biineja.		Sähkö- moottoreja.	
		Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.
29	Siirappitehtaita.								
	Maaseudulla.....	2	25	—	—	—	—	2	47.5
»	Sikuritehtaita.								
	Kaupungeissa.....	2	65	—	—	—	—	—	—
	Maaseudulla.....	2	20	—	—	—	—	—	—
		4	85	—	—	—	—	—	—
»	Höyrykahvipaahtimoja.								
	Kaupungeissa.....	—	—	—	—	—	—	2	7
»	Kaakao- ja suklaatehtaita.								
	Kaupungeissa.....	1	50	1	50	—	—	2	45
30	Höyryleipomoja.								
	Kaupungeissa.....	2	44	—	—	—	—	4	32
»	Leipomoja.								
	Kaupungeissa.....	—	—	—	—	—	—	2	5
»	Makkaratehtaita.								
	Kaupungeissa.....	—	—	—	—	—	—	12	44
»	Makkarantekijöitä.								
	Kaupungeissa.....	—	—	5	19	—	—	9	37
»	Säilyketehtaita.								
	Kaupungeissa.....	—	—	1	12	—	—	—	—
»	Mallastehtaita.								
	Kaupungeissa.....	1	30	—	—	—	—	—	—
	Maaseudulla.....	1	8	—	—	—	—	—	—
		2	38	—	—	—	—	—	—
31	Olutpanimoja.								
	Kaupungeissa.....	32	491	3	74	—	—	9	30.5
	Maaseudulla.....	11	100	1	10	—	—	—	—
		43	591	4	84	—	—	9	30.5

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Höyrykoneita tai höyryturbiineja.		Poltto-moottoreja.		Vesirattaita tai vesiturbiineja.		Sähkö-moottoreja.	
		Koneita.	Hevosvoimaa.	Koneita.	Hevosvoimaa.	Koneita.	Hevosvoimaa.	Koneita.	Hevosvoimaa.
31	Kaljatehtaita.								
	Kaupungeissa	1	20	—	—	—	—	—	—
	Maaseudulla	3	30	—	—	—	—	1	4
		4	50	—	—	—	—	1	4
	» Viinapolttimoja.								
	Kaupungeissa	13	256	—	—	—	—	1	10
	Maaseudulla	12	356	1	12.5	—	—	—	—
		25	612	1	12.5	—	—	1	10
	» Väkiviinätehtaita.								
	Kaupungeissa	13	125	—	—	—	—	—	—
» Punssi- ja viinitehtaita.									
Kaupungeissa	—	—	1	1	—	—	3	2	
» Virvoitusjuomatehtaita.									
Kaupungeissa	1	25	2	11	—	—	5	16.5	
Maaseudulla	—	—	1	2	—	—	2	4	
		1	25	3	13	—	—	7	20.5
32	Tupakkatehtaita.								
	Kaupungeissa	10	402	4	97	—	—	12	28.5
	Ryhmä XII.								
	Vaatetus- ja puhdistusteollisuutta.								
33	Paitatehtaita.								
	Kaupungeissa	1	8	—	—	—	—	2	2
» Hattutehtaita.									
Kaupungeissa	3	187	—	—	—	—	—	—	
» Hattu- ja lakkityöpajoja.									
Kaupungeissa	—	—	—	—	—	—	1	1	
» Turkkurintyöpajoja.									
Kaupungeissa	1	4	—	—	—	—	—	—	

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Höyrykoneita tai höyrytur- biineja.		Poltto- moottoreja.		Vesirattaita tai vesitur- biineja.		Sähkö- moottoreja.	
		Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.
33	Sateenvarjotehtaita.								
	Kaupungeissa							1	5
»	Huopatehtaita.								
	Maaseudulla.....	1	20	—	—	—	—	—	—
»	Jalkinetehtaita.								
	Kaupungeissa	—	—	—	—	—	—	10	107
	Maaseudulla.....	—	—	—	—	2	140	—	—
		—	—	—	—	2	140	10	107
35	Kylpylaitoksia.								
	Kaupungeissa	19	138	—	—	—	—	—	—
»	Pesulaitoksia.								
	Kaupungeissa	—	—	1	7.5	—	—	2	2
	Maaseudulla.....	1	7	—	—	—	—	—	—
		1	7	1	7.5	—	—	2	2
	Ryhmä XIII.								
	Kuvaavaa teollisuutta.								
36	Kirjapainoja.								
	Kaupungeissa	16	288	31	202.5	—	—	180	357.4
»	Kivipainoja.								
	Kaupungeissa	2	32	4	74	—	—	35	75

Taulu 12. Teollisuudessa v. 1908 käytetyt moottorit, teollisuusryhmittäin.
(Vuori- ja metalliteollisuus lukuun otettuna.)

Teollisuusluokka.	Teollisuuslaji.	Höyrykoneita tai höyryturbiineja.		Poltto-moottoreja.		Vesirattaita tai vesiturbiineja.		Sähkö-moottoreja.	
		Koneita.	Hevosvoimaa.	Koneita.	Hevosvoimaa.	Koneita.	Hevosvoimaa.	Koneita.	Hevosvoimaa.
	Kaupungeissa.								
IV	Kiviteollisuutta	16	538	5	133	—	—	18	104.5
V	Kemiallista ja sähköteknillistä teollisuutta	71	6 336	9	322	8	1 835	11	333.5
VI	Nahkateollisuutta	22	1 257	2	11	1	190	1	2
VII	Kutomateollisuutta	39	11 070	4	117	19	3 040	9	35.5
VIII	Paperiteollisuutta	9	759	2	26	25	3 040	45	72
IX	Puuteollisuutta	79	5 614	10	97.5	—	—	30	132
X	Rakennusteollisuutta	10	47.5	2	15	—	—	38	153.5
XI	Ravinto- ja nautintoaineteollisuutta	110	4 256	18	277	2	118	71	392.5
XII	Vaatetusteollisuutta	24	337	1	7.5	—	—	16	117
XIII	Kuvaavaa teollisuutta	18	320	35	276.5	—	—	215	432.4
	Yhteensä	398	30 534.5	88	1 282.5	55	8 223	454	1 774.9
I—III	Metalliteollisuutta	105	6 439	—	—	4	377	—	—
	Yhteensä	503	36 973.5	88	1 282.5	59	8 600	454	1 774.9
	Maaseudulla.								
IV	Kiviteollisuutta	75	1 818	8	56.5	2	82	10	144
V	Kemiallista ja sähköteknillistä teollisuutta	34	531	7	80	22	4 256	—	—
VI	Nahkateollisuutta	14	144	—	—	—	—	1	25
VII	Kutomateollisuutta	27	2 901	2	15.5	30	1 438	2	50
VIII	Paperiteollisuutta	67	7 680	—	—	31	63 688	40	350
IX	Puuteollisuutta	440	19 353	7	76.5	145	3 986	26	445
XI	Ravinto- ja nautintoaineteollisuutta	173	2 707	27	305.5	3	154	8	165.5
XII	Vaatetusteollisuutta	2	27	—	—	2	140	—	—
	Yhteensä	832	35 161	51	534.0	521	73 744	87	1 179.5
I—III	Metalliteollisuutta	62	1 844	—	—	154	6 693	—	—
	Yhteensä	894	37 005	51	534.0	675	80 437	87	1 179.5

Taulu 13. Teollisuudessa v. 1908 käytetyt moottorit, paikkakunnittain.
(Vuori- ja metalliteollisuus lukuun otettuna.)

Paikkakunta.	Höyrykoneita tai höyrytur- biineja.		Poltto- moottoreja.		Vesirattaita tai vesitur- biineja.		Sähkö- moottoreja.	
	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.	Koneita.	Hevos- voimaa.
Kaupungeissa.								
Uudenmaan lääni	151	8 104	26	688.5	1	2	149	511.5
Turun ja Porin lääni	94	7 318.5	33	267.5	—	—	18	55
Hämeen »	59	7 918	7	84	51	7 255	91	285
Viipurin »	68	4 675	12	190	2	618	61	452.8
Mikkelin »	13	434	2	17.5	1	15	8	21
Kuopion »	32	1 570	4	10	—	—	25	41
Vaasan »	55	4 803	1	6	—	—	70	288
Oulun »	31	2 151	3	19	4	710	32	120.6
Yhteensä	503	36 973.5	88	1 282.5	59	8 600	454	1 774.9
Maaseudulla.								
Uudenmaan lääni	107	3 264	20	227	122	11 053	41	400
Turun ja Porin lääni	160	3 736	7	73	73	4 431	1	35
Hämeen »	173	10 024	3	24.5	66	11 192	16	365.5
Viipurin »	141	8 764	18	195.5	211	38 596	12	175
Mikkelin »	46	1 546	—	—	9	255	14	140
Kuopion »	66	1 784	—	—	59	5 380	—	—
Vaasan »	138	5 014	3	14	119	8 505	3	64
Oulun »	63	2 873	—	—	16	1 025	—	—
Yhteensä	894	37 005	51	534.0	675	80 437	87	1 179.5
Koko maa	1 397	73 978.5	139	1 816.5	734	89 037	541	2 954.4
Vuonna 1907	1 362	69 611.5	123	1 213.5	753	89 242	530	2 786.75

Taulu 14. Luettelo tärkeimmistä vuonna 1908 perustetuista teollisuuslaitoksista.

Lääni.	Kaupunki, kauppala tai kihlakunta.	Pitäjä ja kylä.	Laitoksen laatu.	Omistajan nimi tai toiminimi.
Uudenmaan	Helsinki.	—	Kivenhakkio.	Kivityöliike Louhi, Hänninen ja Kumppanit.
»	Porvoo.	—	»	J. E. Nieminen.
»	»	—	»	Maria Åkerblom.
»	Helsingin k.	Nurmijärven pitäjä.	Tiilit tehdas ja sementtivalimo.	Hyvinkään Hiekkatiili ja Sementtivalimo O.Y.
»	Helsinki.	—	Sementtivalimo.	Aktiebolaget Beton Osakeyhtiö.
»	»	—	Sementtivalimo ja asfalttitehdas.	Aktiebolaget Helsingfors Cementgjuteri Osakeyhtiö.
»	Hanko.	—	Sementtivalimo ja asfalttitehdas.	Hangon Sementti- ja Asfalttiliike, J. Manner ja K. W. Mattila.
»	Lohja.	Lohjan pitäjä.	Lasitehdas.	Aktiebolaget Gerknäs Glasbruk Osakeyhtiö.
»	Helsinki.	—	Väri- ja lakkatehdas.	Aktiebolaget Nordiska Färgfabriken Osakeyhtiö Pohjoismaiden Väritehdas.
»	»	—	Teknokemiallinen tehdas.	A. Fagerström & Co.
»	»	—	Sähkövoimatehdas.	Sähköliike Ojala & Nyberg Elektrisk affär.
»	Hanko.	—	»	Aktiebolaget Hangö Elektricitetsverk.
»	Helsinki.	—	Kattohuopatehdas.	Helsingin Uusi Kattohuopatehdas Osakeyhtiö.
»	»	—	Kartonkitehdas.	Trio Ask Fabrik, D. Polarsky.
»	»	—	Kirjansitomatehdas.	M. Christensens Bokbinderi och Kontorsbokfabrik.
»	Hanko.	—	Saha.	Oskar Valdén.
»	Lohja.	Kirkkonummi, Munkkula.	Höyrysahajamylly.	K. E. Malm.
»	Helsingin k.	Pornaisten pitäjä.	Saha.	Aug. Eklöf.
»	Helsinki.	—	Korkkitehdas.	Aktiebolaget Ideal kork Osakeyhtiö.
»	»	—	Karamellitehdas.	R. Lax.
»	Helsingin k.	Helsingin p., Huopalahti.	»	O. B. Rautell.
»	Helsinki.	—	Kaljatehdas.	A. C. Lindström.

Lääni.	Kaupunki, kauppala tai kyläkunta.	Pitäjä ja kylä.	Laitoksen laatu.	Omistajan nimi tai toiminimi.
Uudenmaan	Raasepori.	Karjan pitäjä.	Kaljatehdas.	Aktiebolaget Karis Svagdricks- och Läskdrycksfabrik.
»	Lohja.	Lohjan »	»	Lojo Svagdricks- & Läsk- drycksfabrik, A. Hvass.
»	Helsinki.	—	Virv. juomatehdas.	Virvoitusjuomatehdas Väinölä, Onni K. Lahikainen.
»	»	—	»	Osakeyhtiö Sinalco aktiebolag.
»	»	—	Tupakkatehdas.	Työmiesten Tupakkateollisuus osuuskunta i. l.
Turun	Ulvila.	Porin maaseut. Thornäs.	Tiilitehdas.	Ulasöre Tegelbruk Aktiebolag— Ulasörin Tiilitehdas Osake- yhtiö.
»	Turku.	—	Lakka- ja pulituuri- tehdas.	Åbo Lack- och Polityrfabrik.
»	»	—	Asfaltti- ja sement- titehdas.	E. W. Grönblom.
»	»	—	Eristysliike.	Åbo Isoleringsaffär, innehafvare K. W. Andersin.
»	»	—	Satulasepäntehdas.	Aktiebolaget Kapok.
»	Halikko.	Uskela, Isokylä.	Vanutehdas.	Salon Vanutehdas Osakeyhtiö.
»	Masku.	Pöytyä, Hypäis.	Täpetehdas.	K. A. Lagström.
»	Piikkiö.	Paimion pitäjä.	Saha.	Paimion Puutavara Osakeyhtiö.
»	Masku.	Karinaisten kappeli.	»	Karinaisten saha osuuskunta r.l.
»	Virmo.	Rymättylä, Röödilä.	» ja mylly.	Rymättylän mylly- ja saha- laitos, omistaja J. W. Wirta- nen.
»	Ahvenanmaa	Föglö, Hammarö.	»	K. J. Fogelström.
»	»	Lumparland, Klemetsby.	»	J. E. Stenroos.
»	Loimijoki.	Ahlaisten pitäjä.	»	Ilmiön Saha ja Turvepehku- tehdas, J. G. Nordström, Kust. E. Rantanen.
»	Pori.	—	Karamellitehdas.	Porin Leipomo ja Karamelli- tehdas J. A. Johansson.
»	Turku.	—	Säilyketehdas.	Bröder Schauman.
»	»	—	Kalja- ja virvoitus- juomatehdas.	Turun Uusi Kalja- ja Virvoi- tusjuomatehdas, Innehafvare Henrik Albert Engman.
»	Pori.	—	Kaljatehdas.	Hugo Grönvall.
»	»	—	»	K. F. Grönvall.

Lääni.	Kaupunki, kauppalatai kihlakunta.	Pitäjä ja kylä.	Laitoksen laatu.	Omistajan nimi tai toiminimi.
Turun	Piikkiö.	Paimion pitäjä.	Kaljatehdas.	Paimion Mallastehdas — omist. Knuutila & Kaarlonen.
»	Loimijoki.	Säkylä, Isokylä.	Virv. juomatehdas.	C. R. Eklund.
»	Ikalinen.	Parkanon pitäjä ja kylä.	»	L. Lehtola.
»	Turku.	—	Sateenvarjotehdas.	W. & A. Nordfors.
Hämeen	Tampere.	—	Kivenhakkio.	Juho Mauri Enqvist.
»	Lahti.	—	Sementtitehdas.	A. P. Kivinen.
»	Tampere.	—	Asfalttitehdas.	Osakeyhtiö Tampereen Astalt-teeraustehdas.
»	»	—	Satulasepäntehdas.	Oskari Ruusunen.
»	Hollola.	Hollola.	Selluloosatehdas.	Aug. Fellman.
»	Tammela.	Tammela, Kuuslampi.	Saha.	W. Koski.
»	Pirkkala.	Pirkkala, Memmola.	» ja mylly.	Kalle Alastalo.
»	Lahti.	—	Puuseppätehdas.	Lahden Bambuhuonekaluliike, Hjalmar Bernhard Sarlin.
»	Tammela.	Urdinlan pitäjä.	Rihmarullatehdas.	Mickelsson & Asplund.
»	Tampere.	—	Kahvinjätkehdas	Tammerfors Fikonkaffefabrik, Viktor Bruun.
»	Lahti.	—	Karamellitohdas.	Airaksinen & K:i.
»	Hollola.	Hollolan pitäjä ja kylä.	Kaljatehdas.	A. J. Mikkola.
»	Pirkkala.	Pälkäne, Onkkaala.	Virvoitusjuomatehdas.	Hj. W. Björkman.
Viipurin	Kymi.	Sippolan pitäjä.	Tiilitehdas ja sementtivalimo.	Osakeyhtiö Sippolan Tiili- ja Sementtivalimo.
»	Rannan k.	Viipurin pitäjä.	Tiilitehdas.	Osakeyhtiö Tienhaaran puuhiomo ja tiilitehdas.
»	»	» , Kelkkala.	Harja- ja sivellintehdas.	L. P. Heikkisen harjatehdas Kelkkalassa.
»	Kymi.	Kymin pitäjä.	Täpetehdas.	Juurikorven tilketehdas, Waldén & Collin.
»	Jääski.	Joutsenon pitäjä.	Selluloosatehdas.	Osakeyhtiö Pulp.
»	Lappvesi.	Savitaipale, Peltoinlahti.	Saha ja mylly.	Toivolon Saha ja Mylly, omistaja Olli Koistinen.
»	Rannan k.	Viipurin pitäjä, Juustila.	Saha.	Trävaro-aktiebolaget Temola.
»	Äyräpää.	Kivennavan pitäjä.	Höyrysahajamyly.	J. Paavolainen & H. Piltz.
»	»	Kivennapa, Kuokkala.	Höyryhöyläämö.	Ollilan Puutavara Osakeyhtiö.
»	Viipuri.	—	Kautsuleimasintehdas.	H. W. Huhtamo.
»	Rannan k.	Viipurin pitäjä.	Kalja ja virvoitusjuomatehdas.	Osakeyhtiö Kalja Aktiebolag.

Lääni.	Kaupunki, kauppala tai kyläkunta.	Pitäjä ja kylä.	Laitoksen laatu.	Omistajan nimi tai toiminimi.
Viipurin	Viipuri.	---	Virv. juomatehdas.	P. W. Tirkkonen.
»	Sortavala.	---	»	Sortavalan Virvoitusjuoma Tehdas, omistaja W. Stenius.
»	Rannan k.	Viipurin p., Ravansaari.	»	Ravansaaren virvoitusjuomaosuuskunta i. l.
»	Jääsken k.	Ruokolahdi, Siitula.	»	Joh. G. Liljebäck.
Mikkelin	Heinola.	---	Sähkövoimatehdas ja mylly.	Heinolan Sähkövalaistus- ja mylly Osakeyhtiö -- Heinola elektriska belysnings- och kvarn Aktiebolag.
»	Juva.	Joroinen, Järvikylä.	Saha.	Samuel Viedmer.
»	Rantasalmi.	Kerimäki, Kulennainen.	Virv. juomatehdas.	W. A. Oxman.
Kuopion	Kuopio.	---	Tiilit tehdas.	Kuopion Tiilikivitehdas Osakeyhtiö.
»	»	Kuopion pitäjä.	»	Oskar Flink.
»	»	», Jänissalo.	»	Kuopion Tiilikivitehdas Osakeyhtiö.
»	Rautalampi.	Rautalampi, Kerkonjoensuu.	Nahka- ja Jalkine- tehdas.	Kerkonkosken nahka- ja kenkätehdas, J. Lappi.
»	Iisalmi.	Muuruveden pitäjä.	Puubiomo.	Anton von Alftan.
»	Rautalampi.	Vesannon »	Saha.	Alfred Simonen.
»	Kuopio.	Kurkimäen »	Saha ja puuseppätehdas.	Savon Puunjalostustehdas, H. E. Saares.
»	Iisalmi.	Kiuruveden »	Saha ja mylly.	Savon Sulkavan Saha- ja myllyosuuskunta.
»	Pielisjärvi.	Pielisjärvi, Lieksa.	Saha.	Suomen valtio.
»	Joensuu.	---	»	V. Ahlroth.
»	Nurmes.	---	»	N. Haataja.
Vaasan	Korsholma.	Ylistaron pitäjä.	Tiilit tehdas.	G. Johansson.
»	»	Sulvan »	»	Solf Tegelbruksbolag.
»	»	», Sundomin ulkopit.	»	Schoultz, Byholm & Berts.
»	Lapua.	Nurmon pitäjä.	Tulitikkutehdas.	J. Katila.
»	Kaskinen.	---	Saha.	E. A. Tötterman & Co.
»	Hmola.	Kristiinan maaseur.	»	V. Karlsson Gramas.
»	Lapua.	Uudenkaarlepyyn pitäjä.	»	Norra Trävaru aktiebolaget.
»	»	» »	»	A. Olin.
»	Laukaa.	Pihtiputaan pitäjä ja kylä.	» ja mylly.	Nestor Ahrenberg, Hiirenniemen Saha- ja Myllylaitos.
»	Pietarsaaren k.	Kokkolan pitäjä.	Kaidetehdas.	H. Pulkis.

Lääni.	Kaupunki, kauppala tai kyläkunta.	Pitäjä ja kylä.	Laitoksen laatu.	Omistajan nimi tai toiminimi.
Vaasan	Nikolainkau- punkki.	---	Tynnyrisitoma- tehdas.	Wasa Fjärdings Fabrik, E. Herr- gård.
»	»	---	Kalja- ja virvoitus- juomatehdas.	Waasan Kalja- ja Virvoitus- juomatehdas osuuskunta r. l.
»	Kokkola.	---	Kalja- ja virvoitus- juomatehdas.	I. Kiukkala.
»	Jyväskylä.	---	Virv. juomatehdas.	Johan Honkanen.
»	»	---	»	Oskar Rosenberg.
»	Ilmola.	Lapväärtin pitäjä.	»	Karl Nordman.
»	Lapua.	Kauhavan »	»	A. K. Koppola.
»	Korsholma.	Jurva, Koskimäki.	»	M. Alanen.
»	Nikolainkau- punkki.	---	Tupakkatehdas.	Wasa Tobaksfabrik Aktiebolag — Waasan Tupakkatehdas Osakeyhtiö.
»	Pietarsaari.	---	»	Jakobstads nya tobaksfabrik P. Piironen.
»	Pietarsaaren p.	Kokkola, Kallis.	Hausikastehdas.	J. F. Källström & Co, Gamla- karleby.
»	Lapua.	Wöyri, Koskenkylä.	Jalkinetehdas.	Alfred Rosengrens Skofabrik.
Oulun	Kemi.	Simo, Jokikylä.	Tiilitehdas.	I. Ilm. Castrén.
»	Raah.	---	Sähkövoimatehdas.	Raahen Sähköosakeyhtiö.
»	»	---	Villatehdas.	Raahen Willakutomatehdas Osakeyhtiö.
»	Salo.	Hailuodon kirkonkylä.	Saha ja mylly.	Hailuodon mylly ja saha osuus- kunta.
»	»	Oulaisten pitäjä.	»	S. Ketonen.
»	Haapajärvi.	Nivalan kirkonkylä.	» ja mylly.	Nivalan saha-, mylly- ja mei- jeri osuuskunta r. l.
»	»	Pulkkilan »	»	C. R. Kjellman.
»	»	Pyhäjärvi, Mäkiönkylä.	» ja mylly.	Kuusmäen osuuskunta.
»	Kemi.	Rovaniemi, Korkalo.	Höyrymylly.	Rovaniemen höyrysaha osake- yhtiö.
»	Raah.	---	Tupakkatehdas.	Emil Viinikainen.
»	Kemi.	---	»	Edvard & Otto Heinua.
»	»	---	Kalja- ja virvoitus- juomatehdas.	C. A. Andersson.

Taulu 16. Taulu, joka osoittaa vierasta kansallisuutta olevain työntekijäin luvun maamme kihlakunnissa vuonna 1908.

Teollisuuslaji.	Raaseporin k.	Lohjan k.	Helmingin k.	Pernajan k.	Mäskön k.	Hailkon k.	Piikkilän k.	Tyrvään k.	Tivolan k.	Ahvenan k.	Hailon k.	Hollolan k.	Pirkkalan k.	Tammelan k.	Kymän k.	Lapveden k.	Rannan k.	Äyräpään k.	Sortavalan k.	Jääskän k.	Salon k.	Rantasalmen k.	Kuopion k.	Isälmen k.	Lappuan k.	Korsholman k.	Pietarsaaren k.	Knortaneen k.	Laukaan k.	Kemin k.	Kajaalin k.	Yhteensä.
Tiilitehtaita			7														35															42
Kaakelitehtaita					4												16															20
Lasitehtaita	11				28								24	21			51															135
Saippuatehtaita														1																		1
Kuivatislauslaitoksia																		1														1
Tulitikkutehtaita					1				1																							2
Nahkatehtaita														1																		1
Villatehtaita	6				3		1	2								2				2					6	3	1					26
Pumpulitehtaita					2								7																			9
Täpetehtaita			3																													3
Puuhiomoja												1	5								4											10
Selluloosatehtaita		1	2									1	3	1																		8
Paperitehtaita				1						3		2	6	2			2										1	3				18
Sahoja			1	1	6			1					26	7	1	1	15	1	6	3		1						34				104
Puusepäntehtaita																	4															4
Rihmarullatehtaita																5							1									6
Kaidetehtaita																								1								1
Kumitavarahtaita													3																			3
Pyörähtaita												1																				1
Siirappitehtaita														1																		1
Karamellitehtaita																	9															9
Olutpanimoja		2	1		1									1						1						3			1			10
Kaljatehtaita	2																										1					3
Viinapolttimoja			1																													1
Yhteensä	8	12	15	3	10	30	6	1	3	1	3	1	7	34	56	21	114	5	2	6	15	1	7	3	7	4	4	2	3	34	1	419